43

SAN-ANTONIO

LUPUL DEGHIZAT ÎN BUNICUȚĂ

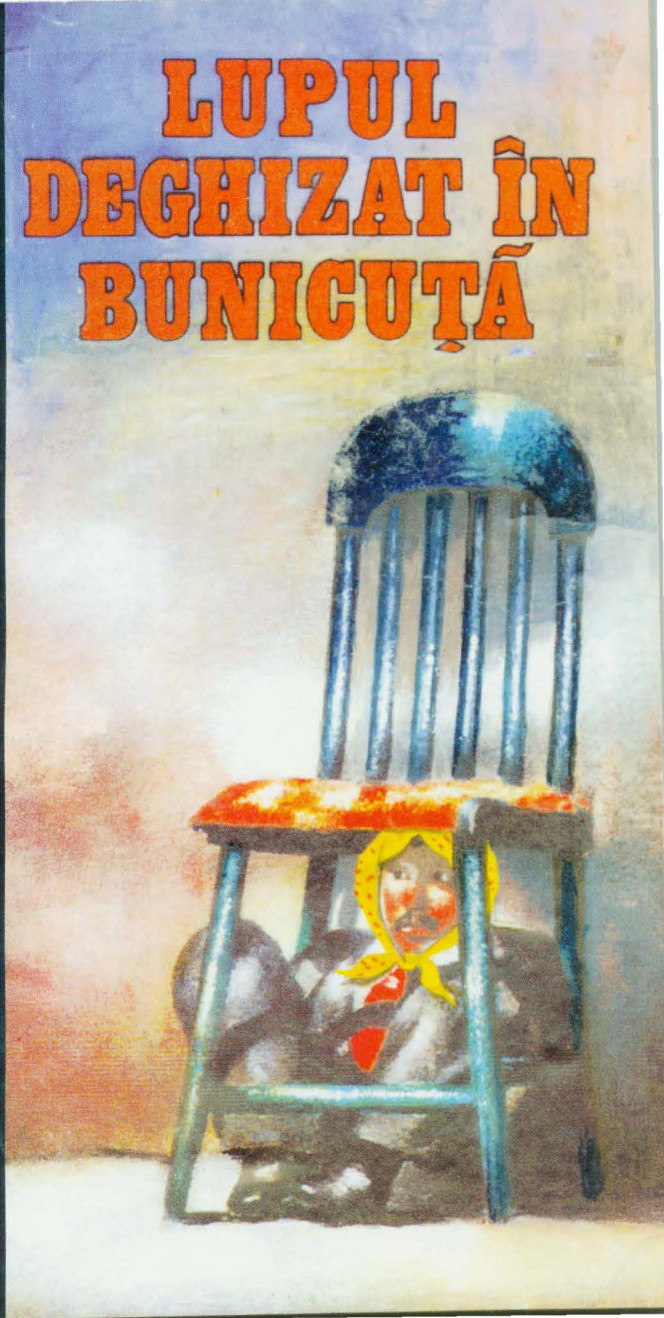

Editura FORUM

Coperta: TUDOR ISPAS

SAN-ANTONIO
„LE LOUP HABILLÉ EN GRAND-MÈRE“
EDITION FLEUVE-NOIR PARIS
69, Bd. **SAINT MARCEL-PARIS XIIIe**

ISBN 973 – 584 – 036 – 7
Toate drepturile colecţiei **SAN ANTONIO**
aparţin **EDITURII „FORUM“ – BUCUREŞTI**

CAPITOLUL ÎNTÂI

– Se poate intra?

Şi capul lui Pinuche se strecoară prin uşa întredeschisă.

– Se poate! fac eu încântat s-o revăd pe scumpa Fosilă.

Deci intră, urmat de un domn mărunţel, atât de şters ca aspect încât sunt surprins să aflu că are un nume şi chiar un prenume: Gérald Fouassa.

Pinaud e cel mai frumos Pinaud pus vreodată în circulaţie pe străzile Parisului.

– Ia zi, Sherlock, s-ar părea că afacerile îţi merg strună! exclam eu.

Cască ochii la mine cu subînţeles, exerciţiu care-i este destul de dificil, date fiind pleoapele lui grele. Deduc că personajul şters care-l însoţeşte trebuie că-i unul dintre clienţii lui. Şi, moral, îmi muşc buzele.

Pinuche al meu poartă un costum nou nouţ din cap până în picioare şi de la stânga la dreapta. O stofă superbă, antracit cu dungi late, albe. Ai zice că bătrânul imbecil e închis după

gratii. Cămaşa albă e curată, cravata neagră nouă, iar pantofii scârţâie ca nişte biscuiţi în gura unui moşneag de peste o sută de ani. Un top-model, nu alta! Îşi ţine civilizat pălăria în mână, asemenea celei a domnului Marcel Achard* (de la Academia Franceză, prin contumacie); ceea ce înseamnă că acoperământul sub-şefului seamănă mai curând cu o balegă de vacă, decât cu o pălărie.

– Ce vânt te aduce? exclam eu, pentru a risipi stânjeneala.

Pinuche îşi răsfaţă clientul. Îi oferă cel mai bun scaun din biroul meu, regăsindu-şi obişnuinţele de odinioară.

– Venim pentru o consultaţie de ordin strict confidenţial şi particular, mi se adresează el, luându-şi expresia de jude al anilor douăzeci.

Şi, arătând spre individ:

– Domnul Fouassa este unul dintre numeroşii clienţi ai agenţiei mele. Mi s-a adresat mie, fiindcă nu îndrăznea să-şi prezinte cazul deosebit... poliţiei.

Pinuche îşi clatină capul de brahicefal montat pe un resort elastic.

– Imediat am deschis o anchetă, dar trebuie să mărturisesc că, în ciuda vastei mele experienţe, a deosebitei conştiinţe profesionale şi a talentelor pe care mi le ştii, aceasta n-a dat rezultate.

**Marcel Achard* (1899-1974) – autor dramatic francez. (n. tr.)

Uf! A vărsat ce-a fost mai greu. Îl simt pe Pinaud zdrobit de eşec.

– Povesteşte-mi! îl îndemn, luând o poză augustă.

Dar Pinaud, pe care Domnul l-a blagoslovit cu atâtea daruri incontestabile (merita şi el o pomană!), nu-l are şi pe cel al conciziunii. Când îţi rezumă o afacere, ai zice că unge tartine pentru un internat întreg.

– În faţa imposibilităţii în care mă aflu de a scoate la lumină acest ***imbroglio***, în legătură cu care...

– Lasă-ţi ghemele aici, găsesc eu o claică să le dau la împletit, i-o retez scurt.

Îmi aruncă o privire atât de lamentabilă, că o fetişcană de ştaptezeci de ani ar izbucni în lacrimi.

Apoi îşi scoate din buzunar un muc de ţigară pe care-l aprinde, trăgând din el ca un viţel lihnit de foame din ţâţa maternă.

– Dacă doriţi, propune domnul Fouassa, aş putea să vă povestesc eu această aventură.

Îl sondez cu o privire de cunoscător. E un omuleţ de vreo cincizeci de ani, defrişat, dar care şi-a lipit ultimele fire de păr cu pap, ca să fie sigur că nu le pierde. Are o faţă prelungă, bărbia ca un galoş, nasul sub formă de cireaşă, o proteză care-l zgârie pe umeri, mustaţa dintr-o altă eră, urechi mari, ochi tulburi, arcada proeminentă ca cea a unor primate şi o cicatrice pe frunte, reprezentând un apus de soare pe Marea Roşie. Social, îl situez în categoria rentierilor precoci şi modeşti. E dotat cu o inteligenţă care nu-i va deschide niciodată porţile Academiei şi e înţolit ca un fitecine.

– Foarte bine, îl aprob eu, povestiţi!

– Totul a început în primele zile ale lunii trecute. Într-o dimineaţă, factorul mi-a adus un pachet... Am fost intrigat, fiindcă nu avea adresa expeditorului pe el, şi nu aşteptam nimic.

San-Antonio, plin de imaginaţie, vagabondează pe meleagurile presupunerilor. Oare ce conţinea faimosul pachet pentru ca acest domn să resimtă o asemenea emoţie? Rămăşiţe umane? O bombă cu cobalt? O cobra încolăcită? O cobra descolăcită? Sau portretul pe email al lui Michel Simon?

Fouassa făcând o pauză, Pinuche profită ca să ia el cuvântul:

– Ia ghiceşte, San-A, ce-ar fi putut să conţină coletul!

Dar mai înainte de a apuca eu să-mi expun ipotezele, Fosila mă pune în temă:

– Două milioane!

– Două milioane de ce?

– De franci, behăie simpaticul Fouassa.

Şi precizează modest:

– Vechi! În bancnote de zece mii!

Tăcerea, care urmează, traduce stupoarea mea mai exact decât ar fi făcut-o un interpret surdo-mut.

– Staţi puţin, le spun. Dacă am înţeles bine, aţi primit două milioane de franci împachetaţi în hârtie şi expediaţi pe numele dumneavoastră?

– Exact. Dar asta nu-i tot!

– Cum adică?

– În fiecare săptămână primesc câte două milioane în acelaşi mod. Am ajuns la paisprezece milioane.

O nouă tăcere.

Asta-i ţeapănă! cum zicea o infirmieră care avea îndatorirea să facă toaleta la secţia de bărbaţi.

Pinuche gâlgâie cu un râs vegetarian.

– Ai mai întâlnit un caz atât de surprinzător?

– Drept să zic, nu. Şi cum aţi reacţionat, dragă domnule, la primirea primului colet?

– M-am întrebat cine putea să-mi expedieze o asemenea avere!

– Pachetul nu era recomandat?

– Nicidecum. Fusese timbrat ca un colet obişnuit sau un imprimat.

Ceea ce nu era decât o jumătate de minciună, întrucât bancnotele sunt de fapt o hârtie imprimată.

– Ştampila poştei? îl întreb pe Pinuche.

– Aici pătrundem în domeniul anchetei mele, face drăgălaşul poliţist particular. Să precizăm înainte de toate că după primirea celui de al doilea pachet, domnul Fouassa a venit să mă consulte. Primul colet a fost depus la o poştă din Lyon, al doilea în arondismentul 18, al treilea la Vésinet şi aşa mai departe. Când sosesc din provincie, când din Paris sau suburbii.

– Şi mereu aceeaşi persoană scrie adresa?

– Nu-i scrisă de mână, ci imprimată cu un soi de ştampilă-jucărie, mereu aceeaşi.

– Aţi păstrat ambalajele?

– Natural.

Pinuche scoate înfrigurat dintr-o servietă din piele de viţel şapte bucăţi de hârtie păturite cu grijă în patru, toate având faimoasa ştampilă. Din cele şapte, şase sunt din hârtie de ambalaj. A şaptea e verde pe o parte şi albă pe cealaltă.

– Ce-ai făcut până în momentul de faţă? îl întreb pe Pinuche.

Ramolitul e un poliţist excelent şi sunt convins că s-a străduit serios să descurce iţele.

– L-am întrebat pe domnul Fouassa de relaţiile lui. M-am interesat dacă nu cumva cineva, la un moment dat, i-a adus vreun prejudiciu, şi acum încearcă să-l repare...

– Niciodată! afirmă cu tărie Fouassa.

– N-a fost contactat de nimeni după primirea coletelor: nici un telefon, nici o ameninţare, nimic!

„Am procedat la anchetarea fiecărui birou de poştă din care au fost expediate pachetele, dar fără rezultat. Funcţionarele nu-şi mai amintesc de clienţii care au făcut expediţia. De altfel, acel cineva, despre care îţi vorbesc, putea foarte bine să timbreze coletul fără să-l cântărească şi să-i dea drumul într-o cutie. În ce mă priveşte, cred că-i mâna unui nebun."

– Un nebun teribil de bogat, oftez eu. (Şi, schimbând subiectul:) Vărul meu, Hector, mai lucrează la agenţia ta?

– Bineînţeles! Să ştii că e într-adevăr înzestrat! În momentul de faţă e într-o anchetă la Lille. A plecat ieri seară cu Lancia lui.

– Hector are o Lancie!? mă sufoc eu.

– Şi de ce nu? Afacerile noastre sunt prospere!

Dar, cum nu-i cazul să scrobim lenjeria curată din familie în faţa unor terţi, revin la preocupările majore ale momentului.

– Pe scurt, conchid eu, domnul Fouassa a primit 14 milioane de franci vechi de la un necunoscut care doreşte să rămână ca atare şi n-are nici cea mai vagă idee cum şi de ce această dărnicie!

– Exact aşa-i, admite Gérald Fouassa.

– Foarte bine, mă voi ocupa de cazul dumneavoastră, îi promit. Lăsaţi aici ambalajele.

Mustaţa mâhnită a lui Pinuche atârnă ca laţele unui ciobănesc după traversarea unei mlaştini. Ce-ar fi vrut Strămoşu? Să intru imediat în armura de luptă şi să las baltă treburile poliţiei ca să mă ocup de ramolitul lui?

– Dacă aţi putea să acţionaţi repede, mă imploră rentierul, mi-e tare frică, vă rog să mă credeţi, fiindcă sunt sigur că aici se ascunde ceva.

– Încep chiar de azi, îl asigur. Adresa dumneavoastră, domnule Fouassa?

– Aleea Chevreuils 18, în Vaucresson.

– Profesiunea?

– Am astm, începe el.

Sunt gata să-mi zic că-i o meserie destul de surprinzătoare, când interlocutorul meu adaugă;

– Trec prin nişte crize teribile. Am fost, deci, nevoit să mă pensionez. Anul trecut am vândut hotelul pe care-l conduceam, în apropierea Gării de Est, şi trăiesc din rente.

– Sunt importante? Vă rog să mă iertaţi că vă pun această întrebare, dar în cazul de faţă nu trebuie neglijat nici un detaliu.

– Medii, răspunde Fouassa, fără să se piardă cu firea. Trăiesc bine, fără să mă dea banii afară din casă...

Tipul poate fi deci liniştit, nu-l ameninţă nimic cu evacuarea. Să trecem peste.

– Aveţi cumva la dumneavoastră vreo bancnotă din cele pe care le-aţi primit?

Fouassa îl arată pe Pinaud cu o mişcare a capului. Ruina extirpă din servieta lui strălucitoare şapte hârtii de câte zece mii ce franci.

– Am scos la întâmplare din toate cele şapte colete, mă lămureşte Fouassa.

– Am uitat să-ţi spun, îl întrerupe Pinuche, că m-am străduit să aflu dacă erau sau nu bancnote false. Din păcate, nu. Sunt autentice, cum nu se poate mai autentice.

– Lasă-mi-le totuşi şi pe astea. Ultimul pachet când v-a fost expediat, stimate domn?

– Acum patru zile.

– Prin urmare, al optulea nu va întârzia să sosească, dacă va mai fi şi un al optulea! Expediţiile se efectuează într-o zi fixă?

– Nu, dar, în general, sunt puse la poştă la început de săptămână: lunea sau marţea, declară ***dear*** Pinuche.

După mine, colaboratorul meu, aici de faţă, a făcut tot ceea ce un bun copoi trebuia să facă într-un asemenea caz. O

să fie greu să prind un fir. Ăsta-i genul de anchetă păcătoasă, semnată chiar de la bun început de confuzie.

Mă ridic pentru a le da de înţeles vizitatorilor mei că întrevederea a luat sfârşit. Procedeu infailibil, practicat pe toate meridianele şi de către toţi oamenii de afaceri, în cazul în care n-au picioarele amputate.

Escortându-i până la uşă (cum zice Mariano), susur în conductul auditiv al Fosilei, având grijă să nu fie urechea lui a bleagă:

– După ce-i dai papucii, telefonează-mi.

Rămas singur, mă întorc la biroul meu şi mă aşez. Am dinainte şapte hârtii de ambalaj, şapte bancnote de zece mii de franci şi semnul de întrebare cel mai mare din cariera mea.

Tipi care se ţin de şantaje sau de estorcări am mai văzut eu, vagoane întregi de clasa întâi sau a doua. Dar oameni dispuşi să depună plângere că un necunoscut le expediază câte două milioane săptămânal – ca să-şi cumpere ţigări cu filtru, nuga de Montélimar sau muştar de Dijon – aşa ceva, pe cuvântul meu, e primul specimen cu care am de a face.

Sosirea bătăiosului Bérurier îmi întrerupe provizoriu gândurile, pe care numai o echipă de speologi încercaţi le-ar mai putea sonda, atât sunt de profunde. Arată rău, Grasu'. Tenul de culoarea hârtiei (igienice) mestecate, lampioanele ca nişte ochiuri (cu un strop de oţet), mucoasele răvăşite, pleoapele ca doi saci cu lenjerie murdară, obrajii neraşi,

năpădiţi de barbă, buzele scorojite, proteza pusă de-a-ndoaselea, genele smulse, sprâncenele zburlite, burta căzută, seismograful în cochilie de melc, călcătura grea şi gestul filmat cu doar 24 de imagini pe secundă.

– Parcă n-ai fi în apele tale, remarc eu, graţie ascuţitului meu spirit de observaţie.

– Ce să mai vorbim, oftează Umflatu'; depunându-şi pe un scaun al poliţiei cele două sute şi ceva de livre de carne nu tocmai proaspătă.

Şi adaugă, ca o dovadă a celor avansate:

– Vin de la doctor.

– Şi ce ţi-a zis veterinarul tău?

Béru ridică din umeri.

– După câte am priceput, ar fi vorba de fiere, care-i caută pricină doidenului şi, pe deasupra, pancreasul nu mai pancrează, iar stomacul ar avea nevoie să-şi reducă volumul. Cincisprezece ore de orizontală, cruditäţi, carne la grătar şi nici un strop de băuturică; regim de staruri, ce mai tura-vura! Dacă-l urmez, îmi fac un mijlocel de manechin şi tenul de lapte, să mă invidieze toate fetiţele.

Mă uit la nasul lui plin de coşuri şi la pometii care bat în violet. N-aş vrea să-l descurajez pe candidat, dar tenul lui de lapte mai are de aşteptat! O să mai curgă încă multă apă pe Sena până atunci. Grupa lui sanguină e vinişor fără apă.

– Şi eu care aveam de gând să te cooptez într-o anchetă captivantă, îi spun.

– Pune-o la rece, mi-o serveşti mai târziu, glumeşte Majestatea Sa Cremă de Glandă I.

Îmi flutură reţeta doctorului.

– Cu documentul ăsta mă angajez la Jocurile Olimpice de şezlonguri la toate categoriile. Apropo, face el, ştii pe cine am zărit luând o maşină?

– Pe Pinaud, ghicesc eu fără a-mi asuma prea multe merite.

– Ezact. Era cu un boşorog jumulit, presupun vreun client de-al lui.

– Presupui corect. Acestui onorabil domn i s-a întâmplat ceva cu totul ieşit din comun.

Îi fac un rezumat expres al celor precedente. Grasu' mă ascultă cum ar asculta un meloman evadat din închisoare o ***Fugă*** de Bach şi se uită la mine cum s-ar uita un băşinos la descărcarea unui cargou de fasole boabe.

– Într-adevăr, admite Rotunjimea Sa, nu-i deloc banal.

Şi emite o deducţie inedită, care ridică un colţ al voalului. O deducţie atât de simplă, pe care n-a făcut-o până acum nimeni.

– Precis e vorba de vreo greşeală. O fi pe undeva un alt tip cu acelaşi nume, de unde şi contuzia.

Mă cufund din nou în reflecţii la etajele superioare.

– La ce te gândeşti, la moartea lui Ludovic al XVI-lea? Se ţine de bancuri Umflatu.

– Să ştii că a fost un Bérurier pe vremea monarhiei franceze, admit eu. Dă-mi cartea de telefon, Grasule.

Dar el scutură enormitatea care îi serveşte de bostan.

– Cotu'! De acum înainte sunt în concediu. Dacă-i un ordin, poţi să ţi-l bagi în lăcaşul termometrului; dar dacă îmi ceri un serviciu, se schimbă socoteala.

Îi arăt cu un deget irascibil uşa.

– Marş în cuşcă! strig eu. Dispari din ochii mei, pe care i-ai murdărit destul. Şi încheie-ţi prohabul, oamenii de pe stradă n-au de unde să ştie că vii de la doctor!

Béru iese ridicând din umeri, pufnind şi bodogănind că o să-şi elibereze vezica surmenată pe mine, după care-şi încheie pantalonii şi trânteşte uşa.

==========

Degetul meu expert frunzăreşte cartea de telefon până la litera „F". Agilitate, precizie, blândeţe, sunt principalele calităţi ale arătătorului în cauză, deosebit de apreciate de un drumeţ rătăcit, căruia i-aş indica drumul cel bun şi de o damă singurică-singurică, într-o sală de cinema, unde rulează un film ultramodern.

Ciudat, nu găsesc nici măcar un Fouassa în preacopioasa operă unde se află rezumată partea esenţială din ***curriculum***-ul concetăţenilor mei, respectiv numele, adresa, profesiunea şi numărul de telefon. ***After***, mă arunc pe anuarul genovez şi mă consacru în special cochetului sit Vaucresson*, al cărui

**Veau* – viţel; *cresson* – salata numită untişor. (n.tr.)

nume e un fel de mâncare prin el însuşi. Dar nu dau decât peste Fouassa al meu. Se vede treaba că acest cetăţean a fost tras într-un singur exemplar. Îl sun pe roşcovanul de la laborator şi-l rog să coboare. Uite că m-am şi apucat să rod la osul ăsta, băieţi. Şi voi mă cunoaşteţi: când fermecătorul San Antonio e pasionat de un mister, nu mai cunoaşte odihna până nu-l elucidează.

Intră Magnin. În halatul lui alb, ai zice că-i o lumânare aprinsă. Coama ca para focului şi pistruii îi scânteiază în lumină. Numai eu sunt măcinat de gânduri.

Pentru a doua oară în zece minute, povestesc păţania lui Fouassa. Magnin cască nişte ochi mari ca rozeta catedralei din Sartre.

– For-mi-da-bil! rezumă el.

– Recunoşti că nu-i deloc ceva obişnuit!

– I-aţi povestit Bătrânului?

– Nu, am ceva important de rezolvat în momentul de faţă şi ar pasa afacerea altui serviciu.

– De fapt, nici n-am putea-o numi o afacere, subliniază Magnin. N-a fost comis nici un delict. Şi pe urmă, nu-i interzis să faci donaţii contemporanilor tăi, chiar şi de paisprezece milioane.

O bună bucată de vreme ne examinăm fundul de ochi ca doi oftalmologi care-şi caută unul altuia leziuni pe retină, apoi împing spre tehnician hârtiile de ambalaj şi bancnotele.

– Astea-s singurele documente pe care le posed, Magnin. Nu cred că ne-ar putea elucida cazul, totuşi cercetează-le îndeaproape. Nu se ştie niciodată.

Cu acestea, ziua fiind pe sfârşite şi eu sfârşit de foame*, îi strâng dreapta roşcovanului şi cobor.

În faţa poliţiei s-a adunat lume. Râsete, strigăte, imprecaţii, exclamaţii, interjecţii, injurii şi lătrături. Îmi croiesc drum prin mulţime şi-l descopăr pe bravul Béru într-una dintre acele situaţii extravagante al căror secret îl deţine. Poartă în lesă un formidabil Saint-Bernard pe care intenţionează să-l urce într-un taxi. Dar câinele n-are chef şi, pentru a-şi manifesta ostilitatea, udă din abundenţă caroseria maşinii. Trebuie că a băut bere şi a stocat-o opt zile, fiindcă nu mai termină. Şoferul, un rus alb, nespălat, protestează şi refuză o asemenea clientelă aiuristică.

Bérurier îi obiectează în termeni condimentaţi că şi câinii au dreptul să meargă cu taxiul. Prinţul Boufzilov îi răspunde că poate câinii da, nu însă şi viţeii. Cum e şi firesc, Béru îl apostrofează cu „Viţel eşti tu"! Auzind acestea, şoferul coboară din maşină şi trage un şut à la Kopa în fundul potăii care, uitând că misiunea ei originară e de a-i salva pe oameni, se repede şi-l muşcă de turul pantalonilor. Rusul strigă să vină poliţia. Bérurier îi dă imediat satisfacţie prezentându-i legitimaţia.

Câinele se apucă iar de stropit maşina, care acum e curată curăţică pe o parte. Paisprezece persoane se strâmbă de râs. Atunci intervin şi eu.

– Ce-i cu circul ăsta, Grasule? Pregăteşti un număr pentru Gala Uniunii?

---

*Nu mai strâmbaţi din nas, voi aţi fi făcut un calambur mai reuşit? (n.a.)

– Vreau să mă întorc la mine acasă, asta-i tot, fulmină Grasu'.

– Cu mamutul ăsta?

– Nu-l mai recunoşti?

Mă uit la Saint-Bernard şi scutur din cap.

– Nu, e cineva din familia ta?

– E Sarah-Bernhardt-ul pe care l-am adus din Elveţia acum trei ani, adu-ţi aminte!

– Am crezut că te-ai descotorosit de el!

– L-am oferit nepotului meu, dar el are acum un copil şi Sarah-Bernhardt-ul nu-i dă pace pruncului. Am fost obligat să-l iau înapoi. Numai că nu ştiu cum să mă mai întorc acasă. Bestia nu vrea să meargă într-o maşină închisă.

– E ca regina Angliei: are nevoie de un cupeu decapotabil.

În vreme ce noi discutăm, taximetristul a şters-o fără să mai ceară restul şi nici despăgubiri de la asigurările sociale.

– Am venit cu M.G.-ul meu decapotabil. Dacă ai să-l poţi ţine pe genunchi, te duc eu până acasă.

Béru scânceşte plin de recunoştinţă. Formăm un echipaj demn de a trezi tot interesul. Imaginează-ţi mica maşină decapotabilă, cu Grasu' înăuntru, ceea ce-i deja mult, ţinând în braţe câinele de dimensiuni anormale, asemănător cu Bismarck. Dacă ne-am prezenta la concursul de eleganţă automobilistică din Enghien-les-Bains, precis am obţine marele premiu.

CAPITOLUL II

Tocmai îmi terminasem laptele de pasăre, când mi-am adus brusc aminte că bătrânul Pinaud nu m-a sunat, aşa cum îi cerusem. Decid, prin urmare, să-i telefonez eu însumi şi în persoană, plus în carne şi oase; în timp ce Félicie, straşnica mea mămică, strânge masa, eu formez numărul Fosilei. Vocea plângăreaţă a coanei Pinuche îmi gâdilă conductul auditiv.

– Soţul dumneavoastră e acasă? o întreb după ce mi-am declinat pe rând numele şi o invitaţie la cină.

– Îl aştept, face bătrâna, nu s-a întors încă.

– Când vine, spuneţi-i să mă sune acasă.

– N-am să uit.

În clipa când închid, o tuse uşoară, guturoită, se aude şi-l văd apărând pe Pinuche. Urcă treptele, îşi curăţă ştiinţific tălpile de ştergătorul decorat cu însemnele mele şi îşi scoate pălăria comică pentru a o saluta adânc pe mama.

– Am venit să stăm de vorbă, mă avertizează el, n-am

putut să telefonez fiindcă, după vizita noastră, Fouassa a făcut o criză violentă de astm şi a trebuit să-l duc mai întâi la farmacist şi pe urmă la el acasă.

Félicie îl întrebă grijulie:

– Aţi cinat cumva, domnule Pinaud?

Pinaud îi răspunde că nu, dar că poate să mai aştepte, nefiindu-i prea tare foame. Toţi sunt aşa în familia lui, din tată în fiu. Au stomacul delicat. De altfel, bunicul lui a murit de un cancer în acel loc, iar tatăl, dacă n-ar fi fost doborât de o gripă spaniolă, şi-ar fi făcut o datorie de onoare să piară din pricina stomacului.

În cele din urmă, acceptă o fărâmă de ton cu salată, o porţie de rasol de viţel, o bucată de brânză italienească şi ce-a mai rămas din laptele de pasăre.

Acumulând calorii, îmi vorbeşte despre clientul lui.

Pinuchet a întreprins o anchetă discretă în legătură cu Fouassa şi ceea ce a aflat confirmă impresia mea. Individul a dus o existenţă plată. Fiu de hotelier, a preluat moştenirea lăsată de tatăl lui după întoarcerea din armată. S-a însurat, dar a rămas văduv cinci ani mai târziu, fără urmaşi, şi a trăit vreo douăzeci de ani singuratic în stabilimentul lui, răsturnând niscai cameriste când natura îşi cerea drepturile. Apoi, într-o bună zi, a vândut hotelul şi s-a retras, păstrând ca guvernantă o fostă casieriţă bună la de toate, pe care o angajase cu ani în urmă.

– O cunoşti? îl iscodesc eu.

Pinaud răstoarnă un polonic cu cremă de vanilie pe frumosul lui costum, ex– nou, de unde o consumă cu linguriţa şi resemnarea de care ştiţi că e în stare, şi dă din cap.

– Am văzut-o o singură dată. O persoană care arată bine: de vreo cincizeci de ani, dar încă verde, genul de femeie serioasă.

– Ai făcut investigaţii şi în legătură cu ea?

Nimic de spus, nimic de adăugat. Soţul ei a murit în deportare. Femeia are un băiat mare, şef de sală pe un transatlantic.

– Trăieşte cu astmaticul?

– Probabil, dar să nu bârfim!

Bravo Pinuche! Inocenţă îmbătrânită!

– De câteva săptămâni de când te ocupi de acest caz, trebuie că ţi-ai făcut o idee, nu?

– Mi-am făcut chiar mai multe, declară Venerabilul, ceea ce-i echivalent cu zero.

– Bine zis, o, înţelept al înţelepţilor!

– La început am crezut că Fouassa e scrântit. Pe urmă, mi-am spus că vreo rudă de-a lui o fi murit şi i-a lăsat o avere serioasă, care, din raţiuni necunoscute, i se expediază în rate...

Se opreşte.

– Dar nimic nu stă în picioare. E un mister, San-Antonio. UN MISTER!

– Ce-ar fi să-i facem o vizită lui Fouassa? sugerez eu.

– Când?

– Chiar acum. Aproape că mi-e vecin. Vaucresson e la opt kilometri de aici.

– Şi de ce, mă rog?

– Să adulmecăm. Când nu deţii nici un element pozitiv într-o anchetă, încerci să tatonezi care-i atmosfera. Metoda lui Maigret, dragă Pinuche. Bei un pahar de bere privind la tenderul patroanei bistroului şi pricepi tot. De vreo treizeci de ani Simenon încearcă să ne explice treaba asta.

– Foarte bine, hai să mergem, suspină el. Numai ce-am venit de acolo.

==========

Aleea Chevreuils e o cale rezidenţială mărginită de vile cochete.

– Uite acolo! îmi spune Pinuche, casa normandă de pe dreapta.

Un zid scund, o poartă din lemn cu balamale din fier forjat, o peluză pe fondul unei grădini, o vilă încântătoare, a cărei faţadă e decorată cu grinzi aparente...

Sunăm.

O voce cavernoasă răsună după un moment, întrebând cine-i acolo. Remarc atunci grilajul de aramă al unui interfon deasupra soneriei.

– Domnul Pinaud, behăie creatura superfluă.

Un declic! Poarta se deschide. Mergem pe o alee frumoasă cu prundiş roz, care scârţâie sub paşi.

– S-ar părea că moş Fouassa şi-a vândut pe bani buni uzina lui de dormit, şoptesc eu. Frumoasă proprietate.

Uşa principală e deschisă şi, în dreptunghiul de lumină aurie, ne aşteaptă o siluetă masivă. Pe măsură ce ne apropiem, delimitez contururile şi ajung să identific o femeie. Voluminoasă, cucoana! Construită ca un grenadier, aproape la fel de mustăcioasă, cu păr pe picioare şi părând să nu tolereze ca cineva să-şi sufle nasul în perdelele ei.

– E dama de care ţi-am vorbit, mă anunţă Pinuche. Dumnealui e comisarul San-Antonio, doamnă!

Prezentările sumare fiind îndeplinite, matroana îmi întinde o labă mare cât rondul de pe Champs Elysées. Îi dau mâna cu oarecari reţineri şi sunt îndreptăţit să-mi fie teamă, pentru că namila mi-o fărâmă. E genul de persoană pe care nu o poţi saluta fără a fi însoţit de un vraci. Îmi masez pe furiş falange şi fălănguţe şi pătrundem într-un living mobilat mai curând rococo.

– Aveţi ceva noutăţi? se interesează namila.

– Nu încă, se scuză Pinuchet. Prietenul meu, comisarul San-Antonio, ar avea nevoie de unele precizări. Domnul Fouassa e acasă?

– E în pat.

– Tot nu şi-a revenit?

– Se simte ceva mai bine: pulverizările l-au uşurat, dar când îl apucă o criză îl ţine toată ziua, bietul de el. Mă duc să-i anunţ vizita dumneavoastră...

Cu un gest autoritar ne arată scaunele disponibile şi dispare. În loc să mă aşez, dau ocol încăperii.

E la fel de posomorâtă şi convenţională ca şi Fouassa. Într-adevăr, locuinţa unui rentier mediocru. Conchid că istoria asta cu banii misterioşi trebuie că a perturbat existenţa bietului om.

– Asta-i guvernanta lui? întreb arătând cu un gest vag uşa prin care a dispărut namila.

– Da. N-arată rău, ce zici?

– Puţin cam plăpândă pentru o catedrală, dar prea masivă pentru un turn, decretez eu.

Pinuche saltă din umerii lui robuşti, de barză înfrigurată.

– Nu te-ai mai schimbat, îngână scumpa mea relicvă, aşa eşti tu, dacă pesoanele sexului frumos nu seamănă cu o copertă de revistă, îţi baţi joc de ele fără milă.

Televizorul e în funcţiune, dar când am sunat noi, namila a redus sonorul. Abia dacă se poate percepe un murmur.

Răsucesc butonul destinat intensităţii sonore. Mulţumită acestui gest mărunt răsună vocea caldă din Elysée-Montmartre. Pe un ring, doi bărbaţi graşi şi burtoşi îşi fac chei do şi îşi servesc pumni în vreme ce un public discret îi tratează de imbecili şi-l invită pe arbitru să se ducă de urgenţă la toaletă. Câteva citrice putrezite încep să plouă peste antagonişti.

Cel mai voinic apucă în dinţi buricul celuilalt pentru a i-l deşuruba, dar respectivul reuşeşte să scape din impas izbind în calviţia adversarului său cu picioarele. Cei doi se

ridică. Ai zice că-s nişte gorile deghizate în cacheri. Au fizionomii susceptibile să provoace naşteri premature şi să vindece de sughiţ.

– Şi noi avem televizor, mă informează Pinaud, dar de câteva zile s-a stricat. S-ar părea că-i de vină tubul catodic...

Observ că în faţa televizorului se află două fotolii. Pe braţul unuia dintre ele este o scrumieră în care fumegă o ţigară. Namila îşi clătea ochii în faţa micului ecran. Probabil că o excită cacherii. Mi-o imaginez artătând perfect în chip de luptătoare. Dublul Nelson, foarfeca, pumnii, loviturile de picior în fund, reprezintă fieful acestei dame! Are braţe musculoase şi bazin puternic. Când, în decursul unui picnic, se aşează pe un ziar, apare luna pe cinci coloane!

Încep să râd de unul singur. Mă apucă uneori. Îmi povestesc istorioare pe care nu le cunosc, şi uite aşa mă trezesc cu gura până la urechi. Dar distracţia mea e oprită de sosirea unui tren. Pentru o clipă am impresia că mă aflu la o trecere de nivel peste calea ferată. Mă arunc înapoi şi Fouassa îşi face intrarea. Criza lui de astm e departe de a-l fi părăsit. Merge frânt în două, apăsându-şi pieptul. Respiraţia îi funcţionează cu toată viteza. În ritmul ăsta, inima lui o să-şi frângă o bielă. Ne salută cu o mişcare a capului şi se prăvăleşte într-un fotoliu. Apoi scoate din buzunarul halatului un flacon al cărui dop e agrementat cu un pai de cauciuc şi-şi pulverizează conţinutul prin ţeava de eşapament. Încet, încet, suflul lui devine mai puţin violent.

– Din cauza scărilor, articulează el.

– N-ar fi trebuit să vă deranjaţi, intervin mişcat. Am fi putut urca noi până în dormitorul dumneavoastră.

Ne surâde şi schiţează un gest vag.

– Într-o bună zi am să rămân ţeapăn acolo, profetizează Fouassa. Doreaţi să-mi vorbiţi?

– Aş vrea să arunc o privire asupra celorlalte bancnote, îi spun eu. E posibil?

– Bineînţeles.

– Deci nu le-aţi depus în seiful dumneavoastră de la bancă? mă mir eu. Nu-i prea prudent să păstraţi în casă o sumă ca asta în bani lichizi.

– Am aici un seif. Şi, pe urmă, mă aştept din moment în moment să vină cineva şi să-mi ceară banii înapoi.

Inspiră adânc şi strigă:

– Madam Renard!

Atitudinea asta face parte din demnitatea personajului. Se culcă împreună şi nu-i exclus să-i pretindă mustăcioasei chestii teribil de inventive, dar când ***at home*** e lume, i se adresează cu Madame Renard, gros, cum e braţul... madamei Renard.

– Aş vrea să luaţi o gustare, propune amabil Fouassa. Aţi cinat? Atunci o şampanie fină. Dacă aţi vrea, dragă domnule Pinaud, să faceţi oficiul...

Se uită în direcţia uşii şi strigă din nou, dar cu o voce cântată:

– Madam Renaaard!

Miss Sistem Păros se abţine de la un răspuns. S-a bosumflat ori i s-au constipat brusc urechile? Nu ştiu.

– Asta-i bună, ce-o fi făcând? geme Fouassa. N-a vrut să cobor şi...

Completează în şoaptă:

– E o persoană cumsecade, dar are un caracter dificil.

Cum mustăcioasa nu se arată, mă îndrept spre vestibul şi strig tare şi cu forţă: Madam Renard!

Îmi răspunde doar un curent de aer, uşa care dă spre grădină fiind larg deschisă. Fac câţiva paşi pe peron. Repet chemarea. De ce oare, brusc, sunt cuprins de o spaimă tulbure? De ce mi se răresc bătăile inimii, mi se încing urechile şi mărul lui Adam îmi schimbă sexul? O premoniţie? Un al şaselea simţ?

Înaintez. Mă uit în toate părţile cu un ochi de Belzebuth plin de bismut şi cântând din lăută*. Şi ce zăresc pe mijlocul aleii? Namila. Dau fuga spre ea. Oh! biata femeie! Nici mâine, nici poimâine, nici răspoimâine şi niciodată de acum înainte nu îi va mai pregăti supa lui Fouassa!

E moartă. Trupul ei se scaldă într-o baltă de sânge**.

Din două priviri îmi dau seama ce s-a întâmplat. Criminalul a lovit-o şi apoi i-a tăiat gâtul. Instrumentele crimei, aflate la faţa locului, vorbesc de la sine. Un hârleţ şi un cuţit. Agresorul trebuie că era pitit în umbră cu cazmaua în mână. Când ea s-a apropiat, i-a tras una în cap. Cumătra Renard a

---

* Nici o grijă, e supapa mea poetică, intrată în funcţiune. (n.a.)

** Formulă clasică, dar meritată să fie păstrată fiindcă posedă multă vigoare şi aprinde imaginaţia. (n.a.)

plecat la iarbă verde, leşinată. Să-i taie apoi gâtul nu a fost decât un joc de copil turbulent!

Îi pun mâna pe piept: nu încape nici o îndoială, şi-a câştigat aureola şi aripioarele adaptabile. Moartea a survenit recent, pentru că mustul încă mai gâlgâie din rana căscată. Alerg spre ieşire. Poarta care dă în stradă a rămas deschisă. În graba lui, asasinul a neglijat s-o mai închidă. Mă întorc la moartă. Adierea uşoară a nopţii vântură bucăţi de hârtii prin preajmă. La lumina lunii, constat că respectivele hârtii sunt în realitate bancnote de câte zece mii de franci. Cel puţin o duzină zboară pe iarba verde, ca hârtiile unsuroase în pădurea Meudon într-o după-amiază de duminică.

Mă întorc în living. La televizor, meciul de catch e pe terminate, cu victoria grasului ăla nesuferit şi chel, în huiduielile sălii. Fouassa şi Pinuche se uită pe ecran cu interes. Fosila îl lămureşte că a fost odinioară campion de lupte la categoria ciocârlie.

– Nu răspunde? mă întreabă Fouassa, văzând că intru singur.

– Nu, domnule Fouassa, şi are motive foarte serioase: e moartă!

Abia am dat drumul acestei declaraţii că am şi regretat-o. Câteodată sunt groaznic. Bietului rentier încep să-i curgă balele pe plastron din proteza cu treizeci şi două de piese, apoi păleşte, devine violent şi cade în genunchi pe jos, ţinându-se cu mâinile de coaste. Nu mai are aer. Se rostogoleşte, pradă unei brutale crize de sufocare.

– Ce-ai făcut, nenorocitule! urlă la mine Pinaud. Să spui asemenea lucruri unui om în starea lui!

Îi apucă mâinile amicului, îi pălmuieşte obrajii palizi, spunându-i întruna:

– Liniştiţi-vă, domnule Fouassa, nu-i adevărat. A fost o păcăleală! O păcăleală!

– Du-te şi te uită în grădină, să-ţi vezi păcăleala, mă supăr eu. Şi nu-i un peştişor acolo, ci ditamai caşalotul!

Lui Pinaud nu-i vine a crede, Pinaud iese şi Pinaud se convinge.

Revine arborând un ten verde-amandină, ce zic eu: verde-amendă!

– Dar ce i s-a întâmplat bietei femei?

– Nu cred să-i fi rămas un os în gât sau s-o fi călcat tramvaiul. Trebuie să dau nişte telefoane... Ocupă-te de clientul tău.

Plec în căutarea unui telefon şi-l găsesc. Agăţată de perete, deasupra aparatului, se află o listă a prietenilor şi furnizorilor obişnuiţi ai lui Fouassa, cu numerele lor de telefon. Citesc „Doctorul Linfecté" şi-l sun. Îmi răspunde chiar medicul în persoană. Îi spun să vină de urgenţă la Fouassa, după care previn comisariatul din Vaucresson că a avut loc un scandal la unul dintre supuşi.

Cu conştiinţa împăcată, mă întorc în living. Descopăr aici un Fouassa care-şi revine în simţiri. Locomotiva lui a demarat din nou, de bine de rău şi nu i-a sărit din piept.

– Ce-aţi spus? Ce-aţi spus? bolboroseşte el plângând.

Madeleine, micuţa mea Madeleine nu-i moartă. Biscuitul meu adorat...

Madeleine a lui! Biscuitul! Un biscuit cam bruneţit, da! O fi fost patisier într-o viaţă anterioară, astmaticul!

– Liniştiţi-vă! Respiraţi uşor, vine imediat şi doctorul.

– Unde-i? Vreau s-o văd... Ce-a păţit? E adevărat?

În faţa unui asemenea aflux de întrebări, mă simt depăşit. Pentru a-mi ascunde stingherealа, apuc pulverizatorul şi-i spun să deschidă gura, ceea ce, paradoxal, e cel mai bun mijloc de a i-o închide! Îi stropesc canalizarea în toată regula. Şi iată-l că respiră corect. În acest timp, la tembelizor, o damă prezintă viaţa lui Montaigne, iar eu nu regret decât un singur lucru: că nu-i şi Montaigne de faţă s-o asculte şi să crape de râs.

Pinuche, care a întâlnit în drumul lui sticla de şampanie fină, semnalată anterior de Fouassa, se întreţine confidenţial cu ea. Îi împărtăşeşte emoţiile prin care trece, iar butilca îi toarnă pe gât cuvinte de îmbărbătare.

– Vă simţiţi mai bine? îl întreb pe rentier.

– Puţin, mulţumesc. Vorbiţi, povestiţi, vă implor, ce se întâmplă?

– Deocamdată, mi-ar fi cam greu. Când am sosit noi, eraţi în dormitorul de la etaj, nu-i aşa?

– Da, moţăiam. Madeleine, mă rog, doamna Renard a venit să mă anunţe despre vizita dumneavoastră. În vreme ce-mi trăgeam pe mine halatul, ea a coborât. Credeam că o

voi găsi aici. Cum n-am văzut-o, am dedus, în mintea mea, că s-o fi dus să se pieptene puțin. A făcut un atac?

– Un atac, da. Dar nu cardiac. Un agresor misterios a asasinat-o.

Scoate un geamăt cum nu i-ar reuși unui fierăstrău muzical.

– Asasinată! Ce grozăvie! O femeie așa de cumsecade, care n-a făcut rău nici unei muște!

În sinea mea îmi spun că probabil namila o fi avut un respect deosebit pentru muște, dar după mine nu și pentru persoanele pe care le răsfăța. În plus, realizez că am avut nas, nu glumă când am dat în seara asta pe la Vaucresson. Și, de asemeni, consider că afacerea Fouassa e cu mult mai complicată decât îmi închipuiam.

Pinaud articulează:

– Ai marcat, San-A., că iarba e presărată cu bancnote?

– Ce bancnote? se miră sărmanul Fouassa.

– Unde aveți seiful în care v-ați depozitat milioanele? îl chestionez eu.

– La etaj, în biroul meu.

Părăsesc livingul fără o vorbă și urc la etaj. După o rapidă investigație, descopăr dormitorul lui Fouassa, cel al răposatei guvernante (cele două sunt separate doar printr-o cameră de baie) și în fine biroul rentierului astmatic. Într-adevăr, dau aici peste un seif, dar ușa lui grea e la fel de căscată ca gura unuia operat de amigdale. Rafturile mobilei blindate sunt goale. Un teanc de zece mii zace pe jos... Perplex, San-

Antonio se aşează pe un colţ al biroului şi face ceea ce fac toate oglinzile normal constituite: reflectează*. San-Antonio încearcă să înţeleagă, normal, nu? Îşi spune că tanti Renard n-a prea fost ea albă ca laptele! Şi îşi mai spune încă o groază de alte lucruri edificatoare, după care, coboară.

Taica Fouassa a ţinut să meargă lângă trupul iubitei lui şi boceşte de nu mai poate, încât toate javrele din cartier, pline de compasiune, încep să urle la lună.

– Scumpa mea Madeleine! Draga mea Madeleine! astmatizează rentierul.

Până la urmă, el e cel care boceşte ca o Magdalenă! Frământă trupul mult iubit cu mâinile-i tremurătoare, iar respiraţia lui riscă s-o ia razna. Pinuche şi cu mine ne străduim din răsputeri să-l smulgem de lângă dameză. În vreme ce Pinaud îl conduce spre ***the house***, eu mă aplec asupra femeii şi-i privesc gura. Apoi, cu un colţ al batistei îi frec buzele şi constat că rujul ei se şterge, ca de altfel majoritatea rujurilor. Dau fuga în living şi iau ţigara lăsată în scrumieră. Nici o urmă! Atunci, băieţi, am dat peste un indiciu, sau nu-s bun eu de nimic, ce ziceţi? Vă prindeţi cum stau lucrurile? Nu? Înseamnă că aveţi, cum puteam fi sigur, diaree de iepure în loc de creier. Ia gândiţi-vă niţel, ce naiba! Sau cadorisiţi-vă celulele cenuşii albinelor, să depună mierea în ele! Urmăriţi-mi demonstraţia şi închideţi gura că se face curent! Pentru

* Recunoaşteţi că la aşa ceva nu vă aşteptaţi! (n.a.)

că ţigara nu-i mânjită cu ruj de buze, înseamnă că n-o fuma Madeleine-mustăcioasa. Nu putea fi nici taica Fouassa, căruia astmul îi interzice un asemenea sport, nu? Concluzia: ***în hacienda se afla şi o a treia*** persoană.

Aţi rămas mască, aşa-i? Aşteptaţi, demonstraţia magnificului San-Antonio nu s-a terminat, mai am vreo treizeci de metri în portbagaj, fraţilor. Încerc să-mi imaginez scena. Înainte de a acţiona noi soneria lui moş Fouassa, situaţia se prezintă în felul următor: taica Fouassa era în scutece şi în plină criză. Jos, pisicuţa lui se uita la meciul de catch în compania unui domn pe care-l vom numi „X" pentru facilitarea transportului. Domnul „X" era pe cale să unelteasc ceva cu dama. Şi acest ceva, sunt gata să pariez pe o noapte a nunţii la Praga contra unui cont deschis prin cec poştal, e subtilizarea milioanelor. Sosim noi. Amicul madamei Renard se ia de mână şi se ascunde. Bătrâna ne întâmpină, ne introduce şi ne anunţă că-l va preveni pe ramolit. Şi merge să-l prevină. Dar îl previne şi pe prietenul „X". Vă prindeţi cum stau lucrurile, voi, ăştia cu bulbul constipat? Pot să continuu? Sunteţi siguri că n-o să faceţi o hernie pe creier? Bun! Sosirea noastră la o oră aşa de târzie îl panichează pe complice. Îşi spune că a sosit momentul să pună laba pe parale, fiindcă acestea ar risca să-i treacă pe sub nas, făcându-i bezele. O pune în temă şi pe cumătra Renard, care urcă să deschidă seiful, şi ia în braţe banii calzi. Dar o dată ajunsă în grădină, cele două personaje se iau la harţă. „X" pune mâna pe un hârleţ aflat în umbră şi sparge supiera iubitei lui. Cum tipa nu moare, are

el grijă s-o termine cu un cuţit, fiindcă timpul presează. Adună banii în graba mare şi se face nevăzut. Sfârşitul capitolului întâi.

– Spuneţi-mi, domnule Fouassa, dama dumneavoastră de... companie, între alte combinaţii, o poseda şi pe cea a seifului, presupun?

– Nu aveam nimic de ascuns faţă de doamna Renard. Era o femeie foarte cinstită...

Tresare.

– Banii! face el. Vreţi să spuneţi că...

– Da, şi-au luat zborul şi uşa seifului căscă la fel ca auditoriul unei conferinţe de combatere a alcoolismului. Acum, aş vrea să vă pun o altă întrebare: doamna Renard primea uneori vizite?

– Da, din când în când, venea fiul ei s-o vadă...

Arunc spre Pinuche privirea mea 69 bis, cea pe care n-o utilizez decât în cazuri grave.

– Era aici în seara asta?

– Nu, a venit săptămâna trecută. În momentul de faţă navighează pe ***France***.

– Nimeni altcineva nu vă mai vizita... hmmm... menajera?

– Absolut nimeni.

– În seara asta n-aţi primit nici o vizită?

– Nu, domnule comisar, nici una.

Sosirea doctorului pune capăt discuţiei. Bietul de el a intrat fără să sune şi s-a împiedicat de cadavrul doamnei

Renard. Tună şi fulgeră. Mă îndrept spre el şi-l pun la curent cu situaţia.

– Nu puteţi face mare lucru pentru femeia asta, ocupaţi-vă mai bine de domnul Fouassa, îl sfătuiesc.

Apar şi colegii mei de la comisariat. Îmi alcătuiesc o nouă versiune. În colivie, se produce o mare zăpăceală (cum zicea un amputat). Profit ca să mă trag la o parte cu reverendul Pinaud pentru a rezuma situaţia. Îmi ascultă grav teoria, dar în loc să reacţioneze (deşi nu-i tocmai uşor la vârsta lui) clatină din cap de parcă ar sta în colţul unei străzi cuprinse de incendiu.

– Ascultă, San-A, fără îndoială că e şi ceva adevăr în spusele tale... dar...

Cu vârful unghiei îşi înlătură un puchin adunat în colţul ochilor, smulge o fărâmă de gălbenuş închegat în mustaţă şi continuă:

– În ipoteza unui vizitator, cu ce ar fi venit el? Nu era nici o maşină pe stradă când am sosit noi. Iar gara e departe de aici.

Mă burzuluiesc. Are dreptate. Un musafir clandestin, să nu uităm că „X" se afla aici clandestin, trebuia să posede obligatoriu un mijloc de locomoţie... Doar dacă... Doar dacă nu cumva locuieşte prin apropiere!

Îi spun părerea mea Fosilei. Nici de data asta nu obţin deplina lui aprobare.

– E ceva care nu-mi place, face el.

– Dă-i drumul!

– Vorbeşti de un musafir clandestin. Clandestin doar pentru că Fouassa nu era la curent cu prezenţa lui, de acord?

– Da, şi?

– Te-ai vedea făcând o vizită unei dame fără ştiinţa partenerului respectivei şi instalându-te dinaintea televizorului cu ţigara în gură, în vreme ce stăpânul casei e chiar în camera de deasupra?

Are dreptate Pinuchkoff, e greu de presupus. Sunt o zdreanţă, dispreţuită de Suzette, că nu m-am gândit şi singur la aşa ceva. Am fost atât de incitat de găselniţa mea cu ţigara şi rujul de buze!

La rândul lui şi Imperturbabilul se lansează într-o demonstraţie de o logică tulburătoare.

– Din trei una, decretează el. Ori dama fuma şi numai în clipa când am venit noi s-a rujat. Ori Fouassa fuma. Ori aveau un musafir, dar acesta nu era clandestin.

– Straşnic moşneagul! Ai putea obţine premiul întâi la un concurs de rezumate.

Pinuche se umflă în pene.

– Să verificăm fiecare dintre aceste trei puncte, cum zicea un amic de-al meu francmason.

Scotocesc în unicul buzunar al moartei. Nu găsesc decât o batistă care stă cuminte, fiind din batist. Apoi răscolesc parterul în căutarea unui ruj de buze, dar nu dau peste aşa ceva. Or, doamna n-a avut timp să urce la etaj între momentul în care am sunat noi şi cel al splendidei sale apariţii în cadrul uşii. Trebuie deci să ne concentrăm asupra celorlalte două

ipoteze. Îl apuc pe doctor de-o aripă în clipa în care tocmai îi făcuse o injecţie lui Fouassa.

– Spune-mi doctore, domnul Fouassa fumează?

– Glumiţi! În starea lui!

Această exclamaţie îmi e de ajuns.

– Mulţumesc, doctore, asta-i tot ce vream să ştiu.

Mă duc la căpătâiul lui Fouassa, care a fost întins în pat şi plânge încetişor în pernă, zăpăcit de injecţie şi de evenimente. Mă aşez fără menajamente pe pat.

– Domnule Fouassa, în clipa în care eu şi Pinaud am venit, mai era cineva în casă. Acel cineva nu încerca să se ascundă de dumneavoastră, fiindcă fuma şi se uita la televizor în camera de jos. Vă rog să-mi spuneţi imediat cine era?

M-am exprimat curtenitor, dar pe un ton care nu admitea replică. Dacă aş fi în pielea tipului, n-aş încerca s-o scald, chiar dacă aş fi specialist în materie. Mă priveşte cu o candoare îndurerată.

– Vă asigur, domnule comisar, că nu era nimeni. Moţăiam. Auzeam televizorul... Nu, nimeni, pot să jur!

– Sper că spuneţi adevărul. Nu uitaţi că-i vorba de o crimă.

Îl las pentru a mă duce la băieţii de la Judiciar, care au năvălit în toată locuinţa. Le recomand să aibă grijă în mod deosebit de amprentele din jurul televizorului şi dispar, flancat de Reverend. Nu-mi place să anchetez în prezenţa colegilor mei. Chestiunile astea sunt ca în dragoste: le faci singur sau între prieteni.

CAPITOLUL III

A doua zi, după o noapte de somn semnată Relaxa, mă duc la serviciu înţolit ***up-to-date***!* E un timp de să-l dai afară din casă pe Bérurier. Păsărelele ciripesc, puicuţele îmi aruncă ochiade şi motorul M.G.-ului meu toarce rotund. Îmi spun totuşi că în curând va trebui să sparg puşculiţa şi să-mi cumpăr un Jaguar. Mereu vrem mai repede! E deviza unei prietene drăgălaşe şi mi le-am însuşit (deviza şi amica).

Magnin mă aşteaptă la mine în birou, citind ziarul şi mâncând un corn. Şi unul şi celălalt sunt proaspete.

– Ia spuneţi, domnule comisar, mi se adresează roşcovanul, s-ar părea că ancheta dumneavoastră avansează, nu?

Îmi arată prima pagină a ziarului. Pe două coloane se poate vedea proprietatea din Vaucresson a lui Fouassa, având în medalion piftia cumetrei Renard. Fotografia a fost făcută

* După ultimul strigăt al modei (engl.). (n. tr.)

cu vreo zece ani în urmă, fiindcă dama de companie (care s-a sustras într-o manieră atât de crudă companiei noastre) nu mai are fălci chiar aşa de mari, nici mustaţă, ci aerul satisfăcut al unui şarpe boua pe un baobab.

– Extraordinar, nu? fac eu ca să zic ceva care mi-ar permite să mă manifest, fără a-mi angaja totuşi responsabilitatea. Ei, schimb vorba, ai descoperit ceva, bătrâne?

– Dumneavostră decideţi, domnule comisar, răspunde misterios dragul de Magnin.

Scoate dintr-un plic cele şapte bancnote de zece mii pe care i le-am supus examinării.

– De răspunsul dumneavoastră depinde, domnule comisar, importanţa observaţiei mele. Când v-au fost predate aceste hârtii erau prinse în bolduri?

– Nu, se aflau într-un plic.

– Şi spuneţi că au fost prelevate din colete diferite?

– Aşa pretinde Pinuche.

Magnin se apleacă asupra biroului meu. Coama lui roşcovană parcă-i un reflector.

Etalează hârtiile cum se etalează cărţile de joc.

– Din acestea şapte, trei comportă doar o singură urmă de bold, vedeţi?

Cu vârful coupe-papier-ului meu îmi conturează cele două găuri minuscule, rezultat al împunsului.

– Şi ce-i cu asta? întreb eu fără să pricep.

– Am examinat bancnotele la microscop: cele două perforaţii ale acestor trei hârtii au fost făcute de acelaşi bold,

dovadă că ele au fost străpunse împreună şi în acelaşi timp, înţelegeţi? Prin urmare, ele făceau parte din acelaşi teanc.

Emit un fluierat de apreciere.

– Şi asta nu-i tot, urmează Magnin. Dintre celelalte patru hârtii, care au numeroase înţepături de bold, pe două dintre ele se pot regăsi aceleaşi perforaţii ca şi pe primele trei.

Îmi arată găurile cu pricina.

– Astea. V-aş putea arăta la microscop buzele orificiilor: ele coincid.

Dragul de San-Antonio îşi freacă bărbia într-un gest dubitativ (pus la punct de Jacques Duby şi Jacques Tati, de unde şi cuvântul dubitativ).

– Deci, bătrânul ar fi minţit afirmând că a scos fiecare hârtie din cele şapte colete expediate în timp.

– Aşa am putea presupune.

Fără să scot o vorbă, ridic receptorul şi-l sun pe Pinaud. Chiar bătrânul preş îmi răspunde. Mă anunţă că şi-a băut primul vinişor din ziua respectivă şi mă întreabă cum e vremea la Saint-Cloud. Cum respectivul locuieşte la Vincennes, i-am putea astfel judeca gustul pentru precizie.

– Ia spune, comoaro, tu ai prelevat bancnotele eşantion din teancurile lor?

– Nu, i-am cerut domnului Fouassa şi el mi le-a adus.

– Erau prinse împreună cu un bold?

– Nu, se aflau în plicul pe care l-ai ţinut în mână.

Atunci, îmi trece prin minte ideea secolului.

– *Prin urmare, misteriosul meu Pinaud, tu n-ai văzut niciodată cele paisprezece milioane*?

Tăcerea rahiticului dă măsura întregii profunzimi a observaţiei, care-ţi provoacă ameţeli.

– Ce-i drept, recunoaşte el după un moment de zăpăceală intensă. Ce spui tu e corect: nu le-am văzut niciodată! Mi-a arătat ambalajele, bancnotele, dar nu şi ansamblul.

– Şi acum nu mai rişti să le contempli, dragă zdreanţă bătrână, fiindcă au fost furate. Treci pe la mine în dimineaţa asta să stăm de vorbă...

Închid în clipa în care începe să-mi povestească despre rănile varicoase ale cizmarului din colţ.

Telefonul e ceva dat naibii. Cum începi să te foloseşti de el, parcă îşi face de cap. Abia am lăsat receptorul jos, că a şi pornit să-mi cânte „Ridică-mă, dragă, nu pot trăi departe de urechea ta". Subscriu acestui apel. O voce cu accent de Auvergne mă informează că sună din cafeneaua de jos.

Întreb de unde de jos, fiindcă în sediul poliţiei încă nu s-a deschis nici o cafenea. Dar vocea, cu accent tot mai puternic, mă informează că e situată la parterul apartamentului bérurian. Adaugă că Inspectorul Principal Béru ar vrea să mă vadă de urgenţă în legătură cu crima din noaptea trecută. Uimirea mea ar putea fi un aluat dospit, fiindcă sporeşte ca un cozonac. La o adică ar putea croncăni ca un corb sau orăcăi ca o broască. Ce-ar putea să-mi spună Majestatea Sa Umflatu în legătură cu afacerea Renard? Decid că cea mai bună soluţie de a-mi satisface curiozitatea e să-l vizitez pe

Gras. Îi mulţumesc lui Magnin pentru bunele lui oficii şi-l sfătuiesc s-o ţină întruna aşa. Mă asigură că se va consacra acum hârtiilor de ambalaj.

==========

Vals lent la alde Béru. Radioul difuzează o melodie care ar putea băga în boale un fabricant de praf ilariant. Sun şi vine să-mi deschidă o maimuţă. O ciumă de femeie cu glas de bibilică răguşită. Imaginează-ţi o creatură atâtica şi chiar mai mică, cu pieptul scobit, deşi fiinţa aparţine sexului frumos, păr à la Ludovic al XV-lea. Picioare gen Ludovic al XVI-lea, braţe Ludovic al XII-lea, iar ansamblul nu l-ar putea evoca decât pe Ludovic al X-lea, zis Hutin. Am impresia că am greşit etajul, dar tunetul balenei îmi domoleşte temerile. Recunosc că-i o raritate să auzi tunând o balenă, totuşi nu există alt termen în stare să califice strigătul care scapă din plămânii generoşi ai Berthei Bérurier.

– Cine-i acolo? bubuie ea.

– Un domn, răspunde maimuţa.

– În legătură de apropo de ce? întreabă delicioasa Berthe.

– Nu ştiu, explică maimuţa.

– Întreabă-l, o sfătuieşte cetaceul.

– Am să-l întreb, certifică maimuţa.

Şi într-adevăr, mă întreabă „în legătură de apropo de ce". Îi răspund că-i apropo de omul care a văzut omul care a

văzut osul şi intru lipind maimuţa de perete. Mă propulsez până în bucătărie. O descopăr aici pe Berthe Bérurier într-un combinezon ca pânza de păianjen, vai, vai, vai, făcând o baie cu muştar la picioare, într-un lighean care abureşte ca Vezuviul în erupţie. Jamboanele ei parcă n-ar fi aevea. Te-ai crede în plin coşmar tehnicolor pe ecran lat. Soaţa mamutului împrăştie norul de aburi care o învăluie şi-mi adresează un surâs gros ca jeleul de coacăze!

– Ia te uită! E dragul nostru comisar!

Mă arată maimuţei şi face prezentările:

– Despre el vorbim noi toată ziua, bună-ziua...

Şi către mine:

– Ea e Héloïse, noua mea servitoare!

O servitoare. La alde Béru! În casa lor!

Mă înclin în faţa noii Héloïse*.

– Mai toarnă-mi apă caldă şi scoate drobul din frigider! ordonă madam Bérurier. Vreţi o felie, domnule comisar?

Comisarul obiectează că abia e nouă dimineaţa şi pretextează un corn recent consumat, pentru a refuza drobul.

Berthe Bérurier se pune pe înfulecat de una singură. Cu gura plină, mă lămureşte că baia la picioare e menită să-i accelereze circulaţia sângelui. I-aş fi sugerat să utilizeze mai curând un accelerator hidraulic, dar mă tem să nu se sufoce.

---

* ***Julie sau Noua Heloïsă***, titlu de roman celebru scris de scriitorul francez Jean Jacques Rousseau (1712-1778).

– Armăsarul de reproducţie e acasă? o întreb.

– Păi cum de nu! face ea. În plin tratament. Imaginaţi-vă că şmecherul ar fi vrut să coboare în dimineaţa asta până la cafeneaua de jos. I-am zis cum văd eu lucrurile. Cu sănătatea e la fel ca şi cu chibriturile: nu te joci cu aşa ceva. Stă acasă să se îngrijească, atunci să se îngrijească! Dacă vreţi să-l vedeţi, mergeţi în dormitor. Cred că se odihneşte...

Mă duc, aşadar, în dormitor. Într-o penumbră propice odihnei sau meditaţiei, Béru zace pe pat, prăbuşit cu fundul în sus. Gol. Nu mişcă. Sforăie. Fesele lui impresionante seamănă cu Munţii Stâncoşi. Ceva alb e înfipt în Marele Canion al lui Colorado: un termometru. Dau un bobârnac instrumentului şi vibraţiile lui se transmit până hăt, în regiunile neexplorate ale Stâncoşilor. Béru cască şi se întoarce cu burta în sus. Clipeşte, mai cască o dată şi mă recunoaşte.

– Ia te uită, San-A!

– Îţi luai temperatura? îi spun eu plin de bunăvoinţă.

– Da.

– Îţi atrag atenţia că termometrul îşi face în continuare datoria.

– Ah! rosteşte Grasu, fără să se impacienteze, şi eu îmi ziceam la fel...

Riscă o operaţie de recuperare, dar nu se ajunge până acolo*.

---

* Ştiu că această parte a cărţii poate şoca, de aceea sfătuiesc firile mofturoase să sară pur şi simplu peste paragraful care va urma. (n.a.)

– Ei, comedie! Te pomeneşti că l-am înghiţit! tună Grasu. Cine o fi inventat termometrele astea aşa de mici şi aşa de alunecoase? E criminal ce se strecoară, păcătoasele!

– Ar fi trebuit să-ţi comanzi un termometru cu crampoane, îl sfătuiesc eu.

Face un nou efort, (în speranţa unei rezolvări) dar e sortit unui nou eşec şi atunci strigă ca dintre culise:

– Héloïse!

Apare soiul acela de maimuţă.

Grasu îi explică drama. Îi cere subretei să facă ce-o şti şi să-i recupereze termometrul vagabond. Pocitania examinează problema îndeaproape şi declară că se va face luntre şi puncte ca s-o rezolve. În acest scop pleacă să caute cleştişorul cu resort pentru zahăr, cel de zile mari şi începe operaţia fără anestezierea pacientului. Dacă ar asista la scenă Etienne Lalou, ar veni cu camerele de luat vederi. Fundul lui Béru în direct ar merita osteneala, nu? La Eurovision, vă rugăm!

Maimuţa scoate un strigăt de triumf!

– L-am prins!

Şi anunţă:

– 36 cu 9; nu era nevoie să-l băgaţi aşa de adânc!

– Ai o subretă bună la toate, remarc eu.

– Ce părere ai, mormăie Béru, trebuie să-şi merite cele opt mii de franci pe care-i câştigă, nu?

– Unde ai descoperit perla asta?

– La ţară. Ardea gazul la un gospodar văduv, care o plătea cu o mie cinci sute şi o mai şi regula pe deasupra! Promovat inspector principal, am şi eu nevoie de o servitoare

să-mi ţin rangul, asta-i situaţia! Aşa că i-am făcut Héloïsei nişte propuneri. A cam şovăit, fiindcă nu-i place la oraş. Dar momeala câştigului şi surâsul meu seducător şi-au făcut efectul, ce crezi!

Se apleacă peste şalupa lui de debarcare pentru a culege ziarul mototolit care zace pe o carpetă roasă. Dar se apleacă prea mult şi se trezeşte cu picioarele în sus, înjurând ca un căruţaş care a pierdut o roată. Îl ajut să-şi reia locul în „Super-patul lui decapotabil cu ţeavă dublă de eşapament".

– Nu-s făcut să duc o viaţă de regim, oftează Bérurier. Dacă ţi-aş zice că Berthe a detracat stare de urgenţă?! Vaca asta mă face să înghit legume fierte şi orez fiert în timp ce ea haleşte delicatese stil varză acră cu garnitură sub ochii mei. Nu vreau să fiu răuvoitor, San-A, dar parcă i-ar face plăcere să mă vadă cu limba scoasă. Nici nu m-ar mira!

– Ai să devii răpitor, Grasule, îi promit eu pentru a-i înfrumuseţa frugalul prezent.

– Niciodată n-am să ajung copertă de revistă pentru taioare, renunţă Grasu. Fiecare cu cazierul lui. Sectorul meu e vinişorul bun şi carnea grasă de vacă; salatele cu lămâie or fi bune pentru miss Păsărică. Un inspector principal are nevoie de calorii. Nu ridici prin smulgere haltere de două sute de kile cu suc de morcovi.

Îşi mângâie nostalgic umerii lui frumoşi, de urangutan, acoperiţi de păr şi cicatrice. Béru nu-i omul să mănânce fructe. În culcuşul răvăşit, cu burduhanul lui enorm zigzagat de vestigiile numeroaselor laparotomii, cu privirea blazată, năpădit de barbă şi cu gura sub formă de pompă pentru des-

fundat chiuvete, ai zice că-i un monstruos rege puturos sau o vacă moartă, la alegere.

– Ai vrut să mă vezi, o, sublimul meu amic?

– Mda, dă-mi chestia aia mototolită de pe jos. Din cauza ei mi-am rupt gura încercând s-o culeg.

– Chestia aia se numeşte *Aurore*, îi spun, recuperând ziarul.

Alege prima pagină, cea pe care se etalează fotografia madamei Renard.

– Vreau să-ţi spun că o cunosc pe baba asta, face el. Am citit articolul şi mi-am zis că poate o să-ţi aducă ceva apă la moară.

– Dă-i drumul, sunt numai urechi.

– Pe cumătra asta am întâlnit-o acum un an. Era casieriţă într-un hotel din apropierea Gării de Est.

– Aşa. Şi în ce împrejurări ai cunoscut-o? Te duseseşi să faci amor cu vreo fetiţă în stabilimentul ei?

Béru se uită la mine terorizat.

– Nu vorbi aşa tare! mă imploră el. Dacă te aude Berthe, care are urechea fină, ar ieşi o tragedie: e geloasă ca o tigroaică! Nu, n-am cunoscut-o în interes personal pe tipesă, făceam o anchetă. Îţi mai aminteşti de cazul Simmon?

– Plăpumarul?

– O iei razna, crede-mă! Nu, n-ai cum să-ţi aduci aminte, biscot*, erai în străinătate când s-au întâmplat lucrurile. Ai auzit vorbindu-se de Rudolf Simmon?

---

* Varianta béruriană a englezescului because. (n. trad.)

– Agentul secret?

– *Yes*. A murit anul trecut. S-a otrăvit în hotelul în care lucra tanti Renard.

Ciulesc urechea. Iată că începe să mă intereseze.

– Ce spui?!

– Ţi se cam mişcă nasul, ai? jubilează mamutul, împletindu-şi părul de pe piept. În două cuvinte, iată care-i istoria. Rudolf Simmon trage la ***Hôtel du Danube et du Calvados Réunis***. Ia o cameră cu vedere spre gară, baie şi tot dischisul. Se instalează. E dimineaţă. Pe urmă iese să prânzească. Se întoarce pe la orele trei după-amiază. Mă urmăreşti?

– Treaptă cu treaptă, îl asigur; ***after, boy***?

– Cam pe la orele şaptesprezece, un telefon pentru el. Cum în cameră nu-s aparate, o subretă urcă să-l anunţe. Dar el nu răspunde şi uşa lui e închisă pe dinăuntru... Cu zăvorul! Notezi?

– În marmură, cu briceagul, la rece. Continuă!

– Camerista îl strigă. Nimic! Se impacientează şi o anunţă pe casieriţă... Casieriţa urcă şi ea. Nici un răspuns. Atunci alertează poliţia. Se sparge uşa şi domnul Simmon e găsit la fel de neînsufleţit ca un macrou în vin alb. Neghiobul înghiţise acid bavarez...

– E un cocteil?

– Stai aşa, am greşit, vreau să zic acid prusic, o fiolă pe care a mestecat-o. I s-a găsit gura plină de cioburi.

– Şi?

– Când comisarul Gării de Est a aflat că era vorba de

un agent internaţional, ne-a chemat pe noi. Iar eu am fost însărcinat să examinez problema îndeaproape. Aşa am cunoscut-o pe coana Renard.

– Şi în privinţa lui Simmon, ce-a scos la iveală ancheta?

– Nimic. Tipul îşi luase într-adevăr zilele. Fereastră închisă, zăvor tras, îţi dai seama? I-am scotocit prin bagaje, ba chiar le-am dat pe seama insului de la laborator: nimic. De altfel, n-avea decât o valiză cu boarfe.

– Probabil că l-ai cunoscut şi pe Fouassa, patronul hotelului?

– L-am văzut în treacăt. Nu era acolo în momentul când s-a întâmplat cazul.

– El era cu Pinuche ieri.

– Nu l-am recunoscut. De fapt, nu i-am dat atenţie decât amicului nostru.

– Şi cazul Simmon s-a oprit aici? îl chestionez eu după un timp de gândire.

– Da. Ce-ar mai fi putut să fie în plus, din moment ce sinuciderea a fost probată? Tipul, se vede treaba, avea necazuri serioase. În meseria lui se întâmplă adesea.

– Era clientul hotelului?

– Nu. Trăgea acolo pentru prima oară.

– Şi telefonul pentru el? Nu ţi-a furnizat nici un indiciu?

– Era semnat anonim. O voce îl cerea pe domnul Simmon. De la recepţie i se zice: „Rămâneţi la aparat, îl chemăm". Logic? Şi pe urmă lumea începe să-şi facă sânge rău din pricina acestui client. Tanti Renard îi zice interlocutorului: „Nu-l găsim, reveniţi mai târziu".

– Şi a mai sunat?

Grasu se înroşeşte.

– Asta n-o mai ştiu.

– S-ar fi cuvenit totuşi! devitaminizatule! Nu înţeleg cum de se fac inspectori principali din poliţişti rataţi ca tine.

Omul cavernelor se înfurie.

– Îţi repet că era vorba de o sinucidere banală, San-A. N-aveam de ce să răstorn Parisul cu fundul în sus ca să aflu cum o chema pe fata străbunicii lui!

– Sinuciderea poate că era banală, dar nu şi sinucigaşul! subliniez eu. Rolul unui adevărat copoi este de a încerca să descopere misterele care se ascund în spatele faptului divers.

Grasu, teribil de umilit, scapă printr-o întrebare destul de abruptă:

– Ce te iei de curul meu? mi se adresează cu o voce fermă.

Cum tocmai mi-a fost dat să-i admir acea parte a lui pusă în discuţie, formulez o judecată fără drept de apel:

– Fiindcă ar face să roşească până şi o maimuţă, Béru!

În acea clipă intră balena. A tras pe ea un chimono (adus din Japonia de ilustrul ei soţ*. Chimonoul e negru (din mătase) şi cu un soare imens pe faţă şi o lună enormă pe spate. Madam Bérurier înfulecă un copan de găină (ca să poată

*Citiţi sau recitiţi *Imbecil în sos tartar*. (n.a.)

rezista până la prânz, pretinde ea). Masculul ei se înverzeşte de poftă.

– Îţi jur că un strop de vinişor alb nu mi-ar face rău, pledează obezul.

Bérthe se scandalizează.

– N-am mai văzut un om aşa lacom ca tine! tună ea. Sacul ăsta ar băga în el cât e ziua de lungă dacă i te-ai potrivi!

– Şi tu ce faci, mă rog? se smiorcăie Grasu.

– Cazul meu e deosebit, dimineaţa am crampe la stomac, ripostează cetaceul.

Simt că discuţia s-ar putea deteriora rapid şi decid să-mi iau valea, după ce-mi voi fi adus contribuţia la conflict.

– Vă las, copii. Béru, dacă mai sună fetiţa aia roşcovană care te caută în fiecare dimineaţă la birou, ce să-i spun?

Bietul de el rostogoleşte nişte ochi cât bilele de bowling. Consoarta lui devine violet, înghite membrul de găină şi întreabă cu un glas asemănător tunetului închis într-un cazan de rufe:

– Ce mai e şi cu istoria asta?

– Bate câmpii! se bâlbâie Grasu'. Îţi jur, Berthounette că a zis-o în glumă...

Mă ridic.

– Iar am dat-o în bară, rostesc eu, sunt incorigibil. Curariseşte-te cum trebuie, Grasule!

Şi plec, în vreme ce primele porţelanuri au şi început să zboare prin cameră, iar Saint-Bernardul, închis în closet, porneşte să urle a mort.

CAPITOLUL IV

Să afirm că ***Hôtel du Danube et du Calvados Réunis*** este un stabiliment de clasa întâi, chiar şi a doua, ar fi o minciună, pe care nu mi-aş putea-o ierta. Totuşi, cum zicea Cleopatra, e un local curăţel, conceput şi realizat pentru călătorul ostenit sau turistul modest. Un domn, care la prima vedere pare să stea jos, scrie cifre într-un registru, făcut anume în acest scop, în spatele unui pupitru din imitaţie de acaju veritabil. E tânăr, slăbuţ, brunet, cu un cap de nevăstuică lacomă şi poartă nişte straie de culoarea francezului-mijlociu-anonim-dornic-să-voiajeze-incognito. Sosirea mea îi luminează faţa palidă cu un zâmbet care nu comportă mai puţin de patru dinţi din aur şi doi de viplă.

Apoi, privirea lui imparabilă constată că nu am bagaje şi surâsul i se diluează lent, ca un comprimat de Alka-Seltzer într-un pahar cu apă călduţă.

– Domnul? mă întreabă el cu o rămăşiţă de antren (e doar aproape de gară) rătăcită în persoana lui.

– Dumneata eşti proprietarul palatului? îl întreb.

Dintr-o dată, surâsul îi dispare cu totul; mă ia drept un vânzător de perii pentru lustruit stelele (de pe chipiuri) sau un reprezentant al ***Bibliei*** ilustrate de Siné. Îi împrăştii crudele incertitudini, mai puţin nobile ca cele din sport, prezentându-i legitimaţia mea profesională de duminică, inclusiv toate accesoriile. Ceea ce-l cam mototoleşte, cum ar zice Joanovici.

– Aş dori să vorbesc un moment cu dumneata, îl asigur eu.

Părăseşte tejgheaua, fapt care-mi permite să constat simultan două lucruri: nu stătea jos, ci în picioare, şi măsoară un metru cincizeci şi doi maximum. Ori tipul e niţeluş pitic ori se preface, dar cu succes.

– Să trecem în biroul meu, spune hotelierul.

Această manevră simplă pentru el, fiind un om mărunţel, devine delicată pentru mine din cauza gabaritului meu de atlet complet, biroul în chestiune măsurând doi metri pe unu. Reuşim până la urmă să încăpem amândoi cu ajutorul unui încălţător şi discuţia începe:

– Aş putea să te întreb care-i numele dumitale, dragă domnule?

– Despre ce-i vorba? se bâlbâie neghiniţă.

– Frumos patronim, fac eu, puţin cam lung, dar sună limpede.

Intervenţia mea îl lasă prostit. Profit de situaţie ca să-mi subliniez avantajul.

– Dar poate că-i doar un pseudonume?

– Mă numesc Jules Aigime, mă informează homunculus*.

– Aţi cumpărat hotelul de la un anume Fouassa, nu-i aşa?

Figura lui mică, de şobolan elegantisit, se iluminează.

– Cred că am înţeles, spune el, am citit ziarul...

Un isteţ! Mulţumesc, Doamne!

– Domnule Aigime, aş vrea să aflu în ce împrejurări aţi achiziţionat acest cochet stabiliment care distribuie confort, apă rece şi apă caldă.

Are un tic care-i saltă sprânceana dreaptă.

– Păi, printr-un intermediar de bunuri imobiliare. Ţineam un hotel-restaurant în Rondubey-Surhadâdâ din Maroc. Date fiind însă evenimentele, m-am întors în ţară şi am cumpărat acest imobil.

– L-aţi cunoscut pe domnul Fouassa?

– La drept vorbind, nu l-am văzut decât de două ori: când am vizitat hotelul şi când am semnat actul de vânzare la notar.

– Ce impresie v-a făcut?

– Am considerat că-i un om serios, nu tocmai în formă cu sănătatea, care ar fi vrut să profite de ultimii lui ani de viaţă.

– V-a spus de ce vindea?

---

* Homunculus este numele dat de (Johann Wolfgang) Goethe (1749-1832) unui personaj din *Faust*. Fiinţa fusese creată în eprubetă. (n. red.)

– Tocmai, din cauza sănătăţii.

– Aţi cunoscut-o pe doamna Renard?

– Victima din noaptea trecută?

– Yes.

– Am văzut-o în acelaşi timp cu Fouassa. Am înţeles că reprezenta pentru el ceva mai mult decât o casieriţă...

Râde galben, ca în reclamele pentru laxative.

– V-aţi făcut o idee asupra acestei crime? îl întreb eu cu un soi de brutalitate.

Tipul se înspăimântă.

– Eu???

– Am spus şi eu aşa, îl calmez. Acum să trecem la un alt exerciţiu. Aţi păstrat o parte a personalului angajat în momentul vânzării?

– Bineînţeles. Îl mai am încă pe Firmin, valetul, şi pe Blanche, lenjereasa.

– Aş vrea să stau de vorbă cu Firmin, e posibil?

– Păi, ştiu eu? Chiar acum, imediat?

– Imediat!

– Tocmai face camerele de la etajul doi, am să-l chem, mă anunţă cu regret patronul.

Simt că i s-a pus de-a curmezişul această recreaţie acordată valetului.

– Nu-l deranjaţi, mă grăbesc să intervin, urc eu să vorbesc cu el.

Acestea fiind spuse, mă îndrept cu un pas alert spre scara de lemn cu treptele acoperite de mochetă roşie.

Îl găsesc pe Firmin la 69. Stă sprijinit de un pat şi cască ochii la zbenguiala unor muşte ocupate să se reproducă. E un bărbat înalt, la fel de deşirat ca Păsăris-Lungilă, cu un nas de două locuri, o moacă revăzută şi corijată la Hiroshima, păr cărunt, lung şi gras, iar privirea compusă din două coji de nucă. Ca să te poţi uita în ochii lui, ar trebui să-i scuipi în orbite.

– Dumneata eşti Firmin? întreb eu sigur din capul locului că răspunsul va fi afirmativ.

El e.

Îi prezint legitimaţia. Îşi trece un deget pe deasupra ca pentru a se asigura că nu-i imprimată în Braille*, apoi mi-o înapoiază, asigurându-mă că nu semăn prea bine cu tipul din fotografie.

– Ai văzut ce-a păţit noaptea trecută coana Renard? atac eu frontal.

Oftează de parcă ar fi decolat un avion cu reacţii.

– Nu-s eu ăla care s-o plângă, mă asigură ştergătorul de bideuri.

O afirmaţie care spune multe, ca un guler imitaţie de girafă, asupra caracterului mustăcioarei defuncte.

– Chiar aşa?

– O babă afurisită.

---

* ***Louis Braille*** (1809-1852) – profesor francez care, orbind, a inventat un alfabet pentru orbi. El poate fi citit prin pipăire şi constă în puncte în relief pentru litere. (n. red.)

Iată măcar un valet care nu-i intimidat de poliţie şi care nu se teme să-şi asume responsabilităţile.

– Îţi făcea zile negre?

– Puţin zis. Ce gură mai avea! Am văzut-o când s-a angajat. Casieriţă. La început era numai miere. Îmi zicea domnul Firmin, cu o voce groasă ca pulpele ei. Era blândă cu toată lumea, mai ales cu patronul. Într-o zi, moş Fouassa a făcut amor cu ea în camera de lenjerie. Credea că n-o să bage nimeni de seamă, dar tot personalul era pe coridor şi se strica de râs. Cinema porno, ce mai! Tipa se întrecea pe ea, iar moşul se credea Casanova. Şi dacă stai să te gândeşti, nu ştiu dacă l-aţi văzut pe individ, dar nu-i nici pe departe un Rudolf Valentino*...

Ridică din umeri.

– De atunci încolo, afurisita de babă s-a schimbat radical. Eu am ajuns puturosul ăla de Firmin!

Un nou oftat, la fel de considerabil ca şi primul. Se aşează pe pat şi-şi şterge pantofii de praf.

– Astfel, continuă răsturnătorul de saltele, când bătrânul a vândut hotelul, am oftat cu toţii a uşurare.

Un al treilea suspin. Dacă şi restul personalului o fi răsuflat la fel de adânc şi din rărunchi, oamenii din cartier ar fi putut crede că Mistralul a dat o raită prin Paris, însoţit de amicul lui Sirocco**.

---

*Rudolf Valentino (nume real Rodolfo Englielmi) (1895-1926) – actor american de origine italiană, celebru prin frumuseţea lui. (n. red.)

** Mistral şi Sirocco sunt denumirile unor vânturi ce ajung în Franţa venind dinspre coastele Africii. (n. red.)

– Dragul meu Firmin, îi spun, aş vrea să ştiu câte ceva în legătură cu sinuciderea care a avut loc aici în hotel anul trecut.

Încuviinţează.

– Vreţi să vorbiţi despre acel Simmon care s-a otrăvit cu cianură?

– Exact. Erai de serviciu când s-a întâmplat tragedia?

– Bineînţeles...

– Mi-ai putea povesti?

Scoate un muc de ţigară din buzunarul-cangur al şorţului, se uită pe culoar să se asigure că Jules Aigime nu bântuie prin partea locului şi acceptă flacăra brichetei mele.

– Să ştiţi că n-am mare lucru să vă spun. Tipul a tras la noi într-o dimineaţă. A ieşit să prânzească şi după-amiază s-a întors vioi şi vesel. Ştergeam de praf vasele din aramă pentru flori de pe culoar... A trecut pe lângă mine fredonând. Dacă aş fi ştiut că bietul om avea s-o sfârşească! Ah! Credeţi-mă...

Am în mine o sonerie cristalină care-mi semnalizează chestiunile captivante.

– Şi pe urmă, dragul meu? susur eu pe un ton îmbietor de preot în confesional, care culege păcatele delicate ale unei frumoase desfrânate.

– La puţin timp după ce a intrat, Marthe, camerista, a urcat să-i spună că-i chemat la telefon. N-a răspuns. Se încuiase pe dinăuntru. Doamna Renard s-a speriat şi a chemat poliţia...

Remarc faptul că declaraţiile valetului coincid cu povestirea dieteticului Béru.

– Sticleţii...

Se corectează:

– Poliţiştii au venit, au spart uşa şi l-au găsit pe Simmon mort pe pat. Asta-i toată istoria.

Aude paşi pe scară şi se grăbeşte să-şi scoată ţigara dintre mucoase. Dar nu-i decât un client.

– Aş vrea să văd camera cu pricina, se poate?

– De ce nu, face băiatul.

Tipul, când are ocazia să tragă chiulul la treabă, e gata pentru conferinţele de presă cu reflectoare.

Mă conduce prin coridoare, se opreşte în faţa unei uşi, scoate cheia şi deschide. Camera nu-i goală. S-ar putea chiar zice că-i ocupată de persoane ocupate. Pe pat e o damă care se agită, îngrămădită între saltea şi un domn. Nu reuşeşte să scape din strânsoare. Strigă cât o ţine gura nişte chestii care ar face să deraieze un furgon. Partenerul ei, care şi-a lăsat aparatul auditiv pe noptieră, nu le aude, cum nu aude nici intrarea noastră, şi-şi vede de treabă înainte. Firmin, ghidul meu, intră fără să se sinchisească. De treizeci de ani de când tot schimbă cearşafurile umanităţii, a mai văzut el şi altele.

– Aici a fost, mă informează el.

Privesc camera. Chiuveta e fixată în zid. N-are nici măcar un paravan. Fereastra dă spre bulevard, iar patul e pe picioare înalte. Pe scurt, e limpede că nimeni nu s-ar fi putut ascunde în această încăpere mică şi frumoasă. Concluzia, Simmon s-a sinucis pur şi simplu. Ciudat că, dintr-o dată, uit de moartea stranie a cumetrei Renard, de coletele cu milioane ale lui

moş Fouassa şi de toate, ca să mă interesez de un caz vechi de un an.

Pe pat, dama recomandă accelerarea ritmului. Domnul e de acord, dar somiera protestează că-i o nebunie curată şi afirmă că se va declara *forfait*. Pudici, ieşim afară fără ca niciunul dintre parteneri să fi băgat de seamă vizita noastră rapidă.

– Dragă Firmin, e cazul să-ţi rechemi la ordine amintirile, în cazul în care acestea au plecat în permisie. Trebuie să-ţi pun nişte întrebări importante...

– La dispoziţia dumneavoastră, domnule comisar!

– De fapt, datorită unui apel telefonic s-a descoperit sinuciderea, nu?

– Ar fi fost şi altminteri descoperită, obiectează campionul pământufului de şters praf, categoria... pană.

– Sigur, dar nu aşa rapid. Ia să vedem ce mi-ai putea spune în legătură cu acel apel?

– Nimic! afirmă Firmin, categoric. N-am răspuns eu.

– S-ar părea că doamna Renard a transmis că clientul e absent. Individul probabil că a sunat şi mai târziu?

– Da, şi de data asta am răspuns eu, mă asigură Firmin.

Dragul de Firmin, ce băiat straşnic şi minunat!

– Ei, asta voiam să aflu! radiez eu. Era un bărbat sau o femeie?

– O femeie.

– Ce-a spus?

– Păi, a întrebat de Simmon.

– Şi ce i-ai răspuns?

– Adevărul: că Simmon s-a sinucis.

– Şi atunci?

– Parcă nu i-ar fi venit a crede. Pe urmă, cum am asigurat-o că asta era realitatea, a închis fără să mai scoată nici un cuvânt.

Am impresia că m-am bucurat degeaba, afurisitul de Firmin! Blestematul! Aiuritul! Cam firăvel indiciu, nu?

– Şi dama cu pricina n-a mai telefonat?

– Nu, dar a venit aici!

– De ce nu vorbeşti, adorabilul meu Firmin! Miraculosule, Captivantule! Şi când a venit?

Striveşte chiştocul minuscul. Îi ofer o ţigară nou-nouţă, ambalată în hârtie albă. O acceptă, mulţumeşte, i-o aprind, trage din ea, îmi sting bricheta.

– N-aş vrea să vă induc în eroare, face el precaut. Când vă spun că dama a venit, e o impresie de-a mea. La telefon, persoana care mi-a vorbit avea un accent străin. Foarte vag, dar eu am ureche, ce vă închipuiţi, cu toţi turiştii care defilează pe aici. Or, pe seară, a sosit o femeie frumoasă. Mantou de blană, poşetă de crocodil, mă rog... Fără bagaje. Asta mi-a atras atenţia. A cerut să vorbească patronului. Domnul Fouassa era chiar aici. S-au închis în birou. Apoi au urcat în cameră. Corpul tocmai era ridicat să fie dus la morgă. Pe urmă femeia a plecat. Abia s-a răsucit ea pe călcâie, că moş Fouassa şi-a chemat metresa şi au avut o discuţie care nu se mai termina...

În clipa aceea n-am mai putut să rezist. Scot o mie de franci din fondurile mele secrete şi le catapultez în buzunarul interesantului Firmin, a preţiosului şi providenţialului Firmin.

Dă să se apere:

– Vai, nu, lăsaţi, domnule comisar. Aveţi nevoie de banii pe care-i câştigaţi! Ştiu că faceţi o meserie ingrată şi prost plătită...

– Am o avere impersonală, care-mi vine de la Moş Crăciun, îl asigur ca să-i calmez valoroasele scrupule.

Clatină din cap.

– Aha, face el morocănos, venituri oculte, hai?

Dacă o mai ţine aşa, îi ard un picior ocult.

Félicie, formidabila mea mamă, spune întotdeauna: „Fă-i bine unui păcătos şi ţi se murdăreşte în mână." Vorbirea ei e plină de asemenea zicale.

– Firmin, descrie-mi-o pe acea damă elegantă.

Îşi netezeşte părul trist, închizând ochii pe jumătate, concentrat. Ai zice că are de gând să întreacă în viteză o maşină de calculat.

– Înaltă, suplă, extrem de bine făcută. Cam de treizeci de ani. Foarte brunetă. Ochi de un albastru deschis. Tenul creol. Purta la gât o bijuterie ciudată. O mână mică din aur. Nu o mână de Fatma*: o mână ca în realitate, în dimensiuni reduse. Mâna asta ţinea o piatră preţioasă. Cred că era un

* Fatma simbolizează pentru religia islamică Destinul. E figurat printr-o palmă întinsă cu vârfurile degetelor rotunjite, ca o frunză palmată. (n.red.)

rubin. Accentul ei semăna puţin cu accentul spaniol, dar nu era chiar spaniol. Avea o cicatrice mică pe maxilar, în partea stângă, am impresia. O cicatrice ceva mai mare ca un bob de cafea. Zic bob de cafea fiindcă avea chiar forma lui.

Tace, reflectează, îşi scutură porţiunea cu inteligenţa şi oftează:

– Asta-i tot.

– Fie vorba între noi, bătrâne, îi zic eu administrându-i o palmă zdravănă, ar trebui să intri în poliţie. Ai un aparat fotografic cu celulă încorporată în loc de creier.

– Da, recunoaşte stimabilul Firmin! infailibilul Firmin! minuţiosul Firmin! posed o memorie extrem de fidelă... Memorie vizuală, memorie auditivă, memorie olfactivă, memorie tactilă şi aş zice chiar: memorie gustativă.

A cam luat-o razna, în plin delir. Ăsta-i inconvenientul. De cum faci un compliment unui tip mediocru, dă tot afară din el pentru a-ţi demonstra calitatea materialului său.

Îi spun un bravo apăsat, şi-l cobor încins din toiul lirismului său.

– N-ai mai văzut-o niciodată pe frumoasa femeie?

– Niciodată!

– Şi nimeni altcineva n-a mai venit în legătură cu decesul?

– Nimeni, cu excepţia, bineînţeles, a sticleţilor... vreau să zic a poliţiştilor! Era unul printre ei, cu tot respectul ce vi-l datorez, cam trăsnit! Unul gras, care semăna cu o pubelă în dimineaţa de după revelion. Dacă v-aş spune că mi-a mâncat

sandviciul chiar aici sub nasul meu, şi aproape fără să-mi ceară permisiunea!

După această descriere figurată, îl recunosc pe teribilul Béru.

– În poliţie, continuă tipul care varsă recipientele sanitare, nimeni n-are educaţia şi prestanţa dumneavoastră!

Dacă-şi închipuie că o să facă rost de un nou credit de o mie de franci, a luat plasă, San-Antonio fiind impermeabil la linguşiri.

Părăsesc ***Hôtel du Danube et du Calvados Réunis*** cu sentimentul reconfortant că am îndeplinit ceva nobil şi măreţ.

CAPITOLUL V

La birou, mă aşteaptă un spectacol în Pinourama-color.

Ramolitul stă în propriul meu fotoliu şi plânge în mustaţa arsă de mucurile fumate cu parcimonie. Azi poartă un costum de mătase cum nu se poate mai sălbatică, atât de sălbatică încât nu îndrăzneşti să te apropii de el. Gri-perle! Cu buline negre. Cravata tricotată e frumoasă. Pantofii din antilopă, arătoşi, iar cămaşa de un albastru deschis îl întinereşte pe bătrânul meu camarad cu vreo zece anişori buni.

– De ce smiorcăi, nene? îl întreb apropiindu-mă de emoţia lui.

Îşi şterge ochii trişti cu dosul palmei.

– Fiindcă am venit aici şi m-am regăsit în biroul ăsta... Mă strânge trecutul de gât, San-A, înţelegi?

Îşi drege glasul.

– Am primit de curând buletinul foştilor inspectori principali, retraşi din activitate, şi am citit că dacă aş mai fi rămas

şase luni în plus, pensia mea ar fi fost mai mare cu opt franci noi, zero cincisprezece pe trimestru. E important, nu?

– Dacă e să judec după eleganţa ta, ar reprezenta pentru tine o sumă insignifiantă.

Scutură din cap.

– Da, însă o pensie e ceva sigur, înţelegi? Asta-i viaţa! Am eu dreptul să mă lipsesc de acest supliment la veniturile mele?

– Ce vrei, de fapt, să spui, bătrâna mea Relicvă?

– Păi, vezi tu? Mi-am zis că dacă izbutesc să reintru în cadrele poliţiei, aş mai face cele şase luni, de care îţi vorbesc. Aş trece într-o categorie superioară şi...

Îi înfund pălăria pe ochi dintr-o mişcare.

– Pe scurt, vrei să te întorci aici?

– Da, aşa-i, mă aprobă simplu, începând iar să plângă. E bine să ai bani, dar nu numai ei contează. Vărul tău Hector, care ştie să lupte ca un leu, ar ţine agenţia împreună cu doamna Pinaud.

– Şi cafeneaua nevesti-tii?

– O vindem. Doamna Pinaud ar rămâne la biroul agenţiei. Am economisi astfel o secretară. Nu ştie să scrie la maşină, dar tricotează la fel de bine ca orice dactilografă...

„Ia spune, San-A, n-ai putea să strecori două cuvinte Bătrânului?"

În clipa în care mă pregătesc să-i răspund, începe să sune telefonul meu interior. Credeţi-mă, dacă nu mergeţi de vă clătiţi căile respiratorii inferioare aiurea, dar e chiar ***the big boss*** care vrea să-l vadă pe iubitul San-Antonio.

– Așteaptă-mă aici, avem de discutat, îi spun lui Pinaud. Urc să-l văd pe Chelie.

==========

Omul cu colina despădurită mă măsoară din spatele biroului său sinistru. Afișează aerul cordial al celui căruia i-ai sugrumat nevasta, violat fiica, turtit mașina, furat averea, dar i-ai lăsat soacra. Șase ziare sunt întinse dinaintea lui. Bate nervos cu degetele primele pagini.

– Ei bine, San-Antonio! exclamă devastatul-în-părțile-superioare. Aflu lucruri frumoase. Ce înseamnă asta? Mai nou, sunt uciși oamenii cărora le faci vizite?

– Îmi propusesem să vă expun problema, domnule director.

– Îți propuseseși! tună el ca un tontălău tontălit care primește de la Thonon o toană de ton (în ulei)*.

– Dacă ați binevoi să mă ascultați, îl întrerup așa de sec că ar trebui să-l umezești dacă ai vrea să-l calci.

E gata să explodeze, dar fitilul s-a stins pe drum.

– Ei bine! te ascult, San-Antonio!

În termeni măsurați, îi narez tot ceea ce a precedat

* E idiot, dar tare-mi place! (n.a.)

Thonon (de la Antoinette) este denumirea personajului feminin clasic al vodevilului francez. Ca Marioara din cuplul Marioara și Vasilache în teatrul popular românesc. (n. red.)

întâmplării. Mă ascultă cu sprâncenele încruntate, care-i ţin loc de freză. Din când în când le netezeşte cu un deget agasat. În clipa în care am terminat, trânteşte un pumn în ziare.

– Ce idee idioată a mai avut şi Pinaud să deschidă o agenţie!

– În legătură cu asta, Şefu', solicită să-l reîncadraţi.

Bătrânu îşi reprimă o izbucnire de triumf.

– Într-adevăr!

– Plânge. Duce dorul poliţiei. Nu-şi doreşte decât să muncească iar sub înalta dumneavoastră autoritate.

Nimic n-ar putea să-l flateze mai mult pe patron.

– Vom vedea. Îi voi studia cererea după ce afacerea asta va fi rezolvată. Fiindcă o vei rezolva imediat, San-Antonio! Nu-mi place să fie ucişi oameni sub nasul colaboratorilor mei.

– Mă ocup imediat, Şefu'! Nu aşteptam decât să-mi daţi ordin.

În viaţă, băieţi, trebuie să-ţi asiguri întotdeauna spatele înainte de a sări. Acum, dacă muncesc pentru boss, sunt hotărât să folosesc metode dure. Înainte de a mă întoarce la viitorul reîncadrat, trec pe la laborator să-l văd pe roşcovan. Lucrează la o masă lungă, din faianţă. Are înaintea lui un microscop formidabil, cu multiple pancreasuri. Hârtiile de ambalaj sunt întinse în jurul aparatului. Patru fiole mici, cu gât evanescent se află la îndemâna lui. Una conţine probabil peninsular convergent, cealaltă magmă prehensibilă (se

recunoaşte după culoare); a treia un frecantativ cârlionţat, iar a patra frunze filiforme (dar aş putea să mă înşel).

– Ceva nou? mă interesez eu fără nici o speranţă.

Îşi desprinde ochiul din alveolă, fluierând acel imn faimos al sălilor de gardă: „Suntem uniţi printr-o alveolă". Pare bucuros, ceea ce-i de bun augur.

– Da, domnule comisar, am noutăţi!

Nu se grăbeşte. Părul lui luminat de soare parcă ar fi un foc de mărăcini.

– Aceste şapte ambalaje au fost ştampilate în acelaşi timp.

– Ce înţelegi prin asta, bătrâne?

– Vreau să spun că adresa compusă cu ajutorul unor litere de cauciuc a fost imprimată de şapte ori la rând.

Mă scarpin în cap privind adresele.

– Ascultă, Magnin, ori eşti un Sherlock, ori dracul gol. Cum de poţi afirma una ca asta, fir-aş al naibii!

– E suficient să examinezi cu grijă fiecare adresă la microscop şi apoi să le confrunţi! Persoana care a expediat coletele a pregătit ambalajele dinainte. E atât de sigur, încât trei dintre hârtii se potrivesc între ele formând o coală mare... Vedeţi...

Are dreptate. Ambalajele în chestiune se îmbină cap la cap.

– Dar să mergem mai departe, continuă Ruginitu, expeditorul avea deci ambalajele gata pregătite. A înmuiat în tuş

ştampila şi a compostat de trei ori mai înainte de a o înmuia din nou. Priviţi, intensitatea tuşului e descrescătoare. Încă un indiciu îmi coroborează afirmaţiile: pe ştampilă se afla un mic fir de păr dintr-o pensulă, provenit din tuşieră. Părul s-a lipit de ştampilă. Vedeţi, de trei ori şi-a lăsat urma pe primul „s" din Fouassa. Apoi, expeditorul a înmuiat din nou tamponul, firul de păr a deviat şi s-a aşezat de-a curmezişul literei „s", atingându-l uşor şi pe al doilea „s". De alte trei ori i se regăseşte amprenta în acelaşi loc. A şaptea oară, a dispărut. Fără îndoială, a rămas lipit de tampon când, pentru a treia oară, omul nostru l-a înmuiat în tuş.

– Poate că al şaptelea pachet a fost ştampilat mai târziu? sugerez eu.

– Nu cred, zâmbeşte Magnin, fiindcă face parte dintre cele trei bucăţi de hârtie tăiate din aceeaşi coală.

Îl bat pe umăr. Iată unul care n-are sămânţă de dovleac în loc de creier. Dacă l-aş provoca la un joc de agerime, aş risca un K.O. urât.

– Ei bine, isteţule, îi zic eu, ai făcut o treabă faină! Tu cel puţin nu mănânci banii statului de pomană.

Dacă n-ar fi fost aşa de incandescent, s-ar fi înroşit de emoţie.

– Dar asta nu-i tot, îmi spune el.

– Ai mai descoperit ceva?

– Da, domnule comisar. Sunt aproape sigur că nici una dintre aceste hârtii n-a servit la împachetatul a două milioane de franci în cupuri de câte zece mii.

– Explică-mi...

– M-am dus la banca mea. Am cerut să mi se facă un teanc de două milioane de franci vechi şi am măsurat minuţios volumul astfel obţinut. Apoi, datorită îndoiturilor hârtiei, am refăcut pachetele aşa cum au fost ele expediate. Nu se potrivesc cu exactitate. Expeditorul a subestimat grosimea celor două milioane.

– Poate că a învelit banii în mai multe hârtii?

– În acest caz, suprafaţa n-ar mai corespunde deloc! Or, ea corespunde. Omul dumneavoastră, domnule comisar, a pus o bancnotă de zece mii pe hârtia lui pentru a-i delimita suprafaţa. Obţinând-o, grosimea a stabilit-o din ochi... şi s-a înşelat.

O nouă palmă entuziasmată în spatele tânărului meu camarad.

– N-aş avea decât un singur cuvânt, Magnin, pentru a-mi exprima admiraţia: Bravo!

Îl părăsesc, pentru a-l regăsi pe Inefabil.

Intrând în biroul meu, sunt surprins de zgomotul unui aspirator. Ai zice că a fost cuplat un Electrolux de 220 de volţi la o priză de 110. Se aude un sforăit moale. Explicaţia: Pinaud doarme. Îl trezesc cu delicateţe, gâdilându-i nările cu vârful cravatei. Tresare.

– Te-ai şi întors! face el.

– Aproape.

Îşi freacă ochii puchinoşi şi năclăiţi.

– Am visat că mergeam cu trenul. Ce-ar fi să mâncăm ceva?

– Îţi place carnea de viţel*?

– Da.

– Îţi place salata de lăptuci**?

– Mult.

– Atunci s-o întindem la Vaucresson, hotărăsc eu.

– Ce vrei să spui?

– Că am de gând să-l umflu pe moş Fouassa, la fel de sigur cum se află o sută de centilitri de lichid într-un litru de vin!

– Da', pen, pen, da' pentru ce? se bâlbâie Pinuche.

– Pentru că bătrânul şolticar ar fi trebuit să fie mai curând pescar, decât patron de hotel, judecând cel puţin după felul în care ne-a dat plasă amândurora.

---

* Viţel – în fr. *veau*.

** Lăptuci – în fr. *cresson*. Cele două cuvinte dau numele localităţii Vaucresson.

CAPITOLUL VI

– Mergi prea repede, e de părere Pinaud. Nu fiindcă mi-ar fi frică de viteză, dar îmi spun că nimic nu poate fi mai stupid ca un pneu care-ţi explodează.

Pentru a-i linişti temerile, mai apăs puţin pedala şi aceasta începe să devină isterică, fiindcă acul vitezometrului se apropie de o sută şaptezeci (e un aparat elveţian). Dintr-o dată, Spăimosu se rigidizează ca un şan în exerciţiul funcţiunii. Strânge partea de sus a protezei peste cea de jos, ca să nu clănţăne din dinţi.

Într-un timp mai scurt decât i-ar trebui unui cofetar să facă un ou de paşti, am şi ajuns la Vaucresson, în faţa frumoasei locuinţe a bietului Fouassa.

Uşa *is open* şi un monstruos Saint-Bernard e pe cale să ude un boschet cu flori rare. Animalul îmi atrage atenţia. Deşi nimic nu seamănă mai bine cu un Saint-Bernard ca un alt Saint-Bernard, cu condiţia să nu fie pictat cu miniu, totuşi cred că-l recunosc pe căţeluşul lui Bérurier.

Fac „cuţu, cuţu" şi bestia se apropie de noi cu un aer morocănos. Ne adulmecă manşeta pantalonilor şi-i alege pe ai lui Pinaud pentru a se uşura definitiv. Câinele lui Béru nu se recunoaşte după zgardă, ci după vezică. Trebuie că are o cisternă de păcură în loc de rinichi.

Străbatem toţi trei aleea principală. Eu fredonând, Pinuche protestând şi Saint-Bernardul în trei picioare, fiindcă îi reuşeşte performanţa ieşită din comun de a se uşura din mers.

Intrăm fără să batem la uşă. La ce-ar servi, Dumnezeule mare! Înăuntru, e o hărmălaie îngrozitoare. Vocea lui Bérurier răsună cu mugetul ei nobil în întreaga locuinţă. Acaparează unde, mobilizează ecouri, martirizează timpane, face să explodeze aparatele acustice, să tresară surzii, să zbârnâie geamurile şi să se declanşeze apa la W.C.-uri.

Îmi astup urechile ca să aud mai bine, fiindcă, fără filtru, acest tunet paroxistic e de neauzit, incolor, fără gust şi invizibil cu ochiul liber.

– Te asigur că ai s-o deschizi mare cât arenele din Nîmes, amice! Aş vrea să ştii un lucru: când inspectorul principal Alexandre-Benoît Bérurier se deranjează, n-o face ca să numere câte grame de barabule sunt într-un kil de cartofi, auzi ce-ţi zic, şobolanule? La ora la care-ţi vorbesc ar fi trebuit să fiu în pat, să-mi îngrijesc anemia. Aşa cum mă vezi, globulele mele roşii îşi dau duhul, dar mi-au rămas destul de suficiente ca să-ţi smulg mărul lui Adam şi să ţi-l bag pe gât fără zahăr. M-am făcut bine înţeles?

– Să nu mă molestaţi, imploră glasul pierit al lui moş Fouassa.

– Ai varice de ţi-e frică de moletierele tale, glumeşte Grasu.

Arunc o privire scrutătoare lui Pinaud. Stupoarea lui n-o are ca egal decât pe a mea. Prin ce miracol Grasu Béru, pe care l-am lăsat acum câteva ore, gol, în pat, se află aici?

Fouassa bolboroseşte:

– Dacă mă atingeţi, depun plângere! Sunt un om bolnav!

– Dacă te ating eu, nu mai apuci să depui nimic, nici măcar o plângere! He, castraveciorule! Pot să te anunţ de pe acum că ultimul tău molar o să naufragieze! Şi urechile, ca să ţi le lipeşti la loc, ai avea nevoie de un aracet concentrat, ţi-o spun eu. Iar cât priveşte nasul, nici o chirurgie isterică nu i-ar mai putea da formă. Vrei să-ţi spun eu cu ce-o să semene? Vrei? Cu o tomată coaptă pe care eu, Bérurier, m-aş fi aşezat deasupra. Textual!

Pinaud mă trage de mânecă, dar îi fac semn să-şi ţină gura. Uzina mea pentru distilat Bergson* funcţionează ca o oţelărie pe vreme de război. Continuu să-mi pun tot felul de întrebări în legătură cu purtarea lui Bérurier şi continuu să nu le găsesc răspuns.

---

* Henry Bergson (1859-1941) – filosof francez, face din intuiţie singurul mijloc de cunoaştere a vieţii. Premiul Nobel pentru literatură din 1927. (n. tr.)

Îl cunosc bine pe grăsanul meu. Dacă recurge la intimidare, înseamnă că a descoperit ceva important în legătură cu Fouassa. Dar ce? ***That is the question***, cum ziceau spaniolii pe când vorbeau curent germana. Cele ce vor urma poate ne vor dumiri. Până atunci, e mai bine să nu ne manifestăm. Saint-Bernardul stropeşte în continuare nădragul impecabil al lui Pinuche. O ţine aşa de două minute şi treizeci. Simpaticul meu prieten, deşi dansează de pe un picior pe altul, nu izbuteşte să se sustragă jetului impetuos al animalului.

Duetul Béru-Fouassa continuă. Te-ai crede la opera din Chicago.

– Dar n-am făcut nimic, plânge cu sughiţuri rentierul.

– De acord, n-ai făcut nimic, cedează brusc Grasu. În cazul ăsta am să le zic superiorilor mei rahitici ce n-ai făcut. Am să le furnizez dovada în acest sens, nucă găunoasă ce eşti!

– Păi, păi, behăie Fouassa.

– Lasă-ţi păi-păi-urile în pace, boncăne Béru*. Şi încearcă mai degrabă să pricepi cum stau lucrurile, amice!

Majestatea Sa Monstruosul nu se grăbeşte, răsuflă adânc şi-şi ia curajul în amândouă mâinile. Apoi coboară vocea şi şopteşte aşa de încet, încât nu mai am nevoie să-mi astup urechile ca să aud:

---

* Vouă v-ar plăcea să boncăniţi? (n.a.)

– În noaptea asta, tăticu', am venit cu Pinaud şi cu San-Antonio, comisarul. M-au lăsat afară în maşină. Dar eu de felul meu nu-s sedentar, trebuie să mă mişc. Ca să-mi dezmorţesc picioarele am început să merg în lungul gardului. Şi am văzut tot, mă auzi, specimen de călău? TOT!

O nouă tăcere. N-am nevoie să asist la scenă ca să-i văd moaca lui Fouassa. Mi-o imaginez după ureche. Uneori simţurile se confundă. Auzul serveşte ca să vezi, nasul ca să auzi, vederea ca să guşti, degetele ca să miroşi şi mucoasele ca să pipăi.

Pinuche îşi apropie mustaţa, ca perii nucilor de cocos de urechea mea, şi-mi şopteşte:

– Ce intenţii are?

– Vedem noi! i-o retez scurt.

Fouassa e primul care agaţă vagoanele:

– Şi ce-aţi văzut, mă rog?

– Nişte chestii care i-ar pasiona pe superiorii mei, cum te văd şi mă vezi, pastă alterată de anşoa!

Aud o plesnitură, urmată imediat de un strigăt. Dacă spiritul meu deductiv funcţionează puţin mai bine ca robinetăria unui hotel de rendez-vous, trebuie că-i vorba de o palmă trasă de Gras.

Din nou tăcere.

Şi apoi, vocea frântă a lui Fouassa:

– Ce aşteptaţi de la mine?

– O felie din prăjitură, răspunde Bérurier.

Trompele lui Eustache* îmi cad în bernă.

– Şi cum aţi vrea...

– Nu cum, ci „cât" ar trebui să spui, amice.

Vocea Enormului a căpătat inflexiuni de canalie.

– După cum judec eu, tăcerea mea valorează bişti serioşi, pricepe, tipule: dacă îmi aduc aminte că sunt poliţist, treci la gamelă, dacă uit, îţi vezi liniştit de trai. Aşa ceva merită o recompensă, nu? Hai, scoate un pachet de bani şi ne despărţim prieteneşte.

– Ăsta-i şantaj, se bâlbâie Fouassa.

O nouă garoafă cu cinci petale îl face să strănute un bocet.

– Poartă-te frumos, îl invită Béru. Ei, ce facem, scoţi piţulele alea? Am şi eu o nevastă de hrănit, domnule Fouassa, şi un câine, plus o servitoare; ca să nu mai vorbesc despre globulele mele care are nevoie de o revizie completă. Şi medicamentele, ce părere ai, Gérald, costă nu glumă. Farmaciştii îşi petrec viaţa ca să dezlipească etichete şi să aplice altele mai pipărate. În ziua de azi, dacă ai ghinionul să-ţi mai trebuiască şi altceva în afară de aspirină, bugetul o ia în cădere liberă. Ia zi, cât scoţi de la chimir?

– Un milion? propune Fouassa.

– Eu nu-ţi cer bani pentru ţigări! Dacă nu vrei să discutăm serios, atunci ne exprimăm prin gesturi!

– Trei?

---

* „Trompa lui Eustache" este o parte a urechii mijlocii. (n. red.)

– Să zicem cinci şi batem palma!

– E mult!

– Fiind vorba de pielea ta nenorocită, da. Însă, din moment ce nu ai alta şi ţii la ea... Bun, O.K., scoţi banii?

– Dacă n-am încotro! Dar ce siguranţă pot avea că n-o s-o luaţi de la capăt? Ce dovadă îmi daţi că o să vă ţineţi gura?

Aştept protestele colaboratorului meu trădător, dar nu obţin decât un enorm hohot de râs care-l lasă pe celălalt cu gura căscată.

– Idiot nenorocit, tună Bérurier, ai crezut în basmele mele! Sunt eu omul să ciugulesc o asemenea pâine, ia zi!

– Păi, păi, începe iar să se bâlbâie rentierul.

– A fost o capcană, declară subtil Béru. N-am fost aici în noaptea cu pricina şi deci n-am văzut nimic. Dar am vrut să obţin o mărturisire.

– N-am mărturisit nimic! protestează Fouassa înnebunit.

– Nu, dar ai fost gata să-mi dai cinci milioane ca să-mi cumperi tăcerea.

– Nu-i adevărat!

– Nu mai cârâi! Vezi valiza asta de sub braţul meu? Înăuntru e un megalofon. Am înregistrat toată pălăvrăgeala noastră şi eşti într-un rahat de douăzeci de kile!

Hohotul de râs al lui Bérurier e urmat de un strigăt de durere al aceluiaşi. E timpul să intervin. Dăm buzna în living, Pinaud, Saint-Bernardul şi cu mine, pentru a-l descoperi pe Béru întins pe jos cu o rană la cap. Înaintea lui, Fouassa ridică

pentru a doua oară enormul vătrai de fontă, pe care l-a luat de lângă grilajul şemineului.

– Lasă jos cleştişorul, Fouassa! urlu eu ochindu-l cu instrumentul meu de lucru.

Clipa e la fel de capitală ca Parisul, Roma, Londra, Madridul, Moscova, Washingtonul, Bucureştiul, Atena, Berna, Mexico, Varşovia şi Cambera, ţin să vă spun. Avem dinaintea noastră un moş Fouassa care nu mai seamănă deloc cu rentierul cumsecade şi temător, debarcat în ajun în biroul meu. Un rictus îi schimonoseşte faţa. Privirea lui aruncă fulgere care nu-s nici din vanilie, nici din ciocolată.

Béru al meu, al cărui ceainic e mânjit de sânge, se ridică frecându-şi capul ca după o catastrofă feroviară de amploare. Cu râtul scormonitor, ochiul ca un dop de şampanie, se aruncă spre Fouassa, îi smulge vătraiul din mână şi începe să-i administreze o corecţie de ocazii mari. Primo, pumni moldoveneşti în nas cu extensia cartilajului de conjugare, secundo, carboave Parmantier şi terţio, lovituri de cap caucaziene în moderato cantabile. Urgent, Fouassa se transformă într-o zdreanţă. Sfârşeşte printr-un triplu salt periculos pe spate, fără punct de sprijin, care-l propagă de-a curmezişul încăperii. Rentierul ajunge în şemineu K.O. ca un ucenic de boxer care ar fi primit drept în burtă o locomotivă.

Îi tamponez rana Grasului. Cochilia lui e plină de plesnituri. Pinuche încearcă să le astupe cu o batistă, care ar servi cu succes drept pavilion negru unei clădiri adăpostind o epidemie de ciumă.

– Prin ce hazard surprinzător te afli aici, Grasule? mă informez eu când Béru e reparat.

– Prin hazardul că tu, neam de... nici nu îndrăznesc să te tratez cum meriţi, ai băgat zâzanie între mine şi Berthe, îmi dă replica.

– Am băgat eu zâzanie între tine şi drăguţa ta balenă cu mustaţă?

– Ezact! Glumele tale pe tema apropo de tipa despre care ai vorbit în faţa nevestii. Ei bine, Berthe le-a luat de bune. Degeaba m-am jurat eu că te ţineai de bancuri, n-a vrut să creadă şi m-a alungat de acasă. În plin regim! Îţi dai seama? Eram la pat, i-am vorbit, dar n-a vrut să audă nimic. Mi-a făcut valiza şi m-a azvârlit pe palier cu Sarah-Bernard cu tot.

Ca dovadă a spuselor sale, deschide geamantanul care ar fi trebuit să conţină un magnetofon şi scoate: trei şosete găurite, două izmene fără craci, un maieu de corp cu dungi, o cămaşă neagră care fusese albă, o cămaşă albă care fusese bleu, două tălpi de papuci, coada unei periuţe de dinţi, un brici cu mâner, dar fără mâner, un pămătuf fără păr, un disc de 78 de turaţii păturit în patru, conţinând Marsejlleza, text şi muzică de Rouget de Lisle, o foaie de impozit, roz, fotografia tatălui său (Céleste Anatole, pe numele mic) un plan al oraşului Suresnes, un număr din ***Petit Illustration***, datând din 1919 şi consacrat generalului Franchet d'Esperey, un metru de tâmplărie, căruia îi lipsesc douăzeci de centimetri, mersul trenurilor pe linia Lyon-Saint-Genix-sur-Guiers (linie

suspendată din circulaţie de vreo cincisprezece ani), un tub de maioneză stors, un pantof galben, o cravată de smoching, catalogul ***Manufacture Française d'Armes et Cycles de Saint-Etienne***, o reţetă de friptură înăbuşită, o limbă de pantofi din celuloid veritabil, o mănuşă de box (mâna stângă), un termometru spart, o pompă de bicicletă, un pix fără mină, un cuţit Opinel ştirb, patru molari într-o cutiuţă de chibrituri, o cutie de sardele începută, un capăt de cârnăcior cu trufe, portretul în culori al Monseniorului Feltin, un altul al clovnului Pigo, o culegere de istorioare reuşite ale lui Roger Nicolas, o sticlă de vin Harold Nicholas, o sticlă de vin Nicolas, pagina 1008 din cartea de telefon, o cheie reglabilă, un şerveţel în chip de fagure (plin de miere), un chipiu de jandarm confecţionat din numărul cu data de 30 februarie al ziarului ***Parisien Libéré***, un os cu măduvă fără măduvă, statueta în picioare a unei femei-trunchi, o carte poştală reprezentând monumentul închinat eroilor din Savigny-sur-Orge şi o puşculiţă din ipsos în chip de purceluş roz, despre care ai putea crede că-i bustul lui Bérurier.

Îi dau dreptate.

– Îmi pare tare rău că ţi-am jucat o asemenea festă, Grasule. Dar de ce naiba ai venit aici? Aveai de gând să-ţi refaci viaţa cu onorabilul Fouassa?

– Da de unde, îmi explică el, dar sargasele tale legate de ancheta făcută de mine la hotelul lui mi s-au urcat la cap. M-am gândit bine şi mi-am mai adus aminte ceva. Când am trecut ultima oară pe acolo, el fuma. Or, tu mi-ai pomenit de

istoria cu ţigara de ieri, cum că nenorocitul ăsta nu poate fuma din cauza astmului.

– Acum un an putea foarte bine să fumeze şi de atunci să se fi lăsat din cauza agravării bolii, obiectez eu, fiindcă tare-mi place s-o fac pe avocatul diavolului când mi se iveşte prilejul.

– Laşi omul să vorbească, sau nu!? tună Bérurier.

– Vorbeşte.

– Vin, aşadar, cu valiza şi Sarah-Bernardul, decis să am o conversaţie, vreau să zic o conversie, cu Fouassa. Sun. Nu răspunde nimeni. Aştept un moment în faţa grilajului, dar uite că o pisică tranversează strada şi canişul meu pitic se ia după ea. Mâţa trece printre barele porţii. Şi câinele după ea. Poarta nu era închisă cu cheia. Intru şi eu să-mi recuperez căţelul. Mă urmăreşti, specimen de comisar?

– Te urmăresc, dar păstrează distanţa, Grasule.

– Vizavi de tipul care mi-a distrus căsnicia n-am ce distanţă să mai respect, afirmă el.

Şi continuă:

– Îmi termin vânătoarea în curtea din spatele casei. Pun mâna pe câine. Mă pregătesc să ies, şi când ajung în faţa casei, pe cine văd? Pe afurisitul ăsta care se întorcea cu ţigara în bot. Mi s-a urcat sângele la cap. Mă apropii. După privirea lui espresivă, realizez că m-a recunoscut. Atunci eu, poate că aşa ceva nu se vede, dar când mă apucă, sunt un medieval nu alta. Am început să-i bag în cap că am venit cu voi noaptea trecută şi că...

– Fă escală, Grasule, urmarea am auzit-o!

Pinaud e ca o maşină cu pneurile în „X".

– Un client de-al meu pe care-l stimam atât, behăie ruina.

– Ţi s-a deconectat stima, asta-i tot, tranşez eu.

Mă apropii de şemineu, unde taica Fouassa îşi vine încet în simţiri.

– Ce zici, Gérald, fac eu, ce-ar fi să stăm puţin de vorbă?

– Omul ăsta a minţit, bate nervos din picioare rentierul. Nu ştiu nimic, nimic! Totul e fals şi arhifals!

– Şi în cazul ăsta, loveşti un inspector principal cu vătraiul fiindcă nu ţi-a plăcut fizionomia lui?

Bodogăneşte ceva acolo, greu de înţeles.

– Şi eşti dispus să-i înmânezi frumuşica sumă de cinci milioane ca să-i cumperi tăcerea?

– Nu!

– Am auzit amândoi, domnul Pinaud şi cu mine. O înregistrare pe magnetofon n-ar avea nici o valoare legală, în schimb, trei mărturii, dintre care două de poliţişti sub prestare de jurământ, e bătută-n cuie.

Pinaud mă trage de mânecă.

– Ai putea la fel de bine să spui trei poliţişti sub prestare de jurământ, se bâlbâie el, fiindcă reîncadrarea mea...

Îl dau la o parte cu un gest, pentru a mă consacra lui moş Fouassa.

– Vreau să-ţi spun adevărul, bătrâne, continuu eu. Ieri seară, în clipa în care am sunat, te uitai la televizor în compania metresei dumitale. Fumai. Ai privit spre poartă, ne-ai

recunoscut şi ai urcat repejor în dormitor, că voiai să pari în criză...

– Dar!...

O lovitură cu injecţie directă, trasă de Béru, îl reduce la tăcere.

– Metresa, care era la curent cu combinaţiile dumitale, s-a speriat şi ţi-a fost frică să nu te dea de gol. A urcat să te caute. Ai sfătuit-o atunci s-o şteargă. Ai însoţit-o până în grădină şi acolo i-ai făcut felul.

– Nu!

– Ba da! Însă, mai înainte, ai deschis seiful şi ai împrăştiat câteva bancnote prin casă şi prin grădină. Bănuiesc că am ghicit raţiunea acestei înscenări: n-ai primit niciodată acele faimoase milioane, Fouassa, niciodată!

„Ai vrut să ne faci să credem că tanti Renard, asistată de un complice, îşi împacheta valiza cu tot bănetul şi că respectivul complice a ucis-o ca să-i subtilizeze toate milioanele.

„După ce ţi-ai dus la bun sfârşit ticăloşia, ai intrat în salon, unde, la rândul nostru, ne uitam şi noi la televizor şi-ai reuşit să ne bagi pe gât gogoşile!"

– Jur că nu! strigă Fouassa. Ia gândiţi-vă, domnule comisar! De ce aş fi consultat un detectiv particular dacă n-aş fi primit aceste milioane? De ce aş mai fi încredinţat pe urmă cazul poliţiei oficiale, respectiv dumneavoastră?

Zâmbesc.

– Exact asta-i întrebarea pe care mă pregăteam să ţi-o pun, dragă domnule. Şi la această întrebare îmi vei răspunde dumneata.

Se lasă o linişte adâncă.

– Domnul comisar vorbeşte cu tine, obiectează Béru, arzându-i o lovitură de copită la gioale. Răspunde că, dacă nu, te trec prin gaura de la chiuvetă.

Dar fostul hotelier pare să nu-i fi auzit îndemnul. Cu ochii căscaţi, se uită fix la ceva aflat în spatele nostru. Mă întorc şi zăresc trei bărbaţi, dintre care doi ţin mitraliere în labe. Unul dintre mitraliori e asiatic: ten arămiu, privire oblică. Celălalt aparţine speciei gorilă, nas turtit, păr în urechi. Al treilea, dimpotrivă, e un tânăr fermecător, blond, fragil ca un porţelan de Sèvres-Babylone, îmbrăcat pe scenă ca şi în oraş de Ted Lapsus, şi care nu se parfumează cu sirop de staul. Are maxilarul pătrat, pielea rozalie, ochii de un albastru suav şi zâmbeşte binevoitor. N-are mai mult de douăzeci şi cinci de ani.

– Vreţi să ridicaţi toţi mâinile? ordonă el cu o voce foarte dulce, marcată de un accent care ar putea fi de proveninţă central europeană.

Şi, cum noi şovăim niţel, adaugă:

– Vă rog să observaţi că mitralierele acestor domni sunt prevăzute cu amortizoare. În câteva secunde puteţi fi morţi toţi patru, fără ca cei mai apropiaţi vecini să fie cât de cât inoportunaţi.

Ne grăbim să prindem norii.

– Ia zi, Béru, bombăn eu, Saint-Bernardul tău, în calitate de câine de pază, cam arde mangalul. Eşti sigur că nu-i pisică angora crescută cam prea mult?

Grasu n-apucă să-mi explice că-i vorba de vreo împerechere, cum se întâmplă cu taurii. Frumosul tânăr blond s-a apropiat de el. A scos din buzunar un soi de revolver. Maşinăria seamănă mai mult cu o lampă de sudură miniaturală. Dar e o lampă care desudează. Apasă pe trăgaci. Un jet de vapori intră pe nările Grasului, care leşină. Sunt gata să-i fac tânărului nici eu nu ştiu ce, dar oricum un lucru neplăcut, din care cauză îndreaptă spre mine un jet de Fly-Tox. Nu miroase deloc urât. Puţin acidulat, proaspăt, câmpenesc. Mă văd brusc pe malurile încântătoare ale lacului Como, primăvara, cu macaroanele în floare. Un clipocit plăcut îmi gâdilă urechile. Aproape că-mi vine să izbucnesc în râs. Şi pe urmă îmi simt corpul ca o băşicuţă de săpun. Şi totul se dezagregă în jurul meu.

Cad într-un leşin cu un bilet de clasa întâi.

CAPITOLUL VII

– Ascultă, Berthounette, jur pe viaţa lui Alfred, amicul nostru frizer, deci în consecinţă amantul tău, că San-A e un mare idiot şi că a pomenit de roşcovană ca să mă scoată din sărite. Nu-l ştii tu pe San-A? Nu-i băiat rău. Numai că întotdeauna trebuie să-şi bată joc de careva. Dacă l-ai lua în serios, ar trebui să te superi dintr-o nimica toată. Tu mă auzi, Berthe? Atunci răspunde-mi, porumbiţo. Noi doi nu putem sfârşi ca nişte cochilii de melc într-o pubelă! Ne iubim de prea multă vreme. Adu-ţi aminte, Berthounette, de timpurile când erai, ca să zic aşa, fată tânără. Cântăreai pe atunci abia vreo nouăzeci şi cinci de kile. Aveai un mijlocel de manechin şi purtai numai patruzeci şi patru la picior. Ce vrei să mă fac fără tine, Columbina mea? Tu ştii, fericirea, gloria, urcarea în grad, nu contează nimic faţă de dragoste. Fără mângâierile tale pier, Berthounette. Am să fac siluetă ca Philippe Clay, cu globulele mele care o iau razna... Dulceaţa căminului, Berthe, înseamnă viaţă pentru un bărbat.

Hohote de plâns!

Nu făceam decât să ascult. Ridic un stor şi mă prind.

Creierul lui Béru al meu a plecat cu sorcova. Delirează.

Constat atunci că suntem toţi patru (colegii mei, Fouassa şi cu mine) într-un beci, legaţi cu lanţuri de nişte belciuge fixate într-un zid puţin atrăgător. Exact ca pe vremuri osândiţii pe galera ***La Martinière***!

Grasu tace ca să plângă domol. Îi ia locul Pinaud.

El face înmulţiri şi declară că trei ori şapte fac douăzeci şi doi, ceea ce denotă din partea lui anumite înclinaţii pentru matematici. Cât despre aiuritul de Fouassa, el tace mâlc, şi-şi fixează lanţurile nemulţumit, de unde rezultă că acolo unde-s lanţuri nu există plăceri.

În ceea ce-l priveşte pe fiul mult iubit al Féliciei, care-i unica mea mamă, cum eu sunt unicul ei fiu, totul e în ordine. Mă simt normal. Nici urmă de migrenă! Anestezicul tânărului blond e o minune. Ar trebui să-i comand o damigeană cu robinet pentru amicii mei cu insomnii.

– Hello, Fouassa, fac eu, domnii de adineauri sunt amicii dumitale?

Nu-mi răspunde decât printr-o anemică ridicare din umeri.

– Părerea mea, continuu eu, e că te-ai băgat într-un mare bucluc, bătrâne.

O tăcere la fel de mobilată ca cea a Galeriilor Barbès se aşterne majestuos în pivniţă, ca o cuvertură peste picioarele unui paralitic.

Grasu şi Pinaud îşi vin în fire cătinel, fără stricăciuni, minutele se scurg. Începem să le grupăm în pachete de câte şaizeci ca să constituim ore. Când alcătuim o cutie de douăsprezece, ne gândim că surprinzătorii noştri răpitori au probabil intenţia să ne lase să crăpăm de foame. Această perspectivă îl îngrozeşte pe Gras. Ne spune tot ce i-ar da inima ghes să mănânce: varză acră (garni sau nu), şase cârnaţi prăjiţi, un antricot în sos de vin, o farfurie de macaroane, un pui la rotisor, friptură de iepure, brânză Roquefort, o tartă cu smeură şi vreo duzină de scoici ca să alunece totul. S-ar mulţumi doar cu un vin, de preferinţă Beaujolais.

Pinaud, la rândul lui, nu vorbeşte decât despre reîncadrare. Se şi vede promovat, înaintat în grad de comisar, săvârşind acte de vitejie, scriindu-şi memoriile – doamna contesă de Ségur (născută Sophia Rostopkina, 1799-1874) i-a luat-o înainte în acest domeniu – şi sfârşindu-şi viaţa într-un sicriu de lux, dinaintea căruia ministrul de externe ar pronunţa un discurs lung ca o factură emisă de un service-auto.

Fouassa continuă să tacă, iar comisarul San-Antonio să se întrebe ce pot să însemne toate astea, dacă nu cumva joacă într-un film de Constantine sau interpretează rolul lui Monte Cristo. Iată-ne ferecaţi în lanţuri ca într-un castel oarecare din If* dintr-un film Paramount. Numai că zidurile de aici

* Insulă în Mediterana, la doi kilometri de Marsilia, având un castel fortificat, construit sub François I şi servind ca închisoare. (n. tr.)

Acolo a făcut închisoare personajul Edmond Dantès, devenit contele de Monte Cristo, din romanul cu aceleaşi nume de Al. Dumas Tatăl. (n. red.)

sunt solide, iar lanţurile nu-s din cânepă, vă asigur eu. De altfel, Béru se plânge că ale lui îl strâng prea tare.

– Mi-au rupt ceva! Ne anunţă el, frecându-şi un picior.

– Ce? se interesează Pinaud, care, până şi în situaţiile cele mai dramatice, compătimeşte cu suferinţele aproapelui.

– Cred că-i tibia, scânceşte Béru.

– Ce? întreabă Ramolitu.

– Tibia e un os aici, sub genunchi. Nu vreau să te superi, Pinuche, dar pari mai puţin instruit ca popoul meu în ce priveşte scheletul omenesc.

– Şi tu te pricepi? face uluit bătrânul rest de brânză.

– Te cred! Nu uita că mă pregătesc pentru examenul de comisar. Şi trebuie să te documentezi, nu glumă, drăguţule. Geografie, istorie, calcule, gramatică, anatomie, tot! La oase o să-mi fie frică mai puţin. De la măduva din spinare până la fetus, trecând pe la metacarp, contracarp, uter, etc., etc.

Impresionat de atâta ştiinţă, Demolatu clatină din capul lui apocaliptic.

– N-aş fi crezut, face el simplu.

– Ceea ce-mi place la voi, dragii mei, intervin eu abrupt (deseori mi se reproşează că-s abrupt) e că nu păreţi a realiza în ce situaţie ne aflăm. Discutaţi liniştit de parcă v-aţi găsi în salonul baroanei.

– Ce-am putea face altceva? obiectează Grasu. N-ai văzut lanţurile? N-au talia de viespe a unei fetiţe la prima ei împărtăşanie, fiule!

Are dreptate. Vrând-nevrând, trebuie să aşteptăm!

Şi, prin urmare, aşteptăm.

Celula asta e luminată de un bec mic, fixat în plafon şi apărat de o reţea metalică. Lumina care vine de sus ne sapă trăsăturile şi aşa trase de îngrijorare şi groază. Semănăm cu patru statui de ceară din muzeul ororilor. De ce ne-or fi înlănţuit aşa? Ca să scape de noi? Ar fi fost atât de simplu să ne tragă un glonţ în cap! Zău că nu înţeleg! Stomacul gol al grasului mugeşte ca o vacă pe cale să fete.

Îmi spun că timpul lucrează pentru noi. Dispariţia noastră va atrage atenţia şi va pune în mişcare poliţia. Bătrânul îi va trimite pe urmele noastre calde pe cei mai fini copoi. Fouassa tace mai departe ca un peşte. Realizez în ce măsură tipul ăsta şi-a bătut joc de noi. L-am luat drept un cetăţean cumsecade, mai puţin decât mediocru, şi el era un vulpoi şiret. Sau, mai curând, un lup! Un lup travestit în bunicuţă! Pinuche a jucat cu brio rolul de Scufiţă Roşie, iar eu m-am distins în cel de ştrudel cu mere. Cât despre Béru, el a excelat, cu talentul lui obişnuit, în cel de untieră! N-am dreptate! În afacerea asta, el a demonstrat cea mai mare perspicacitate, pentru că a izbutit să-l demaşte pe Fouassa.

Moţăim epuizaţi de inerţie. Încet, încet, începem să pierdem noţiunea timpului. Bun, avem ceasurile la noi şi le întoarcem, dar cadranul nu indică dacă-i zi ori noapte. Din care cauză, izbucneşte brusc o violentă dispută între cei doi mandarini ai mei.

– Ceasurile şapte, zice Pinaud, consultându-şi orologiul individual.

– Se lasă înserarea, poetizează Bérurier. Restaurantele aştern mesele pentru cină!

– Eşti nebun, e şapte dimineaţa! Se ridică soarele pe cer.

– Se ridică la fel ca aia a mea şi ca alea ale mele! decretează Béru. Sărmane Pinuchette, te-a lăsat disjunctorul!

Dar Pinaud mă ia de martor:

– E şapte dimineaţa sau seara? După tine, San-A?

– Aş înclina să zic că-i şapte seara, sunt eu de părere.

– Ah! triumfă Grasu, ce-ţi tot ziceam eu!

Şi începe să viseze:

– În vagoanele restaurant începe primul serviciu. În trenul Paris-Nisa trebuie că au în menu ciuperci à la greque, viţel cu spanac, brânză şi îngheţată S.N.C.F., din vanilie şi ciocolată cu praline. Credeţi-mă dacă vreţi, dar când mănânc la Cook, în momentul în care mi se serveşte îngheţata, nu mai rămâne decât ciocolată cu praline, şi mie nu-mi plac pralinele.

Se pierde în gânduri.

– Notaţi că, în clipa când vă vorbesc, nu m-aş da la o parte de la o cupă Pompadour.

O scurtă tăcere.

– Ia spune, San-A, reia obezul în cură de slăbire, bun, am stabilit, e şapte seara! Dar şapte seara de mâine sau de poimâine?

– În raport cu claustrarea noastră? mă informez eu.

– Da.

– Ei bine, e şapte seara de mâine, estimez eu.

Intervine Pinaud.

– Eu persist să cred că-i şapte dimineaţa, dar şapte dimineaţa de poimâine.

Dintr-o dată, Béru se simte derutat.

– Nu-i exclus, admite el. Aş zice chiar că-i foarte posibil.

Am ajuns în acest punct delicat al discuţiei când, în fine, se deschide uşa. Tânărul frumos, care ne-a pulveriat într-un mod aşa de reuşit, îşi face intrarea, flancat, ca de obicei, de cei doi zbiri ai lui. Fără un cuvânt, aceşti domni ne ocolesc, ca să se ţină departe de zona influenţei noastre şi se îndreaptă spre Fouassa.

– Ia spune, dragă prietene, mă adresez eu blondinului, ai de gând să-mi acorzi câteva minute zilele astea?

– Bine spus, într-una din zilele astea, îmi răspunde el fără să-i pese.

În vreme ce noi schimbăm aceste replici scurte, ceilalţi doi i-au scos lanţurile lui Fouassa. Anchiloza i-a înţepenit rău picioarele fostului hotelier, care nu se poate ţine drept fără ajutor. Dar asistenţii tânărului distins îl susţin. Cortegiul se îndreptă spre ieşire. Sper să zăresc ceva prin uşa întredeschisă, da' de unde: doar un culoar cu pietre mucegăite.

– E vreun bufet în castel? îl întreabă Bérurier pe tânăr.

Nici un răspuns. Uşa se trânteşte greu, ca cea a unui seif.

– Am făcut tot felul de ipoteze, declară Majestatea Sa, dar nu reuşesc să pricep unde vor să ajungă. Nu ţi se pare că-i prea tare cafeaua asta, San-A? Tipii îşi bat joc de noi!

Cinstit vorbind, încep să nu mă prea simt în largul meu, ca o limonadă într-un bloc de desen. Situaţia asta suspectă nu-mi miroase a bine.

Cu atât mai mult cu cât, după vreo zece minute de la plecarea lui Fouassa, auzim prin zidurile groase un ţipăt prelung, destul de înspăimântător. Un ţipăt ca în filmele de groază.

– Ce-a fost asta? îngână Pinuchet, pe care-l furase somnul.

Ţipătul se repetă, mai lung, mai puternic, mai insuportabil.

– Am impresia că fac o lucrare artistică asupra clientului tău, îi spun. Trebuie că ştie nişte chestii pe care ceilalţi vor să le afle.

– Crezi că ar putea fi în legătură cu sinuciderea lui Simmon la ***Hôtel du Danube et du Calvados***? întreabă Eminentul proeminent.

– Da, aşa cred.

Foamea nu reduce cu nimic calităţile intrinsece de copoi fin ale lui Béru, cu judecata mereu ancorată în logică.

Multe alte ţipete încep să răsune. Şi, pe urmă, nimic. După o vreme, uşa se deschide şi cei doi asistenţi ai blondului, numai în cămăşi de data asta, şi faţa brobonită de sudoare, îl cară pe taica Fouassa. Unul îl ţine de braţe, celălalt de picioare. Bătrânul e inconştient. Tipii îl aruncă pe jos şi-i fixează bretelele de oţel cu care se termină lanţurile.

În clipa aceea, Grasu îşi pune în aplicare reţeta numărul

89 bis, care i-a adus medalia Cep Vermeil şi felicitările luptătorilor din Haute-Marne. Cum el e ferecat în lanţuri lângă Fouassa, când unul dintre torţionarii hotelierului trece prin dreptul lui, se aruncă şi-l prinde pe asiatic de glezne. Chinezul se prăbuşeşte dezechilibrat. Grasu îl trage spre el. Ideea e strașnică şi mă rog din tot sufletul pentru reuşita proiectelor lui. Partea proastă e că nu-i pot da nici o mână de ajutor, aflându-mă departe de locul dramei. Mă rezum să-mi încurajez confratele cu vorba:

– Trage bine, Béru! Înnoadă-l cu parâma!

Dar tentativa e la fel de sterilă ca un pisoi de opt luni, care a suferit ablaţiunea amigdalelor posterioare. Tovarăşul chinezului sare în ajutorul acestuia şi începe să care picioare în fizionomia valorosului meu scutier. Şi nu cu călcâiul sau cu talpa cizmei! Ai zice că-i un jucător de rugby care încearcă un dropgol! Dar nu-i un dropgol, ci o transformare. Moaca bietului Béru se transformă în carne tocată. Îi dă drumul chinezului pentru a-şi acoperi faţa cu amândouă mâinile.

Încă o lovitură şi cei doi blestemaţi se retrag.

– Te doare? riscă timid Pinaud, gata să-l compătimească.

Grasu îşi dă mâinile jos. Nasul i s-a dilatat cam cu o jumătate de metru cub. Are un ochi mare cât o pară, iar buzele rupte seamănă cu două fleici servind drept sipet unei proteze sfărâmate.

– Fun eu lafa fe el fata fiitoare! râgâie Béru, căruia anumite consoane îi vor fi interzise o vreme.

Liniştit într-o măsură în legătură cu subordonatul meu

(atât de puţin), mă interesez de Fouassa. Dragul de Musset* pretinde că cele mai disperate sunt cântecele cele mai frumoase. Eu aş adăuga că situaţiile disperate sunt cele mai frumoase. Cea în care ne aflăm, dacă nu-i tocmai disperată, incită totuşi la milă. Imaginaţi-vă, prieteni, că ticăloşii ăia i-au tăiat toate degetele de la mâna stângă. Operaţia, executată de cinci ori, i le-a retezat chiar de la rădăcină, în condiţii pe care le-ar dezaproba, fără nici o îndoială, facultatea de medicină. O treabă tare urâtă. Sângele curge gârlă. Cioturile oaselor împung, fâşii vinete de carne compun petale hidoase, zdrenţuite. Semiconştient, Fouassa geme încetişor.

– Dumnezeule mare! exclamă Pinaud, a cărui privire a urmărît-o pe a mea!

Béru, dominându-şi propriile avarii, le examinează pe cele ale camaradului nostru întru nenorocire.

– I-au tăiat degetele! strigă el.

– Aşa s-ar părea, îl aprob, dacă nu cumva, fiind nervos, şi-a ros prea mult unghiile!

Deşi manifest un legitim resentiment faţă de Fouassa, sunt necăjit că nu-i pot sări în ajutor. Biata lui mână mutilată arată înspăimântător.

– Ce palid e! observă Pinaud.

– Să ştii, face Grăsu, că dacă vrei să-ţi recapeţi culorile, cel mai bun e muntele.

---

* *Alfred de Musset* (1810-1857) – scriitor francez de un romantism agresiv. (n. red.)

Amuțim cu toții pentru că, brusc, în urma unui geamăt mai puternic, Gérald, deși și-a pierdut culorile, și-a recăpătat cunoștința. Se uită la mâna lui fără degete și-l apucă sughițul.

– Nu leșina! îl încurajează Béru. Ține-ți firea, tăticu'!

Fouassa gâfâie:

– Nu știu nimic! Nu știu nimic.

După care leșină din nou.

– A venit doar ca să tragă o raită pe aici și a plecat din nou, glumește Grasu.

Suport anevoie spectacolul. Au trecut cel puțin patruzeci și opt de ore de când n-am mai pus nimic în gură și nu-i indicat să-ți faci rău la inimă în asemenea condiții. Încerc să reacționez cufundându-mi ochii îngroziți în lumina lămpii.

Și, încercând s-o fixez, zăresc...*

* S-a terminat capitolul, băieți. După asemenea detalii se poate recunoaște un romancier de talent, prozatorul de meserie și literatul de clasă. (n.a.)

CAPITOLUL VIII

...Ce zăresc? Ei? Vă mănâncă să aflaţi. Aţi da chiloţii lăptăresei pe o lingură de supă acidulată ca să aflaţi. Recunoaşteţi? Ce-a zărit dragul de San-A? Fundul în Gevacolor al lui Brigitte Bardot? Un liliac împăiat? Libertatea turnată în aur masiv? O chermesă eroică? Un avancentru de rugby? O evaluare din ochi a distanţei? Un pahar băut la botul calului? O doză de optimism? O mâncare rafinată? Un lanţ de măsurat terenul? O vedere din Capri? Un suveran trist? Un mag? Un copil orfan? Un copil adulterin? Un copil al lui Pétin? Un şef de gară? Un băiat de Garches? Sau mai curând a văzut: o nagaică? Un profet evreu? Un tratat de mistagogie? Un galicism? Dacă nu cumva o fi fost: o serenadă? Un gură-cască? Un Daumier? Un mieros? O leucocită? O cetate radioasă?

Ei bine, nu vreau să abuzez de răbdarea voastră, prieteni. N-am intenţia să vă pun nervii la încercare. Ştiu cât vă e spiritul de îngust, cât de ramolit creierul şi cât de rare celulele cenuşii.

Departe de mine ideea de a vă face să aşteptaţi. La ce bun, de altfel? Lucrurile fiind aşa cum sunt şi vremurile aşa cum le ştiţi, ar fi fost mai bine să vă ţin pe cărbuni încinşi! Mulţumesc lui Dumnezeu, nu fac parte din categoria suspectă de literaţi care-şi menajează efectele. Cât despre efecte, dragii mei, am un şifonier plin! San-Antonio, cum vă este foarte bine cunoscut, e supermanul stilului direct. Nu umblă el cu fofârlica! Drept la ţintă. Spune lucrurilor pe nume. Dacă e pisică, e pisică! Chiar dacă nu face miau. La ce bun să mai subliniez faptul, fiindcă ştiţi cum stau treburile. Nu-i aşa, frumoaselor?

Deci, ceea ce am zărit lângă bec e un microfon. Într-o încăpere în care singurul mobilier se reduce la câteva lanţuri groase, fixate într-un zid bogat în salpetru, recunoaşteţi că-i cam deplasat?

N-am nevoie de doisprezece ani lumină ca să mă prind. Domnii care ne-au ridicat ascultă tot ce vorbim. De ce? Fiindcă Fouassa ştie ceva foarte important, iar ceilalţi vor cu orice preţ să-l determine să mărturisească. Înţeleg acum de ce ne mai ţin în viaţă: ***pentru a fi confidenţii rentierului! You see***? Şi-au spus că ceea ce omul nu va mărturisi prin tortură, ar putea încredinţa unor tovarăşi de suferinţă. Gândesc intens. Fouassa, în delirul lui, a murmurat: „Nu ştiu nimic! Nu ştiu nimic." Deci, n-a mărturisit nimic. Îmi continuu exerciţiul de acrobaţie mentală şi-mi spun că nu-i exclus ca nefericitul chiar să nu ştie ceea ce vor să afle torţionarii lui. Aşa ceva nu-mi place, fraţilor! Fiindcă, în cazul în care se conving că

Fouassa nu le poate livra secretul, am încurcat-o toţi patru, O.K.? Scuzaţi-mă că vă pun această întrebare, dar vă cunosc limitele intelectuale şi n-aş vrea să răspundeţi afirmativ dacă n-aţi priceput corect cum stau lucrurile. Nu şovăiţi, mieluşeilor. Dacă nu v-aţi prins, ridicaţi un deget. Nimeni? Bun, să mergem mai departe.

Suntem terminaţi, pentru că oamenii ăştia nu pot repune în circulaţie trei poliţişti, dintre care unul deosebit de eminent*, după ce i-au supus unui asemenea tratament. Concluzia, dacă obţin satisfacţie sau, dimpotrivă, îşi dau seama că n-o scot la capăt, soarta noastră e pecetluită. Deloc vesel. Pentru a rămâne în viaţă, trebuie să întreţinem îndoiala. Pricepeţi?

Pun la punct un program savant, în capul meu savant de scump San-Antonio. Îmi dreg glasul, fiindcă trebuie să ai căile respiratorii în ordine de luptă pentru a ataca un discurs de importanţă.

– Tot leşinat e? rostesc eu cu o voce de trompetă, care ar trezi o cazarmă.

– Tot, face Béru. (De fapt, el a pronunţat „fof", dar pentru comoditatea lecturii vom continua să transcriem în clar cuvintele béruriene).

– Nu ştiu dacă le-a povestit tot ce ştie! reiau eu.

– Ce să le spună? se miră Pinaud.

---

* Dacă nu ştiţi la cine fac aluzie, telefonaţi-mi într-o dimineaţă, înainte de ora zece. (n.a.)

Arătătorul meu, plasat perpendicular pe buze, îl îndeamnă să-şi pună lacăt la gură. Se miră, dar în tăcere şi nu-i cer nimic mai mult.

– Să le spună că avea de gând să ne explice şi nouă, vrând-nevrând, în momentul în care tipii ăştia ne-au adormit. Ah, moş Fouassa e un tip zgârcit la vorbă. Dacă te uiţi la el nu-ţi dai seama că-i aşa de încăpăţânat! Mă întreb dacă o să mai poată rezista mult timp...

– Dacă aş pune eu mâna pe el, face Béru, pot să vă garantez un lucru, băieţi: ar spune şi ce lapte a supt de la mă-sa! Şi n-ar trebui să-i tai degetele pentru asta. Treabă de gestapovist. Oare temnicerii noştri n-or fi din întâmplare nemţi?

– E posibil, zice Pinaud. Cel mai tânăr îmi aminteşte de cineva din Germania care trăgea la nepotul vărului meu de deasupra.

Se face linişte. Am semănat grăunţe bune, dragilor, acreditând în minţile temnicerilor noştri ideea că Fouassa ştie ce vor ei să afle. E nasol pentru bătrân, fiindcă ar putea avea parte de noi şedinţe, dar când nu mergi pe calea cea dreaptă trebuie să te aştepţi la avataruri de soiul ăsta.

– Îşi vine în fire! anunţă Béru, după o clipă de mutism, ocupat să-şi sugă lacom sângele care-i curge din buze; e un fel de autoalimentare!

Efectiv, Fouassa îşi recapătă cunoştinţa. Se uită terorizat la mâna cu degetele secţionate.

– Te doare rău? îl întreb.

– E cumplit, şopteşte el. Mizerabilii mi le-au tăiat cu un cleşte.

– N-aţi vorbit?

– Cum aş fi putut, dacă nu ştiu nimic...

– Faceţi bine adoptând această atitudine. Să fiţi curajos. Câtă vreme nu veţi vorbi, veţi rămâne în viaţă...

– Dar...

Printr-un semn imperativ îi ordon să tacă. Nefericitul îmi dă ascultare. Sfâşii o pulpană din cămaşa mea şi i-o arunc.

– Bandajaţi-vă mâna cu ea! îl sfătuiesc.

Sângele nu-i mai curge aşa tare. Mă gândesc că dacă nu se face nimic pentru el, rănile ar putea să cangreneze. Pare slăbit şi stors de vlagă, bietul om. Chiar dacă ar fi un criminal sau un intrigant murdar, mă cuprinde mila. Devii sensibil când ai burta goală de două zile.

Îmi spun că trebuie să-i previn urgent pe amicii mei că vorbele noastre sunt auzite de ceilalţi. Dar cum? Să le arăt microfonul ar reprezenta un mare risc, fiindcă aş paria pe o minge de ping-pong contra uneia de pâslă că Grasu nu s-ar putea abţine să nu strige:

„Ce ne tot arăţi în tavan?"

Zadarnic îmi storc creierii: tipii mi-au luat tot, mai puţin onoarea. Încercaţi, aşadar, bandă de castraveţi, să scrieţi un mesaj cu onoarea în chip de pix!

Şi atunci îmi vine o idee. Una bună, ***natürlich***, fiind a mea.

Zidurile sunt acoperite de un strat gros de salpetru, v-am mai spus-o. Încep să trasez cu degetul o bară. Oh! ce bucurie. Lasă urme! Scriu cu litere de tipar de-o şchioapă: „Atenţie! aici e un microfon".

Apoi le atrag atenţia, arătându-le pe rând inscripţia şi microfonul. Pinuche îmi face cu ochiul. Béru nu se poate abţine de la un „ah! afurisiţii" care ar putea vătăma trompele lui Eustache ale tipului însărcinat cu ascultatul. Lui Fouassa îi trebuie mai mult timp ca să se prindă, fiind într-o stare de prostraţie foarte avansată pentru vârsta lui.

Când a priceput, râcâi inscripţia cu mâna. După care îi fac cu ochiul bătrânului.

– Deci nu vrei să ne pui nici pe noi în temă, Fouassa? îi spun.

Apoi îi fac semn să răspundă „nu".

– Nu! îngână mutilatul.

Îl aprob cu vehemenţă.

– Lucrurile se prezintă rău pentru noi. În locul dumitale, eu mi-aş descărca sufletul. Suntem poliţişti, ce-i drept, dar poliţişti francezi, Fouassa!

Nu ştie ce să răspundă şi tace. Nici nu-mi trebuie altceva. Mutismul lui face parte din planul meu.

– N-ai decât să te încăpăţânezi, bătrân idiot ce eşti!

Trece un timp. Parcă am fi într-un studio de înregistrări, unde toate directivele sunt date prin semne şi prin mimică, fiindcă zgomotul aparţine auditorului.

– Iar leşină! strig eu.

Şi-l îndemn pe Béru să mă susţină!

– E lat! confirmă Grasu.

– Într-o stare proastă de tot, adaugă Pinuche cu vocea lui din ce în ce mai pierită.

– Mă întreb dacă se poate muri din cauza unei asemenea mutilări? intervin eu.

– Oh! bineînțeles, strigă Grasu . Alfă că am un strănepot care a mierlit-o dintr-o pricină ca asta. Şi nu-şi retezase decât vârful degetului mic cu ascuţitoarea.

– Parcă ar agoniza! e de părere Pinuche.

Fouassa se uită la noi cu privirea lui îndobitocită. Suferă atroce. Şi, colac peste pupăză, trebuie să mai joace şi o comedie!

– Riscă să moară fără să fi vorbit, fac eu. Sunt sigur că până la urmă ni s-ar fi confesat înainte să dea ortul popii!

– Şi la ce ne-ar mai servi? întreabă Grasu.

– Simplă curiozitate profesională. Nu-mi place să mor virgin, Grasule.

Se aude zgomot de uşă. Îi fac semn lui Fouassa să facă o sincopă şi mă ascultă. Intră cei trei indivizi, pe care îi cunoaşteţi de-acum. Blondul se îndreaptă spre Fouassa, având grijă să ne ocolească de departe.

Îi atinge fruntea, îi ia pulsul şi le face semn celor doi să-l ridice. Am impresia că se tem. Dacă Fouassa moare, ducând cu el secretul presupus de blond, tot circul ăsta şi toate riscurile asumate s-ar duce pe apa sâmbetei.

Cortegiul se retrage fără un cuvânt.

Coechipierii mei îmi aruncă priviri sub formă de semne de întrebare îngroşate.

Nu-i nevoie să ştii cum se citeşte cârnaţ într-un text ca să înţelegi ce doresc ei să exprime. „Unde vrei să ajungi?" mă întreabă mutual cei doi sticleţi ai poliţiei centrale.

Aştept câteva minute şi, pe urmă, alertându-i printr-un gest, demarez repriza.

– Ce-i cu foiţa aia de hârtie rămasă pe locul lui Fouassa?

Béru se uită, e gata să-mi spună că el nu vede nimic, dar o iau repede înaintea lui.

– Grasule, fiindcă tu poţi să ajungi până la ea, aruncă-mi-o!

Trec câteva secunde. Cei doi se uită unul la altul, întrebându-se dacă nu cumva povestea asta cu microfonul m-o fi scrântit.

– Mulţumesc, fac eu de parcă aş fi pus mâna pe hârtia iluzorie.

Apoi, scot un fluierat uşor.

– Doamne, băieţi! Asta-i ce căutam noi!

Le fac cu ochiul. Grasu pricepe în cele din urmă:

– Ascunde-o! mă sfătuieşte el, dacă ăştia o găsesc asupra ta...!

– Gura! îi strig, o învăţ pe de rost şi o înghit!

Trec doar patruzeci şi două de secunde, trei zecimi şi uşa se deschide violent. Tipul blond e aici, escortat de chinez. Mă prefac că-mi înghit saliva cu greu şi-i adresez un surâs radios. Fără un cuvânt, cei doi bărbaţi se apropie de mine şi asiaticul îmi scoate brăţările.

– Ce s-a întâmplat? întreb eu. Sunt chemat la telefon?

Zgârciţi la vorbă, nu-mi răspund. Blondul îşi scoate pistolul şi mi-l propteşte în ceafă.

– Mişcă! doar atât îmi spune.

Cel mai greu e să mă ţin pe verticală. Reuşesc până la urmă să fac un pas şi ieşim cu toţii.

– Dacă nu te mai întorci, să ne scrii! strigă sinistru Béru în urma mea. Şi dacă te întorci, nu uita să aduci o friptură!

CAPITOLUL IX

Voi afla în sfârşit ce se află dincolo de acest beci. Pot merge, în cele din urmă! Ce bucurie! Sângele recunoscător îmi curge vioi prin vine. Muşchii cam scârţâie, dar totuşi funcţionează. Brusc, mă năpădeşte o nouă speranţă de viaţă. Un imn confuz care urcă din toată fiinţa mea, ca o rugăciune.

Un culoar cocoşat precum Quasimodo*, sinistru, mai igrasios şi mai plin de salpetru decât beciul în care am mucegăit, se termină cu o scară ale cărei trepte sunt băloase şi înguste, scobite pe mijloc de uzură. Părerea mea, adoraţilor, e că ne aflăm într-o magherniţă foarte veche.

Urcăm scara. E răsucită ca cea dintr-o clopotniţă. Nu se mai termină. Sinistră, bojdeuca.

Dăm într-un coridor lung ale cărui dale sunt reduse la

---

* ***Quasimodo*** este numele personajului central din romanul ***Cocoşatul de la Nôtre Dame*** de Victor Hugo (1802-1885), scriitor romantic francez. (n.red.)

fărâme. Acest coridor duce într-un hol din care se deschid mai multe camere cu uşi din două canate. Un adevărat castel, băieţi, dar un castel mâncat de molii! Tencuiala zidurilor nu-i decât o tristă amintire. Anumite părţi din vitraliile ferestrelor gotice lipsesc la apel şi miroase urât a mucegai.

Sunt îmbrâncit într-o încăpere imensă, unde un şemineu monumental ocupă aproape un perete întreg. Într-un fotoliu vechi, în stil baroc, cu picioare ca labele de leu, zace Foussa. O face întruna pe mortul în păpuşoi. I-au dat pantalonii jos ca să-i facă o injecţie de înviorare şi fesele îi atârnă trist ca două picături de ulei. În afara fotoliului, se mai află şi alte scaune, plus o masă. Sunt propulsat pe unul dintre ele. Cad ca o cârpă. Picioarele mele aplaudă, atât mă simt de slăbit.

Cei trei bărbaţi se uită la mine cu o fixitate care-mi face rău la inimă. Gorila e cu mitraliera în mână. Precis ăsta-i instrumentul lui de lucru ***number one***. Blondul, dimpotrivă, şi-a lăsat pistolul şi, cu mâinile în buzunare, fluieră încet uitându-se la mine.

– Dacă intenţionaţi să-mi faceţi un portret artistic, e bine să mă luaţi trei sferturi, e unghiul meu favorabil.

Nici nu clipeşte. N-am mai pomenit un tip mai puţin vorbăreţ.

– Domnule, mi se adresează el brusc, cu un timbru metalic, v-aş rămâne recunoscător dacă mi-aţi da formula pe care aţi găsit-o.

San-Antonio al dumneavoastră, atât de iubit, dragele

mele, își adună toate puterile ca să-și joace marea scenă *of the two**.

– Formula? Să fiu al naibii dacă înțeleg ce vreți să spuneți!

Îmi arată un mic amplificator așezat pe masă. Un fir merge în zigzag pe covorul ciuruit și dispare într-o crăpătură a dușumelei.

– Inutil să te mai ascunzi după degete. În beci e un microfon și am auzit tot ce-ați vorbit.

Afișez aerul de împrumut al celui care e dispus să facă o muncă de uzură.

– Dar... Într-adevăr, nu înțeleg despre ce-i vorba.

– Ai învățat formula înainte s-o înghiți.

Imediat îmi închid gura. Exact ceea ce aș fi făcut dacă totul ar fi fost adevărat, nu?

– Sau ne-o transcrii, îmi spune el, ***sau vom încerca s-o recuperăm mai înainte ca digestia să-și facă treaba***!

Ați auzit la fel de bine ca și mine, prieteni? Și ați înțeles ca și mine ce amenințare implică spusele tipului? O recuperare ca cea propusă de blondin poate reuși numai la Beaujon**, în cazul în care pacientul rezistă.

Mă trag la o parte pentru o conferință particulară, în urma căreia votez în unanimitate următoarea moțiune: „Trebuie să fac ceva".

---

* Din actul al II-lea. (engl.)

** ***Nicolas Beaujon*** (1718-1786) – bancher francez care fondează în 1784 un așezământ pentru educarea copiilor, transformat mai târziu în spital. (n. tr.)

Şi repede!

Altminteri se va isca un curent teribil în carcasa dragului, scumpului, deliciosului San-Antonio. Tipii ăştia, se vede la fel de bine ca o eclipsă de soare de pe o plajă din sud, nu vor şovăi să-mi despice burta de sus până jos pentru a încerca să recupereze ceea ce chipurile am înghiţit eu.

Dar ce-aş putea să fac? Am o mitralieră la optzeci de centimetri depărtare de castronul cu supă, tremur tot fiindcă am stat atât întemniţat fără de-ale gurii şi sunt trei care nu mă pierd din ochi.

Anumite clipe ale vieţii, credeţi-mă, n-ar trebui să figureze în agenda dumneavoastră. Gândul la draga mea Félicie mă îmbărbătează. O văd în bucătărie pregătind delicatese în aşteptarea fiului. Pândind poarta din grădină şi soneria telefonului, se întreabă ce-o fi făcând băiatul ei. Scumpă mamă! Nu pot să-i fac una ca asta. Mă vedeţi întorcându-mă acasă cu picioarele înainte şi maţele înnodate în jurul gâtului? N-ar fi deloc serios.

– Bun, oftez eu, văd că sunteţi tari. Pot să vă întreb ce se va alege de colegii mei şi de mine dacă vă predau formula?

Tânărul blond rămâne gânditor, după care îmi spune:

– Vă punem din nou în lanţuri, vă lăsăm ceva mâncare, iar noi dispărem.

– Şi cine ne va elibera? Paznicul de pe moşia lui Moş Crăciun?

– Mai curând chiar Moş Crăciun, pentru voi e o chestiune de noroc sau de ghinion.

Mă întreb dacă vorbeşte serios. Nu-s departe de a-l crede. De ce? Nu ştiu. Dar ceva îmi spune confuz că dacă eu aş fi în măsură să-i furnizez blestemata de formulă, aşa ar proceda.

Numai că formula, ştiţi ca şi mine, e pictată în alb pe un nor care o ia razna acum pe deasupra Capului Horn!

– Vă cred, fac eu cu maximum de sobrietate. Daţi-mi ceva de scris...

Blondul se duce să ia de pe servantă un bloc de corespondenţă din hârtie velină superioară, cu sugativă încorporată, filigran din bronz, roată de rezervă amovibilă şi glazură din albuş de ou. Îl aruncă dinaintea mea pe masă, apoi scoate din buzunar un stilou elegant din stuf veritabil, îi deşurubează capacul şi-l lasă deasupra blocului.

– Aşteptăm, îmi zice el.

Ce-i drept, aşteaptă, pinguinii! Cei şase ochi mă ţintuiesc de-a dreptul pe scaun. Apuc stiloul, privind cu o indiferenţă trucată la ţeava lucitoare a mitralierei, care mă pândeşte cu insistenţă.

Încep să scriu, fiindcă trebuie, dar aiurea.

„Piretrum 69; glicerină de bază cu viteza circomflexă 88; activitate biconvexă a polivalenţilor nobili 1; librium epitelium convergent 22..."

Mă întrerup de parcă aş căuta urmarea. Tăcerea e de o cruzime fantasmagorică. Ca şi încremenirea celor trei fârtaţi. Piticul meu intim îmi şopteşte în interiorul conductului auditiv: „Acum e o chestiune de secunde, San-A. Ai reuşit să scapi de lanţuri, dar a venit momentul să rişti totul. Altminteri,

va fi prea târziu să-ţi mai bagi o pană în cur ca să momeşti păsăretul din ogradă."

Dar ce să fac? Mă uit la stilou.

– Un lapsus? mă întreabă băieţandrul blond cu o voce neliniştită.

– Linişte, am să-mi aduc aminte, rostesc eu cu glasul sâcâit al cuiva care e întrebat cât e ceasul în clipa când înmulţea mental douăsprezece miliarde şase sute douăzeci de milioane opt sute paisprezece franci noi cu şaisprezece milioane şase sute treisprezece mii cinci sute opt franci vechi.

Şi dacă „nu-mi aduc aminte", o idee tot îmi vine mie!

Anul trecut am fost fericitul câştigător al unui concurs de aruncare cu săgeţi mici, la Londra. Ar fi trebuit chiar să concurez pentru titlul de vicecampion al lumii, dar o anchetă urgentă m-a obligat să mă declar forfait. Ridic domol stiloul, îl asigur bine în ***my hand***, prefăcându-mă că-mi scarpin fruntea cu acest instrument. Am din ce în ce mai mult un aer gânditor, dar în realitate, ţintesc ochiul gorilei cu mitraliera. Şi zvârrr! A plecat! Primii amatori vor fi primii serviţi! Stiloul pătrunde în ochiul tipului, care se prăbuşeşte imediat, cum n-am mai văzut prăbuşindu-se cineva. Nici măcar în filmele de scandal, de trei parale, pline de pipiţe în pielea goală! Fac un salt din fotoliu şi mă arunc pe mitralieră. Am pus mâna pe ea. Un glonţ îmi şopteşte la ureche, un altul îmi mângâie lobul urechii, un al treilea îmi zgârie bărbia, şi pe urmă gata. E gata, fiindcă moş Fouassa, revenit ca prin farmec din letargia lui, cu o lovitură de picior propulsează un scaun între

picioarele blondinului. Tânărul, dezechilibrat, scapă seringa. Dar eu mă ridic cu a mea. Acţionez cât se poate de grăbit, adică încep cu chinezul, care-i pe punctul de a-şi descărca arma, şi împroşc în semicerc.

Coborâţi vă rog! Pentru stricăciuni sunteţi invitaţi să luaţi legătura cu municipalitatea!

Asiaticul, cu un bilet pentru Gazonville, merge să verifice lamele parchetului. Şi blondul idem.

În graba mea am brodat un arc de cerc cam prea larg şi moş Fouassa a degustat şi el un supliment. Mă apropii de aceste drăguţe persoane pentru un recensământ sumar. Trecerea în revistă a trupelor se soldează cu doi decedaţi şi doi în agonie. Chinezul e la fel de mort ca întemeietorul dinastiei Ming, blondul l-a urmat imediat. Omul cu stiloul înfipt în ochi e într-o comă mai deasă ca ceaţa londoneză. N-am procedat cu menajamente, iubiţilor! Stiloul de aur a pătruns în orbita gorilei până la fund. Ghinionul lui, prăbuşindu-se, a căzut cu capul înainte şi propria lui greutate i-a înfipt bine de tot săgeata de 18 carate garantate. Cât despre moş Fouassa, are o dispută cu hamalul din hotelul Sfântului Petru. Unul dintre gloanţe i-a pătruns în gât şi horcăie de i s-ar frânge inima unui aprod. Al doilea glonţ i-a perforat pieptul. Iată un om care-şi sfârşeşte lamentabil viaţa, deloc în stil rentier! Mă aplec asupra lui şi-l chem blând:

– Fouassa!

Nu clinteşte.

– Mă auzi? Sunt eu, San-Antonio. Fouassa, încearcă să-mi răspunzi.

Să fie o iluzie? sau parcă ar fi clipit uşor.

Buzele lui încearcă să se mişte, dar nu răzbate decât un horcăit cumplit.

– Trebuie să-mi răspunzi, Fouassa. Te implor, fă un efort! O bătaie din ploape ar fi destul. Spune, sinuciderea lui Simmon în hotelul dumitale a declanşat toate astea?

O bătaie din pleoape. Apoi, Fouassa deschide ochii mari şi-şi dă sufletul aşa cum o servitoare dezinvoltă, surprinsă în vreme ce aplica un pupic ancilar domnului, i-ar înmâna stăpânei şorţul. S-au făcut trei!

Mă mai uit o dată la gorilă, care-i K.O. şi ea.

S-au făcut patru!

Cum vedeţi, situaţia s-a transformat radical. Îi scotocesc pe aceşti domni, le iau actele, armele şi cheile. Am surpriza să constat că toţi au buzunarele pline de bani nemţeşti. Trag concluzia că patria lui taica Adenauer* reprezintă principala lor reşedinţă sau că, cel puţin, într-acolo se pregăteau să fugă. Un reper preţios. Las examinarea actelor pentru mai târziu şi cobor la subsol să-mi eliberez confraţii.

De cum intru în coridor, aud gemete, hohote de plâns, cuvinte bolborosite. Îmi ciulesc radarul şi înregistrez văicărelile Grasului:

---

* ***Konrad Adenauer*** (1876-1967) – fondatorul Partidului Creştin-Democrat German. În calitate de cancelar, a obţinut aderarea Germaniei la N.A.T.O. (n. red.)

– Mai mult ca sigur, Pinaud, l-au terminat pe San-Antonio al nostru.

Îi răspunde un bocet prelung al lui Pinuche.

– Vezi tu, continuă Umflatu, când am auzit gloanţele pârâind, am avut o speranţă. Mi s-a părut că-i el. Stilul lui, ce mai, cum s-ar zice ca să zic aşa!... Dar dacă era el cel care a tras, până acum ar fi venit să ne elibereze, ce părere-ţi faci!

– Acum nu mai am nici o speranţă, lăcrimează Lamentabilu.

– Cei mai buni se duce, oftează Béru.

– Aşa de puţin însemnăm, îl completează Pinuchette.

– Azi eşti aici, mâine mort! supralicitează Grasu. San-Antonio, pot să ţi-o zic, a fost cineva, să ştii de la mine.

– Ştiu.

– Inteligent, spiritual, rasat...

– Formidabil!

– Ca să nu mai vorbim despre capacităţile lui. Cel mai bun poliţist care a existat vreodată.

– Of, aşa-i...

Consider oportun să-mi fac apariţia. La ce bun să ne scăldăm în confuzie. Eşti pictat într-un frumos roşu-homar şi pe urmă nu mai ştii cum să-ţi recapeţi culorile naturale!

Când mă văd cu braţul plin de arme, cei doi amici cască ochii cât cepele. Grasu devine violet, Pinuche de un verde sulfuros şi amândurora le curg balele de parcă ar fi nişte câini mops în faţa vitrinei unui cârnăţar.

– Visez sau dorm? se bâlbâie Béru.

– Iertaţi-mă că nu v-am adus fripturi, le spun calm, dar măcelăria era închisă.

În vreme ce-i scot din lanţuri, îi pun la curent cu mica mea revoluţie de palat.

– Deci, toată lumea e la pământ? mă întreabă Grasu'.

– Da: n-am avut timp să le aduc flori.

– Ce-ţi ziceam eu, Pinuche! Vezi că San-A a fost cel care a tras? Îi recunosc tactica şi tic-tacul! subliniază el umflându-se în pene în faţa propriului banc. Când azvârlă el cu prune, face „Rran-rran!" întotdeauna două jeturi.

„Dacă ai remarcat, San-A trage cu mitraliera pe două niveluri. Un du-te-vino, cu modificarea unghiului de ochire..."

– Ascultă, Grasule, tranşez eu, pune cursurile de balistică în valiză şi plimbă-ţi anemia.

– Să nu-mi mai vorbeşti de anemie, sunt terminat. Uită-te puţin la nădragii mei, mi-ar trebui nişte bretele ca să nu-mi cadă în vine! Nu-i păcat de aşa o brioşă pe care toată lumea mi-o invidia? Croită dintr-o bucată!

Şontâc, şontâc, ajungem la parter. Pinaud şi Béru aruncă o privire rapidă celor patru domni întinşi în salon şi se strâmbă.

– Nici măcar nu mi-a achitat în întregime onorariul, se lamentează Dezolatu.

– Ai să i-l pretinzi când vei lua parte la concursul pentru cea mai reuşită aureolă în cadrul clubului Sfântului Petru, îl liniştesc eu.

– Ăştia-s bani care dorm! glumeşte Bérurier, pe care moartea nu-l impresionează niciodată. Şi dorm somnul de veci.

– Nu-i ăsta principalul, rostesc eu, trebuie să-l prevenim pe Bătrânu. Sunt convins că ne-a dat dispăruţi!

Spunând acestea, mă apropii de o masă joasă pe care se află un telefon. Nu-i un aparat cu disc. Conchid că tipii ne-au dus la o anumită distanţă de Paris. Ridic receptorul şi obţin întâi un ton în perfectă stare de funcţionare, apoi o voce feminină începe să ciripească într-o păsărească necunoscută. Parcă ar fi germana. În orice caz o limbă germanică. Mă grăbesc să închid.

– Ce s-a întâmplat? mă întreabă Pinaud, surprins de promptitudinea mea.

– E un fir particular, îi spun. Şi am dat peste unul dintre complicii lor. Va trebui s-o luăm din loc, băieţi, altminteri riscăm să ne trezim cu întăriri importante şi nu mi-ar conveni deloc să mă joc de-a Fort Alamo cu burta goală.

Dar n-am decât un singur interlocutor, fiindcă Béru plecase din salon aşa cum ceilalţi plecaseră din viaţă.

– Unde-i Grasu? mă zbârlesc eu.

– Caută probabil ceva de mâncare! profetizează Pinaud.

Într-adevăr, abia a emis această sugestie, cu interes progresiv şi rambursare anticipată, că Mamutul îşi face prompt apariţia.

– Pentru bufet, în direcţia asta! ne informează el. Doamna baroană e servită.

Ne năpustim cu toţii. Intrăm într-o bucătărie ca vai de lume, dar avem bucuria de a găsi nişte bunătăţi incomparabile: jambon şi cârnăciori prăjiţi, chifle, sticle de bere, ciocolată, prăjituri!

Un delir. Dacă l-aţi vedea pe Grasu la treabă! Taifun în Jamaica! Clămpăne o jumătate de duzină de cârnăciori cum ai mesteca nişte drajeuri, apoi atacă chiflele după ce şi-a luat înţeleapta precauţie să le învelească în câteva felii de jambon, ca să nu răcească! Pinaud degustă din vârful buzelor. Întotdeauna a fost un fandosit în privinţa manierelor, fiindcă, în ce priveşte cantitatea, poate concura cu orice şarpe boa, fie el constrictor ori ba. Jucând şi în asemenea agape un rol de primă mărime, încep să examinez hârtia în care fuseseră împachetate mezelurile. Şi atunci mă trece un fior teribil. Starea socială a mezelarului e imprimată pe ambalaj. Şi ce citesc? Ceva în scriere gotică.

– ***E nemţească, fraţilor!***

– Ce te-a apucat? plescăie Béru.

– Ce m-a apucat! cred că am priceput ceva extraordinar, fiule.

– Ce anume?

– Nu mai suntem în Franţa!

Majestatea Sa Slăbuţu izbucneşte în râs, împroşcând printre dinţii falşi şi sparţi bucăţele de jambon, agrementând zidul, care are mare nevoie să fie curăţat cu şpaclul.

– Nu mai suntem în Franţa!

– Nu, Grasule. Nu m-ar mira deloc dacă ne-am afla în Germania!

– Viaţa sedentară prelungită te-a scrântit la cap, San-A!

– Vorbesc serios! Somnul nostru artificial a durat mai mult şi a fost mai adânc decât am presupus noi. Ne-au transportat în împrejurimile Frankfurtului.

– Ce zici?

– Uită-te la hârtia mezelarului.

Se uită şi ridică din umerii lui magnifici, nedezosaţi.

– De acord, şi ce-i cu asta? Un amic de-al lor le-o fi adus cârnaţi din Germania. Crezi că nu se pot trece mezeluri peste graniţă, Tonio? Ascultă la mine, de câte ori am treabă prin Lyon cumpăr cârnăciori. Şi totuşi cârnăciorul e un obiect delicat, căruia nu-i plac croazierele.

Îl stopez, cum stopezi o haină găurită.

– Fiţi puţin atenţi, băieţi, berea e nemţească şi ea! Ciocolata! Iar pâinea nu seamănă cu cea de pe la noi! Şi pe urmă, telefonul pe care am încercat să-l dau adineaori. Mi-a răspuns funcţionara de la poştă, dar sunt sigur că nu-i cea din Vaucresson! Încă ceva: temnicerii noştri nu aveau asupra lor decât Deutsche Mark, nostim, nu? Unde mai puneţi că mobilele din magherniţa asta nu seamănă a fi franţuzeşti!

De data asta i-am năucit şi Grasu mestecă ***au relanti***. Se ridică şi se îndreaptă spre fereastră. Ne aflăm într-un parc. Deocamdată nu se poate spune mai mult. Numai brazi; ceea ce n-ar fi nimic surprinzător.

– Trebuie să ştim pe ce picior dansăm, decide Béru.

Îşi pune o tabletă de ciocolată în gură, alta în buzunar şi iese.

Mă hotărăsc să-l escortez.

==========

Proprietatea pe care ne aflăm e imensă. Se întinde pe cel puţin trei hectare de pădure. O esplanadă vastă, năpădită de buruieni se vede în faţa intrării principale. Dincolo de ea, porneşte o alee largă, care acum, din cauza vegetaţiei abundente, a devenit o cărăruie ca prin junglă. Parcurgem cam două sute de metri şi ajungem la un grilaj ruginit. Un clopot vechi, cu lanţul rupt, sună uşor în bătaia vântului.

Dincolo de grilaj, se deschide un drum secundar. În clipa în care dau să deschid poarta, aud un zgomot de motor şi ne aruncăm amândoi în spatele unui tufiş. E un factor. Trece ţanţoş nevoie mare pe o motoretă neagră. Poartă uniformă nemţească. Îi dau cu cotul lui Béru.

– Te-ai convins acum, Toma necredinciosul?

– Ce comedie! bombăne el. Cu ce drept, vă întreb, ticăloşii ăştia ne-au expropriat? Au norocul că-s morţi, fiindcă ăsta-i genul de glumă pe care eu, Béru, nu-l suport! Şi acum, ce ne facem?

Mă uit la el. N-arată prea bine. Să ne înţelegem, Grasu nu a îmbogăţit niciodată băile şi duşurile municipale, dar i se mai întâmpla să-şi umezească faţa din când în când şi să se radă de două ori pe săptămână. I-a crescut o barbă – adevărată capcană pentru macaroane! Şi e la fel de curat ca o

ladă de gunoi. Iar eu îi calc pe urme. Timpul cât am zăcut în beci n-a contribuit cu nimic bun la ***standing***-ul* poliției franceze.

– Hai să ne spălăm puțin, decid eu și să ne luăm picioarele la spinare. Nu țin deloc să declanșez un conflict în Germania cu istoria asta. Patru cadavre e puțin cam mult și ar face vâlvă dacă polițiștii nemți ar descoperi că eu sunt autorul acestui tablou de vânătoare.

– Ce înțelegi tu prin a ne spăla puțin? mă întreabă Grasu.

– Să ne radem, să ne dușuim dacă-i cazul și dacă găsim cu ce!

– Să mă rad, de acord, cât despre duș, n-ai decât să-l folosești singur! Când plouă și n-ai încotro, te resemnezi, dar de aici și până a-ți provoca averse personale e cale lungă!

==========

Fostul conac posedă o sală de baie. Cei doi coechipieri ai mei nu tolerează apa decât în cafea și nu întâmpin dificultăți în a-i convinge să-mi acorde prioritate. Îmi curăț coca** de la bastingaj până la linia de plutire, după care, cu un aparat de ras, îmi tund peluza cu tragere de inimă.

Tocmai terminam această delicată operațiune, când

---

* Nivel (engl.)

** Parte a vaporului aflată sub apă. (n. red.)

cineva începe să-mi bată violent în uşă. Pinuche, foarte giat, e cel care face tot acest tărăboi. Opresc motorul aparatului de ras şi mă informez.

– Imaginează-ţi că un elicopter parcă ar vrea să aterizeze pe esplanada din faţa conacului! îmi zice el.

Alerg la fereastră şi, într-adevăr, zăresc aparatul la două sute de metri înălţime.

Nu încape nici o îndoială: sosesc amicii defuncţilor. Ce-i de făcut? Să fugim? E prea târziu. Suntem într-o ţară străină. Vor descoperi cadavrele şi vor preveni poliţia locală. Mă hotărăsc într-o clipită. Sunt omul care înlocuieşte creierul electronic în cazul unei pene de electricitate, copii!

– Să ne debarasăm rapid de cadavre! urlu eu.

– Şi unde ai vrea să le ducem?

– Coborâţi-le în pivniţă, vor sta la răcoare.

Îmbrac o cămaşă curată, pe care am avut şansa s-o găsesc într-o cameră vecină, şi merg să le dau o mână de ajutor cercetaşilor mei, în timp ce aparatul aterizează pe iarbă. Operaţiunea e delicată din cauza rugilor de mure, fiindcă, aşa cum remarcase Béru, vegetaţia e luxurioasă pe aici.

Apucăm fiecare dintre noi câte un cadavru de picioare şi-i târâm pe înţepeniţi în beci. Béru face două călătorii, fiindcă a mai rămas unul. Îi înghesuim pe domnii respectivi într-o boxă de cărbuni, pe care, dintr-o precauţie înţeleaptă, o închid cu cheia.

Aud chemări venind de sus.

– Am încurcat-o! şopteşte Grasu. Ne-am ocupat de

morți și nu de arme. N-avem nici măcar o scobitoare să ne apărăm.

Mă uit în jurul nostru. Strânși cu ușa ca niște șobolani în pivniță. Mutrele murdare și bărboase ale colegilor mei îmi dau o idee. Ne jucăm ultima carte.

– Veniți! le spun.

Și-i împing în beciul unde am fost prizonieri.

– Ce-ai de gând să faci? mă întreabă îngrijorat Grasu.

– Din clipa asta, ține-ți gura! Lungiți-vă!

Îmi dau ascultare. Au și început să răsune pași pe scara mucegăită a beciului. Rapid, îi pun în fiare. Clic-cloc! Dacă le-ați vedea mutrele, ați plesni de râs!

Aștept să se apropie pașii și încep să-l lovesc pe Béru, adică să mă prefac că-l lovesc!

Cineva mi se adresează în germană!

Mă întorc, și dau cu ochii de două persoane: un bărbat și femeie. Bărbatul, de vreo cincizeci de ani, brunet, foarte bronzat, poartă un impermeabil deschis la culoare. Are nasul ascuțit și privirea acuzatoare. Femeia e înaltă, suplă, foarte brunetă. Are tenul creol și ochii deschiși la culoare. E marcată de o mică cicatrice cât un bob de cafea pe bărbie și poartă la gât o mână din aur, crispată pe un rubin mărișor bine. E tipa care se dusese la hotelul lui Fouassa, sugestiv descrisă mai deunăzi de valetul hotelului ***du Danube et du Calvados Réunis***.

O fac pe miratul. Le zâmbesc.

– Nu v-am auzit venind! le spun.

– Cine eşti dumneata? mă întreabă puicuţa.

Ceva mă avertizează că nu-i o fiinţă comodă. Va trebui să joc strâns. Pe când mă bărbieream, i-am cercetat actele blondinului. Îi ştiu, prin urmare, numele, vârsta şi ocupaţiile. (Deocamdată, cea mai importantă e de a fi mort!)

– Un prieten al lui Erik, zic eu cu o voce foarte naturală. Eu am făcut cele necesare ca să-i aducem pe ăştia aici!

Îi traduce însoţitorului ei. Acesta clatină din cap. Tânăra mă întreabă încruntându-se:

– Unde-s ceilalţi?

– Ceilalţi camarazi sau ceilalţi prizonieri? Ţin să vă previn din capul locului: primii aleargă după ceilalţi...

– Explică limpede!

– A avut loc o încăierare. Erik a vrut să-l interogheze pe comisarul San-Antonio, fiindcă bănuia că Fouassa îi făcuse confidenţe... Nu ştiu cum s-a întâmplat, dar diavolul ăla de poliţist le-a jucat o festă în stilul lui... Cred că a reuşit să pună mâna pe mitraliera lui Rudolf. L-a eliberat pe Fouassa şi a fugit cu el... În momentul de faţă, galopează toţi în natură...

– Şi ăştia? mă întreabă ea.

– Ăştia sunt doi inspectori care-l însoţeau pe San-Antonio. Grasu are un fel al lui de a te scoate din sărite, că nu-ţi mai poţi controla nervii...

Şi administrez o lovitură de picior în portretul lui Béru.

– Laşule! urlă el. Desfă-mi puţin braţările şi-ai să vezi cum îţi deghizez mutra într-o porţie de telemea!

Ridic din umeri şi ieşim toţi trei din beci. Tăcerea noilor veniţi îmi face rău la urechi. E o tăcere prevestitoare de moarte. Să fi muşcat momeala? E plauzibil ca Erik să fi recurs la mână de lucru din afară fără să-i fi pus în temă? Fabric semne de întrebare în aceeaşi cadenţă ca o uzină de armament care fabrică mitraliere pe vreme de război.

Ajunşi sus, tânăra îmi arată pardoseala salonului.

– E sânge peste tot...

– Fouassa, le fac eu cu ochiul. Nici nu vă puteţi închipui ce încăpăţânat era boşorogul. Cum sunt francez, Erik m-a însărcinat cu interogatoriul, dar şedinţele au fost dure.

– N-a vorbit?

– Nimic! A tăcut mâlc, ca un peşte. Numai de-ar reuşi să pună mâna pe ei!

Mă duc până la uşă şi mă prefac că ascult. Elicopterul stă imobil în faţa casei. Pilotul e ocupat să meşterească ceva pe la motor.

– Nu se aude nimic, oftez eu.

– Patronul a dat vreun semn de viaţă? mă întreabă fata asta frumoasă (fiindcă e frumoasă peste poate).

– Cred că da. Erik a vorbit la telefon.

Întrebarea ei îmi toarnă balsam pe inimă, fiindcă e o dovadă că femeia mi-a dat crezare.

– Ei bine, să-i aşteptăm, decide ea.

Se aşează şi scoate o ţigară din buzunar. Mă grăbesc să înhaţ o cutie de chibrituri de pe masă ca să-i ofer foc. Dă drumul unui norişor de fum albăstrui şi mă priveşte prin el. Îmi dau seama că nu-i displac.

– Eşti la curent cu problemele? mă întreabă ea, când bărbatul în impermeabil a ieşit din încăpere pentru a vorbi cu pilotul.

– Practic nu, ştiţi cum e Erik! Nu-i prea vorbăreţ.

E genul de reflecţie care acreditează o minciună, vă daţi seama ce vreau să spun? Tipa surâde şi clatină din cap.

– Nu mi-a spus nici măcar că sunteţi aşa de frumoasă, fac eu. Altminteri mi-aş fi pus un costum de duminică pentru a vă întâmpina.

Acum, băieţi, am dreptul la ochiada 389 bis, cea care rupe inimi şi pantaloni.

Se ridică fără un cuvânt şi se îndreaptă spre elicopter. O văd parlamentând cu tipul în impermeabil alb. Pare a fi mai degrabă un consiliu de război, decât un congres al sindicatului de farse şi păcăleli. Mă simt din ce în ce mai nesigur. Trag cu ochiul spre arme. Toate sunt aici, pe masă, dovadă că, în fond, domneşte încrederea.

Îmi spun: „Ce-ar fi să pui mâna pe mitralieră, San-Antonio? Să le-o propteşti sub nas domnilor şi doamnelor. L-ai obliga pe pilot să piloteze până la Parisul de pe Sena (Franţa) şi, la sediul poliţiei, înconjurat cu dragoste de ai tăi şi ale tale, ai proceda la un interogatoriu minuţios al acestei frumoase duduiţe". Dar, în realitate, e un proiect naiv. Elicopterul nu poate transporta mai mult de patru persoane şi nimic nu mă îndreptăţeşte să sper că operaţiunea surpriză ar avea şanse de reuşită.

Tânăra revine. Spre marea mea surpriză, îl văd pe omul

în impermeabil urcând în pasărea de fier împreună cu pilotul. Paletele elicopterului pornesc să vânzolească aerul...

– Unde pleacă? exclam eu.

– Vor survola regiunea să vadă dacă nu se zăresc fugarii. E mult de când au plecat?

– Dacă-i o oră...

Ea clatină din cap.

– Foarte neplăcut... În fine, să sperăm c-o scoatem la capăt. Vii pentru prima oară în Germania de Est? mă întreabă femeia.

Sunt gata să mă sufoc. Ne aflăm dincolo de cortina de fier? Dar pe hârtia mezelarului era scris Frankfurt. Amintirile mele de geografie răspund la apel şi realizez că există două oraşe cu acelaşi nume: Frankfurt pe Main, în apropierea frontierei franceze şi Frankfurt pe Oder, la est de Berlin. Credeam că ne aflăm în vecinătatea primului. În realitate, suntem în zona orientală. Asta da, lovitură! Acum, chiar c-am încurcat-o. Se vede treaba că ceea ce căutau ei are mare importanţă dacă ne-au cărat pe toţi aşa departe...

– Da, e pentru prima oară, o asigur eu.

Îi surâd tandru.

– Şi nu regret călătoria.

Tipa bate uşor din pleoape. Ori mă înşel eu, cum spunea un încornorat, care-şi lipea o barbă falsă când îşi onora consoarta, ori fecioara asta încearcă o atracţie deosebită pentru genuflexiuni. Când vedeţi aprinzându-se luminiţe în ochii unei demoazele, puteţi paria pe livretul soldatului necunoscut

că tipa e capabilă să transforme o discuţie între patru ochi într-o îmbrăţişare intimă.

În ce mă priveşte, mă cunoaşteţi doar de o bună bucată de vreme! Ştiţi că nu-i nevoie să mi se trimită o convocare cu opt zile înainte ca să fiu împins în braţele unei femei, în stare de funcţionare corespunzătoare.

Mă apropii de fotoliul ei şi, fără prea multe fasoane, îi aplic o ventuză pe mucoase. Nu-mi spune că ar consimţi, fiindcă nu se cuvine să vorbeşti cu gura plină, dar îmi dă de înţeles prin semne că-i contra...

Împotriva mea, bineînţeles.

În vreme ce zbârnâitul elicopterului dispare deasupra şi Béru-Pinuche ***brothers*** se plictisesc de atâta aşteptare dedesubt, eu îi dau madamei o idee despre concepţiile mele amoroase. Nu vă voi furniza nomenclatura detaliată ca să nu vă provoc complexe, aflaţi totuşi că-i reuşesc un admirabil Bottin Mondain, o capcană astringentă şi un aparat de ştanţat plicuri.

Cum tipa nu se lasă mai prejos, îi administrez o rundă suplimentară, completând-o cu Cavalerul Tetonic, exerciţiu periculos, cu derapaje spre glandele mamare. Dar îi place.

Şedinţa a data-o gata. Îmi spune că toate astea, adăugate oboselilor călătoriei (presupun că vine de foarte departe) reprezintă prea mult şi ar vrea să se destindă într-o baie caldă. O escortez până la baie. Prudent, mă uit prin gaura cheii. O văd dezbrăcându-se complet şi intrând în cadă. Aş amâna puţin aşezatul la masă. Am alte treburi mai presante.

Fiindcă acum, am dovada încrederii ce mi-o acordă. (Şi

ce dovadă! O dovadă egală cu 69!) Mă decid să duc aventura până la capăt. Ghinionul meu dacă dau în bară! În stil tornadă, demn de cel mai impetuos western, alerg în beci, îi scot din lanțuri pe cei doi actori din trupa mea. Băieții sunt gata să mă ia în ghiare, dar le fac semn să-și țină gura.

Deschid boxa unde i-am înghesuit pe scumpii noștri defuncți.

– Un frigider pe cinste pentru un canibal! mormăie Bérurier.

Le arăt cadavrul blondului.

– Umflați-l pe domnul și ascundeți-l undeva în pădure. Apoi, veniți înapoi. În cinci minute terminați treaba. Eu supraveghez împrejurimile. De îndată ce-ați rezolvat problema, vă întoarceți și vă puneți singuri cătușele. Dacă e vreun pericol, întind o pânză albă la fereastra salonului și atunci vă pitiți în pădure până vă dau de știre. Ați înțeles?

– Înțeles!

În cazuri grave, știu să tacă.

Și acum e un caz grav.

Alerg la etaj. Pisicuța mea continuă să se spele cântând un lied german. Îmi amintesc că la sosire am omis s-o întreb cum o cheamă. Nu-i ea prima al cărei blazon nu-l cunosc și care beneficiază de favorurile mele speciale. Iată dar, iubiților, că în viață rațiunile sociale n-au mare importanță, Nu datorită unui prenume ajungi în al nouălea cer cu femeia sau bărbatul care-l poartă. Prenumele e un lux pentru amintiri și gângureli. În pat n-are mai multă importanță ca pe o piatră tombală.

Patul e oarecum vestiarul conformismului. Depui în el panoplia de ipocrit: titlurile, gradele, bandajele herniare, paşapoartele, hainele, bijuteriile, imperfectul subjonctivului, acordul participiului, pretenţiile, ambiţiile, idealurile, proiectele, uneori proteza dentară sau piciorul de lemn, patria, patronul, necazul, veniturile... El nivelează scara socială, o transformă în pardoseala unei săli de bal, pe care oricine dansează vals, twist, tangou, charlestone în felul lui şi după gustul lui. El e soclul umanităţii, dragii mei, aşa cum buricul portdrapelului e soclul defilării militare.

Mă uit pe fereastră şi zăresc cele două tarte cu frişcă dispărând printre copaci, cu greutatea târâş în urma lor. În sala de baie, cucerirea mea îşi cântă întruna bucuria de a trăi şi de a mă fi cunoscut.

Se scurg zece minute şi fârtaţii mei nu se întorc, deşi le-am acordat doar jumătate din acest timp pentru a îndeplini macabra misiune. Încep să-mi fac sânge rău. Iubita îmi iese din baie cu un prosop înnodat pe cap şi un altul în jurul şoldurilor. Cu un gest pudic, îşi ascunde sânii impecabili (aşa sunt ele ruşinoase cu explozie întârziată).

Îi spun că-i o crimă ce face ea şi tipa pufneşte. Se pregăteşte să intre în salon ca să se îmbrace. În felul acesta ar tăia arcaşilor mei orice posibilitate de a reveni la bază. O singură modalitate pentru a o neutraliza pentru moment: să-mi reiau cursurile de sexualitate. În viaţă, trebuie să ştii cum să fii la înălţimea împrejurărilor. O cuprind în braţe şi o trag spre o cameră alăturată. Aici se află un pat primitor. N-are nici cear-

şafuri, nici cuverturi, dar sunt obişnuit să concurez şi pe un teren acoperit cu zgură. Puicuţa protestează de formă. Îmi spune că n-am minte, că am s-o omor, etc., etc. Mai adaugă că niciodată n-a mai întâlnit un băiat ca mine. Sunt un pionier al amorului, un defrişor, un explorator, un Vasco da Gama al patului, un Bernard Palissy al picioarelor în sus, un Fleming al lustruitului, un Montaigne al extazului! Îmi spune că eu ştiu cel mai bine să utilizez negrul, după fraţii Lumière, şi tăcerea după prefectul Dubois.

S-ar părea că turnul meu de control ar fi cel mai perfecţionat din Europa şi nici un sindicat n-ar putea rivaliza cu iniţiativele mele. Îmi câştig votul de încredere al adunării cu menţiunea specială a juriului de la Cannes. Trebuie să recunoaştem, fiind profund pătruns de spiritul justiţiei, că această persoană posedă tot ce trebuie pentru a inspira un bărbat dotat cu intenţii serioase: sâni modelaţi cu ascuţitoarea, şolduri ca o cupă de Soisson, pulpe în măsură să provoace maree dacă se bronzează pe plajă, o piele satinată, ca de ambră, un parfum care-ţi gâdilă subconştientul şi o gură prehensibilă şi comprehensivă, făcută să spună „da" şi să aspire „h"-ul şi o groază de alte socoteli. Să vă mai spun că-i administrez una după alta (dacă îndrăznim să ne exprimăm astfel): „Perechea mea cucernică", „Mărgelele de email" şi „Sacul rotativ de nuci" aş fi superfluu, fiindcă aţi şi ghicit. Mai adaug ca să completez greutatea la cântar „Toaleta tunelului", „Pachetul de picioare-pachet", „Vama nebunatică", „Serviciul Central", „Bucătăria îngerilor", „Orificiul ieftin", „Măgarul lui Buridan", „Capul

de catâr", „Calul troian", „Bideul lui Sancho", şi, mai ales, concluzie supremă, nectarul deliciilor şi deliciul nectarelor „Strou dubitzul itinerant" (reţetă importată din Polonia de un călugăr capucin).

Cu femeiuşca asta să faci dragoste e ca o uitare de sine.

– Apropo, susur eu, cum te cheamă, inimioaro?

– Elsa! răspunde ea cavalereşte.

Ne-am spune mai multe şi, dacă ar fi după noi, am face mai multe, însă zbârnâitul caracteristic al ţânţarului uriaş se aude iar. Îmi zic că trebuie să mă grăbesc ca să mă asigur de întoarcerea celor doi războinici, dar Elsa nu-i genul de femeie căreia să-i scape din mână partenerul. E pentru coborârile în beci, cu condiţia să facă şi ea parte din convoi. Nu-i chip să mă descotorosesc de muierea asta. Mă văd obligat să amân vizita în catacombe.

Tipul în impermeabil alb apare cu un pas grăbit, urmat de pilot: un zdrahon cât toate zilele, format gardă de corp prezidenţială. Iată-l că a început să latre în germană. Frumoasa mea se încruntă. Şedinţa de adineauri a cam obosit-o. Are pungi sub ochi şi privirea ei seamănă cu grilajul unui confesional. Nările îi sunt lipite şi colţurile gurii uşor căzute, deşi sunt comisurile cu piele netedă*.

– Ce s-a întâmplat? o întreb eu.

Îi trebuie trei secunde ca să-mi răspundă.

---

* Ei şi? Dacă aşa îmi face mie plăcere! Fiţi buni şi citiţi mai departe fără atâtea mutre! (n.a.)

– Au zărit ceva în pădure, nu departe de aici.

Inima mea face un triplu salt periculos spre spate.

– Ce?

– N-au putut vedea prea bine din cauza copacilor. Li s-a părut că-s nişte oameni, un grup mare...

Individul cu impermeabil impecabil îi dă înainte cu gura.

– Ce spune?

Elsa îmi traduce docil.

– Crede că poliţiştii francezi aveau complici în regiune. Vrea să-i interogheze pe cei doi de jos, poate că ştiu ei ceva...

Simt un scurtcircuit în măduva spinării.

N-am să-i las totuşi să-mi tortureze oamenii! Arunc o privire spre mitralieră, dar, culmea ghinionului, pilotul, căruia îi plac jucăriile de lux, se distrează cu ea. E genul de intelectual care simte nevoia să meargă până în adâncul problemelor. A demontat maşinăria cât ai zice peşte. E şi tehnician pe deasupra. După eficacitatea gesturilor lui poţi deduce că ar fi în stare să demonteze tot aşa de bine şi rapid un V 2 sau o maşină blindată.

Tipul în impermeabil îşi scoate impermeabilul, ceea ce mă va obliga să-l calific altfel până ce-l va îmbrăca din nou. Poartă pe dedesubt un costum din tweed cu picăţele în tonuri de bej.

Cu un pas germanic se îndreaptă spre beci, escortat de pilot. Elsa îi urmează pe frumoşii ei teutoni.

– Vino, face ea cramponându-mă de braţ.

Vrând-nevrând, mă iau după cei trei.

Mergem în lungul culoarului care aminteşte o mină de salpetru. Ajungem la uşa „celulei". Oroare! Nu-i închisă şi în beci nu-i nimeni. S-a produs un incident tehnic care a frânat întoarcerea pe Terra a celor doi astronauţi. Să fi rămas plasaţi pe orbită, sărmanii iezi?

Imediat tipul în costum de tweed cu picăţele în tonuri de bej, care purta mai înainte un impermeabil alb, începe să vocifereze, ceea ce în germană capătă dimensiuni teutonice.

Secretă doi litri de fiere dintr-un foc şi mi-i pulverizează sub nas.

Mă înhaţă de guler şi mă zgâlţâie din toate puterile, în vreme ce pilotul trece în spatele meu şi-mi răsuceşte mâinile după moda vietnameză.

– Ce i-a apucat! urlu eu.

Elsa se încruntă urât şi-mi aruncă în faţă:

– Tu i-ai eliberat!

– Nici pomeneală! mă apăr cu hotărâre – şi fata ştie că nu mint – nu te-am părăsit nici o clipă! Draga mea, eşti ultima în măsură să mă acuzi.

Elsa se simte tulburată. Recapitulează clipele dulci pe care le-am trăit împreună...

– Cât timp am fost în baie...

– Cât timp ai fost în baie, dragă prietenă, te-am aşteptat în faţa uşii ca să te cuprind din nou în braţele mele. Dovada că am stat în spatele uşii? Cântai! Cântai melodia asta...

Îi fredonez aproximativ cântecul. Acest detaliu pare s-o

convingă. De un sfert de minut t.î.c.d.t.c.p.î.t.d.b.c.p.u.i.a.* lansează un „was" exasperat. Elsa traduce, dar cu nuanţe atenuante. Probabil că a garantat pentru mine, fiindcă pilotul îmi dă drumul, iar tipul... în fine, care poartă costumul pe care-l ştiţi, după ce arborase un impermeabil imaculat, nu-mi mai sparge timpanele.

Cu o voce calmă ca marea coanei Butterfly** îi vorbeşte tovarăşei lui:

– Cum de-au putut să evadeze? întreabă ea.

Îmi trece prin cap inspiraţia genială a ultimei jumătăţi de secol.

– Scumpa mea iubită, suntem obligaţi să recunoaştem că atenţia noastră n-a mai fost vigilentă un anume timp. Ceilalţi, se vede treaba, s-au întors pe şest... aici, da, suntem vinovaţi!

Acest plural nu-i pare deloc singular, şi-şi face mea culpa, după ce reclamase fonetic contrariul. Pilotul pare complet dezinteresat de problemă şi iese pe coridor. Bărbatul cu picăţele examinează fierotaniile şi clatină din cap neîncrezător. Elsa, cu psihologia ei feminină, dă din gură ca să mobileze tăcerea. N-are conştiinţa împăcată, de la talie în sus, drăgălaşa. Îşi spune că distracţiile în orele de serviciu nu-s recomandate.

---

* Un câştig de timp apreciabil, fiindcă asta înseamnă; tipul în costum de tweed cu picăţele în tonuri de bej, care purta un impermeabil alb. (n.a.)

** ***Madame Butterfly*** este titlul unei opere celebre, pe muzica lui Giaccomo Puccini (1858-1924), compozitor italian. Personajul central al operei este micuţa Cio-cio-san, iubită de un ofiţer american. Ei îşi iau rămas bun pe malul mării, la Nagasaki. (n. red.)

Eu aştept. Atmosfera e mai grea decât snoavele unui veteran din primul război mondial, după un banchet. Carburaţia se face anevoios. Aş da o mănuşă de catifea contra unei mâini de fier ca să mă aflu pe terasa ***Marignan***.

Bărbatul în costum de tweed se ridică indecis. În acea clipă răsună o chemare dinspre coridor. Pilotul asmute haita.

Ne arată o urmă de sânge pe jos, în faţa boxei. Ţine în mână o lanternă şi luminează dâra roşie. Agitaţie mare în colivie. Elsa mă întreabă dacă am cheia necropolei. îi răspund că nu, ceea ce nu-l consternează pe pilot. Cu gabaritul lui de buldozer gigant, puţin îi pasă lui de uşile închise ca şi de prima cicatrice. Îşi face doar un uşor vânt, asta-i tot! O lovitură de umăr! Da ce lovitură! Uşa se înclină în faţa domnilor şi doamnelor, sărind din ţâţâni.

Fascicolul lanternei dansează peste cele trei cadavre. Apoi, trei perechi se ochi se îndreaptă spre mine. Încerc să nu mă pierd cu firea, căznindu-mă să mă gândesc la păţania ăluia care a văzut omul, care a văzut osul, dar nu-i uşor să zâmbeşti cu douăsprezece mii de furnici roşii în chiloţi şi un pumn de cuie de tapiţerie în pantofi. Îmi spun că situaţia s-a înrăutăţit în aşa hal, că-ţi vine s-o duci la dentist şi s-o smulgi. Pilotul mă atacă violent cu un pumn drept în gingii. Nici gingivitele cele mai recalcitrante n-ar rezista unei asemenea terapeutici. Cad pe spate şi mă lovesc de o piatră ieşită în afară (e ziua pietrelor proeminente, hotărât lucru). Văd venind de sus o ploaie bogată de stele, printre care şi cea a ciobanului.

După care, mă închid în camera obscură pentru a developa aceste încercări dure.

CAPITOLUL X

Sunt cazuri în care o găleată cu apă rece e bine venită.

Cea pe care o mână generoasă mi-o propulsează în cap are efectul unui duş mângâietor. Deschid ochii. Pilotul mă adormise, şi tot el, suflet mărinimos, e cel care mă trezeşte.

Are un cap în formă de buncăr. Un craniu solid, cu creierul din os masiv.

Constat atunci că mă aflu legat fedeleş de un scaun din salon. Şi nu-i de glumă. Am impresia că fac parte integrantă din scaun. Elsa fumează delicat o ţigară turcească cu gust egiptean. Are privirea coagulată. Se apleacă asupra mea.

– Ei, domnule comisar San-Antonio, face ea, era gata gata să pui şaua pe noi!

– În ceea ce te priveşte, dragă, în această direcţie n-am dat greş, ricanez eu.

Îmi suflă în fosele nazale o gură de fum de-a lui Nicot*.

---

* Jean Nicot (1530-1600) – diplomat francez, introduce tabacul în Franţa. (n. tr.)

– Ai face mai bine să fumezi un flacon de Carven, o sfătuiesc eu, ar mirosi mai bine decât hârtia asta armenească.

Atitudinea mea o scoate din sărite. Îşi ia ţigara dintre buze şi-mi aplică vârful incandescent pe obraz. Oi fi eu copoi, dar când mi se dă foc miroş a porc pârlit. Îmi stăpânesc durerea.

– Am mai trecut eu prin de-astea. Acum nu mă mai deranjează, fiind ignifug.

– Am vorbit cu Parisul ca să obţinem o descriere a ta, reia Elsa.

– Şi aţi aflat că-s eu? Nu mă mir. Dintr-o ochire îţi poţi da seama că ai creierul la fel de fragil ca popoul.

Tipa mă pălmuieşte.

– E ora ta de educaţie fizică, frumoaso? Te comporţi ciudat cu bărbatul care acum mai puţin de o oră te-a făcut să strigi mamă în limba germană.

Soseşte omul bej. Ţine în mână o mică trusă neagră.

– Acum ai să vorbeşti! mă asigură Elsa.

– Asta şi vreau, splendoare.

– Ai să ne povesteşti tot de-a fir a păr!

– Începând de la Adam şi Eva, sau sărim peste primele milenii?

– Curând n-ai să mai faci pe şmecherul.

Bărbatul, mai adineauri în impermeabil alb, deschide trusa, scoate o seringă, îi potriveşte acul, alege o fiolă dintr-o cutie de oţel plină.

– Werner o să-ţi injecteze în sânge un anume produs inventat de el, mă informează dama. Suferinţele tale vor fi aşa de intolerabile, încât ai să ne rogi să-ţi luăm zilele!

– Interesant, fac eu. Werner al dumitale şi-a brevetat descoperirea?

Acestea fiind spuse, dragele mele căpriţe, în realitate nu-s chiar aşa băţos. În ce mă priveşte, suport loviturile, gâdilatul cu vătraiul, mângâierile lămpii de sudură, fiindcă am un temperament călit în forjele din Longue-Vie, dar sunt împotriva chestiilor inoculate, mai ales când eu sunt cel care serveşte drept cow-boy, cum zice Grasu. Apropo, ce s-o fi ales de Laurel şi Hardy ai mei? De ce nu s-or mai fi întors? Să fi dat peste poliţişti? Ah, zău aşa, băieţi, arborele cu came începe să scrâşnească.

Werner taie un capăt al perfidei fiole. Apoi îi trece conţinutul în interiorul seringii. Elsa gustă momentul. Trăieşte intens în două feluri, lacoma: mulţumită domnilor cu legitimaţie de membru activ şi a emoţiilor tari. Sunt încântat de a fi fost în măsură să i le procur pe amândouă.

Îmi sfâşie mâneca pentru a-mi dezveli braţul. Trebuie semnalat ceva care spune multe asupra mentalităţii acestor oameni: înţeapă fără somaţie. Nici vorbă de vreun ultimatum. Metoda lor nu-i cea clasică: „Vorbeşte sau te...". Nu. Ei încep prin a acţiona. În fond e mai eficient. Strâng dinţii din toate puterile. Dragă San-Antonio, ce-ai căutat ai găsit. Îmi amintesc de cântecul „Ah! nu trebuia, nu trebuia să te duci!"

Seriŋga se apropie de braţul meu. Werner se pregăteşte să mă înţepe. Îmi caută vena. „Cine-şi vede venele îşi aude suspinele" îmi repeta adesea Félicie. Am impresia că tare mai avea dreptate.

San-Antonio, supermanul nunţilor şi banchetelor, e la fel de viteaz ca un microb într-o fabrică de penicilină. Se gândeşte la mama lui, la Franţa, la meseria de poliţist, la toate damele pe care le-a onorat cu încrederea lui... Îmi veţi obiecta că dacă gândeşte înseamnă că există*, fiindcă sunteţi persoane instruite (cel puţin trei e calificativul vostru cel mai sigur). De acord: există! Dar pentru scurtă vreme. O durere! Furtună! O, zaruri! De ce? Să fi vieţuit atât ca să trec acum printr-o clipă aşa de cumplită? Aici să se termine oare povestea san-antoniană (sau san-antoniescă, la alegere, nu-s sectar)?

Nu! Miracolele nu sunt făcute pentru câini. În momentul în care Werner mi-a găsit vena preferată (de un albastru brebenel) un zgomot cumplit se aude din exterior.

Un soi de detonaţii uimitoare, urmate de un trosnet.

Pilotul scoate un muget şi dă fuga afară. Se aude un foc de armă. Tipul se întoarce în viteză, ţinându-se de braţul stâng. Sângele îi bufneşte prin mânecă. Se produce agitaţie mare. Îmi sucesc capul cât pot – şi pot puţin – ceea ce-mi permite totuşi să zăresc pe mijlocul esplanadei un imens

* Gândesc, deci exist: exprimare a filosofului francez René Descartes (1596-1650) pentru definirea fiinţei umane. (n. red.)

incendiu. Arde elicopterul. Ah! ce foc frumos! A trecut pe acolo Attila. Dacă nu cumva or fi Bérurier şi Pinaud? Cei care se încălzesc cu antracit nu fac bine: un elicopter e mult mai indicat!

În salon, mare fierbere mare. Domnii mei s-au aruncat asupra arsenalului şi se postează în colţul ferestrelor. Praful de puşcă, inventat să scurteze viaţa oamenilor, intră în joc. Bum şi din afară, bum şi dinăuntru.

E vorba de un asediu, dragilor! Anunţaţi-l pe genicolog! Sunt convins că nu-i o intervenţie a fârtaţilor mei veseli din Windsor. Ei nu erau înarmaţi. Or, de afară bubuie, nu glumă. După ureche detectez patru puncte din care porneşte tirul. Geamurile clădirii vechi se pun pe făcut pui.

Werner îi strigă deodată ceva important amicului pilot. Acesta din urmă fuge spre un dulap, ia trei încărcătoare de mitralieră pe care le bagă în buzunarul combinezonului şi dispare cu arma sub braţ. Mă prind că-i vorba de o manevră savantă. Fortăreaţa asta trebuie că are o ieşire secretă. Zdrahonul va încerca să-i ia pe asediatori prin surprindere. Elsa trage şi ea. O adevărată Valkyrie*, demnă de Warner-Brosse. E de un calm olimpic.

Poc-poc!

Poc-poc!

---

* ***Valkyriile*** (germ. Walkyries) – personaje ale mitologiei germanice, locuind în Walhalla, lumea de dincolo. Participă nevăzute la bătălii. Se arată numai celor sortiţi să intre, după moarte, în Walhalla. (n. red.)

Cum dialoghează carmelitele. Mă tem doar de un lucru: să nu încasez un glonţ care să-şi fi rătăcit drumul şi să considere carcasa mea drept intrarea în garaj.

Unul, pe care nu-l cunosc nici după mamă, nici după tată, îmi trece chiar pe sub nas! Şi, colac peste pupăză, un al doilea hoinăreşte la doi milimetri virgulă doi de temporal, un al treilea la un centimetru de artera iliacă primitivă, un al patrulea la o miime de milimetru de marele palmar, încă unul la zero, zero, zero unu de apofiza coracoidă şi în fine ultimul, cred că al cincilea (care nu-i de Beethoven) la un metru de lobul meu. Ce vremuri cumplite! Dacă măcar aş putea traversa pe trotuarul celălalt!

Dar individul, care m-a legat, trebuie că a fost băiat de prăvălie la vreun cârnăţar din Lyon, dacă ştie aşa de bine să-şi priponească în chip de salam contemporanii. Am încercat din răsputeri să fac funiile să plesnească, dar ele n-au slăbit strânsoarea nici cu un centimetru.

Pocniturile continuă. Noroc că nu există vecini prin preajmă, fiindcă ar fi alertat poliţia. Gloanţele mai pârâie o vreme, sporadic. Apoi, intervine o mică acalmie şi, deodată, se produce un Waterloo înmulţit cu Traflagar, înmulţit cu Verdun, înmulţit cu Monte-Cassino şi împărţit la şase. Bănui că-i micuţul pilot care-şi răzbună aparatul căzut pe câmpul de onoare. Trage cu mitraliera şi aruncă grenade. Un corp de armată, doar el singur! Totul dacă durează trei minute. Cât să fierbi un ou şi, pe urmă, linişte. Insul care a avut privilegiul să poarte mai înainte un impermeabil alb peste costumul de

tweed cu picăţele în tonuri de bej (a nu se confunda cu tonul din Belgia) apare grăbit, urlând cuvinte bine simţite. Scumpa de Elsa aruncă revolverul pe masă şi se apropie de mine dansându-şi tenderul.

– Tentativa complicilor dumitale a eşuat, domnule comisar! rosteşte ea batjocoritor.

Mă pălmuieşte cu forţă în două reprize. Apoi, se apleacă mai mult şi-mi muşcă gura.

– De Crăciun am să-ţi ofer trei duzini de electroşocuri într-o frumoasă încăpere capitonată, îi spun, fiindcă am impresia că ţi-a cam sărit o doagă, drăguţă. Probabil că sunteţi nişte sadice din mamă în fiică, în familia voastră sau ai nişte sticleţi frumoşi în căpşorul ăla al tău nu mai puţin frumos!

În retur, mă aleg cu o nouă serie de palme. Îşi întrerupe distribuirea, fiindcă îşi face intrarea un cortegiu surprinzător. Citez în ordinea apariţiei: un tip înalt şi voinic, pleşuv, al cărui craniu ascuţit ar putea servi de firmă unui fabricant de drajeuri. Bérurier, Pinaud şi pilotul elicopterului răposat în flăcări.

În viaţă ai parte de multe surprize, iar asta este una dintre cele mai dure. Casc ochii mai să-mi cadă din alveole. Ce are de spus doamna contesă? Broaşte în supă!

– Salut, Grasule! îi lansez ştrengăreşte, ai fost la pescuit cu Ramolitu'?

– Ce să mai vorbim! se burzuluieşte mamutul, să nu mai aud despre ţara asta de idioţi. Abia am ajuns în pădure cu defunctul, că o bandă de tâlhari ne sar în spinare şi ne fac prizonieri!

Mi-ar spune el mai multe, dar domnul pilot, căruia nu-i plac vorbăreţii, îi trage o lovitură cu patul armei în sufragerie. Grasu tace ca să-şi scuipe porţelanurile.

Ce-a mai încasat şi el la moacă săracul pe parcursul valoroasei lui cariere! Nu-i de mirare că n-are fizicul lui Alain Delon după atâtea şuturi şi după atâţia pumni!

Elsa şi cei doi confraţi ai ei se sfătuiesc, ţinându-ne în bătaia puştii. Conferinţa lor e scurtă. Cinci minute mai târziu ajungem iar în beci, puşi în lanţuri ca nişte câini răi. Atâta bătaie de cap ca să ajungem de unde am plecat, zău că nu merita!

Pinuche, cu vocea lui behăită, rezumă admirabil sentimentul fiecăruia:

– M-am săturat până-n gât.

Béru îşi scuipă un molar de ocazie, care a dezertat *in extremis*, lăsându-i gura liberă ca o linie de cale ferată într-o zi de grevă generală a S.N.C.F. şi explodează:

– Dacă n-ai fi avut ideea absurdă să cărăm cadavrul, n-am fi în situaţia asta, San-A! Pentru un comisar ce eşti, mai decepţionat! Şi când mă gândesc că-s obligat să dau un examen ca să am dreptul să fac prostii în genul tău, mersi. Zău aşa, când te vede omul în acţiune îi vine chef să înveţe legea lui Courvoisier despre corpurile cufundate în lichide şi principiul lui Arhi Moor! Dacă ne-ai fi adus arme, am fi pus stăpânire pe casă. Am fi aşteptat întoarcerea elicopterului, i-am fi neutralizat ocupanţii şi am fi dat pilotului ordin să ne ducă la Issy les Moulineaux fără escală.

– Vrei să-ţi ţii gura? ripostez eu.

Moralmente, îi dau dreptate şi-mi distribui şuturi în fund. Punându-i să care cadavrul în pădure, intenţionam să acreditez în faţa noilor sosiţi versiunea mea cu fuga lui San-Antonio! Asta mi-ar fi permis să le câştig încrederea şi să aflu mai multe în legătură cu această afacere.

Dar Grasu' are dreptate când afirmă că am dat-o în bară.

Mă interesează voinicul înalt şi chel. Pare posomorât. Aş da antena de pe Turnul Eiffel ca să aflu cine e şi ce rol a venit să joace în această afacere. De ce stătea ascuns prin împrejurimi cu complicii lui? De ce a dat foc elicopterului? De ce a luat cu asalt conacul? Cum nu mă costă nimic să-l întreb... îl întreb.

Vorbeşte franţuzeşte. Prost, dar destul pentru a se face înţeles.

– Cine sunteţi dumneavoastră? îl întreb.

În alte locuri şi în alte împrejurări, insul şi-ar face un titlu de glorie păstrând tăcerea sau reducându-mă pe mine la tăcere, dar când eşti ferecat în lanţuri alături de un om, te simţi solidar cu el.

– Samuel Duchnock, îmi răspunde.

Plonjez degrabă în fişierul meu. Numele ăsta îmi spune ceva. Samuel Duchnock... am găsit! E vorba de un agent internaţional, care lucrează în contul reţelei Arthuro, specializate în cumpărarea şi vânzarea documentelor de orice fel.

– Ticălosul ăsta ne-a păruit în pădure, bate nervos din

picioare Béru. Nici n-am avut timp să ne dăm seama pe ce lume trăim. Au sărit pe noi şi ne-au lovit zdravăn în capsulă! Ah! afurisiţii! am crezut că mi s-a desprins al treilea etaj al rachetei!

Îşi înclină dovleacul şi-mi arată o pătlăgică vânătă de talie normală, plantată în creştet.

– Admiră panorama, San-A!

Dragul Béru! A şi uitat de supărarea lui!

– Ce făceaţi în pădure? îl întreb pe Sammy Duchnock.

– Ne pregăteam să ocupăm casa.

– În ce scop?

Îmi aruncă un zâmbet de 18 carate, dat fiind faptul că nici dinţii lui nu mai sunt cei originari.

– Sunteţi cam curios, domnule comisar!

– În situaţia în care ne aflăm, puteţi vorbi...

– Ştiu.

– Curiozitatea e singurul lucru pe care mi-l pot satisface prin mica dumneavoastră contribuţie.

Zâmbeşte din nou. Are un caracter puternic. Dar mai ales e un fatalist. A pierdut şi s-a împăcat cu gândul. Aspectul face parte din meseria lui şi fusese prevăzut în tariful de consumaţie.

– Vream să recuperez cealaltă parte a documentului, spune el.

– Povestiţi...

– Ce să vă povestesc? Nu ştiu ce ştiţi şi ce nu ştiţi.

– Povestiţi-mi tot, chiar şi ce ştiu. Mi-ar face plăcere să aud relatarea din gura dumneavoastră.

– Afacerea Simmon, sunteţi la curent cu ea?

– Ştiu că omul s-a sinucis în ***Hôtel du Danube et du Calvados***.

– Da. Însă după ce ascunsese o documentaţie subtilizată organizaţiei mele.

– Ce documente?

– Referitoare la un ierbicid.

Lui Béru îi sare mustarul.

– Îşi bate joc de noi, San-A!

– Gura! îi ordon.

Şi întorcându-mă din nou către interlocutorul meu:

– Continuaţi...

– E vorba de o descoperire a unui savant italian. Arunci zece kile din acest produs în Beoţia* şi timp de patru ani nu mai creşte nici un firicel de iarbă. Nici o vegetală nu-i poate rezista: nici un copac, nici o plantă.

– Ar trebui să fie comod pentru grădină, visează Pinaud. Dacă aş avea şi eu un strop pentru a mea.

Sammy Duchnock izbuneşte în râs.

– Dacă aţi pune doar un pic, grădina dumneavoastră ar semăna cu nişte reziduuri miniere. Vă daţi seama de semnificaţia unei atari descoperiri? În cazul unui conflict, ţara care

* Regiune centrală a Greciei, în antichitate leagăn al civilizaţiei myceniene. Rămasă un simbol al vieţii îmbelşugate, cu multe vii. (n. red.)

ar deţine produsul şi-ar putea condamna adversarul la foamete cât ai clipi din ochi. Nu tu grâu! Nu tu fructe, nu tu legume! Nu tu păşuni! Animalele mor în câteva zile. Se obţine cu adevărat un pământ pârjolit! Sute de mii de hectare transformate în lavă.

Mi se pune nodul în gât.

– Spuneţi că Simmon îşi însuşise formula?

– Da. Pentru ăştia de aici. Trebuia să le-o înmâneze la Paris. Eram pe urmele lui. Voiam să recuperez documentele cu orice preţ, dar am sosit prea târziu.

-Se sinucisese?

– Da. Pe moment, am crezut că fusese asasinat. Dar când m-am convins că a fost vorba într-adevăr de o sinucidere, am căzut pe gânduri şi am studiat cazul mai îndeaproape.

– Şi?

– Am descoperit că reţeaua lui Simmon nu intrase în posesia formulei.

– Ce s-a întâmplat cu ea? îl întreb, deşi am o idee a mea în această privinţă.

– Mister! Am luat legătura cu Fouassa, proprietarul hotelului. Noi i-am spus că dacă soseşte vreun plic pe numele lui Simmon...

– De ce spuneţi „noi"?

Duchnock zâmbeşte.

– Pentru că şi Elsa Werbotten a procedat la fel.

– Şi cum a reacţionat Fouassa?

– Ca un om cinstit care nu vrea să intre la apă...

– Şi pe urmă?

– După un timp prietena hotelierului...

– Doamna Renard?

– Chiar ea. Doamna Renard, deci, m-a contactat. Avea posibilitatea să pună mâna pe ceea ce căutam eu, mi-a spus. Dar treaba costa scump.

– Cât?

– Zece milioane.

– I-aţi plătit?

– Natural. Reţeaua Arthuro a plătit fără a discuta...

– Şi?

– Şi n-a primit decât jumătate din formula codificată pe patru pagini. Doamna în cauză nu ne-a furnizat decât două pagini pretinzând că restul îi va fi livrat mai târziu.

– N-aţi încercat să... forţaţi lucrurile?

– Nu, fiindcă ştiam că reţeaua lui Simmon era în temă. Am preferat să aşteptăm...

– Ce s-a întâmplat?

– Doamna Renard a vândut cealaltă jumătate a formulei, respectiv ultimele două pagini, Elsei.

– Lăcomia mănâncă omenia. A jucat pe două planuri.

– Un calcul meschin, tună Duchnock. I-am fi plătit tot aşa de bine formula şi cu douăzeci sau treizeci de milioane, dacă ar fi avut curajul să ceară! Dar minusurile sunt minusuri...

Zâmbesc.

– Prin urmare, dumneavoastră deţineţi o jumătate a formulei şi reţeaua Elsei cealaltă jumătate?

– Exact.

– Şi pentru a recupera a doua jumătate a fost răpit moş Fouassa?

– Mi se pare evident.

– Şi mie! afirmă Béru care a urmărit atent explicaţiile prizonierului.

Pinuchet, care n-a scos o vorbă de la o vreme încoace, ne datorează o magistrală manifestaţie vocală. Cum nu e în măsură să ne interpreteze marea arie din ***Paiaţele*** se mulţumeşte să mormăie:

– Iată deci originea faimoaselor milioane pe care Fouassa pretindea că le-a primit prin poştă!

– Asta era, rostesc eu. Cred că i-am înţeles tertipurile bătrânului tâlhar...

– Care ar fi ele? se informează Bérurier, delicatul literat.

– Următoarele: Fouassa a dirijat totul, a tras sforile, dar nu voia să pară amestecat. Când a primit propuneri şi de la unii şi de la alţii, i-a pus pe toţi pe jar şi le-a notat adresele. Apoi a căutat formula şi a găsit-o.

– Stau şi mă întreb unde putea să fie! bombăne Béru. Eu am scotocit camera de sus până jos, şi n-am găsit nimic.

– Fapt este că el a găsit, domnule inspector principal Bérurier! Ruşine să-ţi fie!

– Dacă n-aş avea blestematele astea de braţări la mâini şi la picioare, ţi-aş da motive să te plângi! urlă supraalimentatul.

Urmez imperturbabil:

– A purtat tratative prin metresa lui. Dar a venit momentul ca cele două rețele nesatisfăcute să-și arate colții. A înțeles atunci că a încurcat-o. Situația se deteriora din ce în ce. Nu avea cum să scape de răzbunarea celor trași pe sfoară. Atunci, în mintea lui a încolțit un plan machiavelic. Întrucât cumătra Renard fusese amestecată, avea să tragă ponoasele până la sfârșit. El nu era decât un mic rentier astmatic, depășit de evenimente.

Tac, pentru a-mi pune ordine în idei.

– Foarte interesant, mă asigură Duchnock. E rândul meu să vă invit a continua.

– Fouassa, mă supun eu, trebuia să țină cont de trei factori: de rețeaua dumneavoastră, de cea a tovarășei Elsa și... de poliția franceză. A început prin a găsi un fost inspector ieșit la pensie, care conducea o agenție particulară. I-a declarat acestuia că primea niște milioane prin poștă, într-un mod anonim. Această viclenie îi permitea să-și susțină inocența, fiindcă de pe atunci se hotărâse să-și suprime colaboratoarea. Niciodată un asasinat n-a fost mai minuțios premeditat. Bineînțeles, ***cine ar fi putut bănui un domn venit să se plângă că i se expediază bani***! Psihologic, jucase tare. Nu-i mai rămânea decât să-și ascundă banii și să aștepte momentul potrivit pentru a-și lichida concubina, iar noi i-am furnizat acest moment prin vizita târzie pe care i-am făcut-o. Furtul avea să constituie mobilul ideal al crimei în ochii poliției... În plus, fiecare dintre cele două rețele ar fi bănuit că cealaltă a ucis-o pe bătrâna intrigantă. Straşnic?

– Formidabil! murmură Pinaud. Cine şi-ar fi putut închipui una ca asta! Un bătrân care părea aşa de...

– Apele liniştite sforăie cel mai tare, intervine Béru, care ştie să interpreteze vechile proverbe.

Pentru o vreme, fiecare meditează pe cont propriu.

– Ceva a împiedicat banda Elsei să se implice prea mult în afacerea asta încurcată, rostesc eu. Şi mă întreb ce-ar putea...

Nu mai am răgazul să mă întreb prea multă vreme, fiindcă uşa se deschide. Intră pilotul şi Werner escortaţi de Elsa. Se aruncă asupra lui Duchnock şi-l scotocesc din cap până în picioare.

– N-o am eu! surâde acesta din urmă.

– Unde e?

– Arthuro o avea.

– I-am percheziţionat cadavrul, declară Elsa, şi n-am descoperit nimic.

Sammy îşi scutură frumosul lui drajeu rozior, puţin cam cucuiat.

– Precis o fi pus-o într-un loc sigur.

– Nici vorbă. El trebuia să verifice dacă prima parte concorda cu a doua, pe care presupunea s-o găsească aici...

– Nu sunt în măsură să vă informez, face Duchnock.

– Şi totuşi, va trebui, ripostează Elsa, cu un râs care ar da frisoane unei cobre adulte.

Le spune nu ştiu ce oamenilor ei, care ştiu ce, şi iată că suntem urcaţi cu toţii sus, dar după ce ne-au legat unii de

alţii cu mâinile la spate. Defilarea noastră aminteşte în mod crud plecarea liceenilor pentru Cayenne (Guyana franceză)*. Cu toate acestea, prefer să urc. Am oroare să mucegăiesc în cala vaporului. La lumina zilei viaţa devine mai promiţătoare.

Suntem poftiţi în salon.

Werner şi-a reluat ustensilele de dinaintea atacului îndreptat asupra conacului: seringă, fiolă, etc.

Numai că de data asta se apropie de Duchnock. Elsa îi dezveleşte braţul agentului secret aşa cum procedase şi cu mine. Acul se înfige în carnea camaradului nostru de captivitate. Se lasă o tăcere adâncă. Toată lumea se uită la Duchnock. Atitudinea acestui bărbat trezeşte admiraţia. Uite unul care ştie să suporte clipele grele. E puţin cam palid; dar se ţine bine. Şi apoi, brusc, după vreo douăzeci de secunde, se produce în el o ruptură. Ochii i se măresc, gura i se deschide şi un răcnet cumplit erupe din pieptul lui. Niciodată durerea omenească n-a avut un asemenea glas pentru a se exprima. Urletele se reiau. Întreaga lui fiinţă se cutremură. E zguduit de spasme oribile. Trăsăturile îi sunt cuprinse de convulsii, iar ochii de revulsii.

– Arde! urlă el. Arde! Opriţi! Opriţi!

Sudoarea îi curge de pe frunte. Îmbătrâneşte în mare viteză. Ai zice că asistăm la rezumarea unei vieţi omeneşti. Se chirceşte. Ridurile i se adâncesc. Se topeşte. Se împuţinează. Albeşte. E cumplit să vezi aşa ceva.

---

* Legiunea Străină şi plecarea în Africa făceau din acest corp de armată spaima tinerilor. (n. red.)

– Nu! Nu! imploră el.

Şi urmează strigătul:

– Omorâţi-mă!

E o rugăminte demenţială. Cea mai teribilă pe care am auzit-o vreodată.

– Îndurare! Omorâţi-mă! Omorâţi-mă!

– Luaţi-i zilele, pentru Dumnezeu! intervin eu exasperat.

– Trăgeţi-i un glonţ în cap, grămadă de ouă împuţite! adaugă Grasu.

Intervine şi Pinaud:

– Tâlhari! Bandiţi! Criminali! Oameni fără inimă!

Fräulein Elsa pare să se distreze copios.

– Vorbeşte, îl îndeamnă ea şi suferinţele tale vor lua sfârşit.

– Da, da, vă spun tot ce vreţi! Tot! Dar repede, opriţi!

– Unde sunt documentele?

– Arthuro le avea!

– Dar nu le mai are. Ce s-a întâmplat cu ele?

– Nu ştiu! NU ŞTIU!

Cum să te îndoieşti de sinceritatea lui într-o clipă ca asta? NU ŞTIE!

– Poate le-a ascuns în pădure înaintea asaltului, sugerez eu. Elsa clatină din cap.

Apoi traduce reflecţia mea celorlalţi doi. Aceştia din urmă părăsesc încăperea, în vreme ce Duchnock continuă să se zbată în legături şi să se roage să i se curme mizerabila viaţă.

Suferinţele lui se înteţesc. Chinul durează de un bun sfert de oră. E insuportabil. Aş da ce mi-a mai rămas de trăit ca tortura să înceteze. În cele din urmă, Dumnezeu se îndură de el. Spionul tace brusc şi capul îi cade în piept. I-a cedat inima.

– Toţi veţi avea aceeaşi soartă, ne promite Elsa. De îndată ce va sosi patronul! Vă promit.

==========

– Ia spune, întreabă Béru, vă ocupaţi cu creşterea elicopterelor?

De mai bine de o oră mucegăim în salon în faţa cadavrului, care bate acum în violet, al lui Duchnock. Pilotul şi Werner încă nu s-au întors. Elsa fumează ţigară de la ţigară, măsurând nervoasă încăperea. Stinge mucurile pe feţele noastre, care seamănă cu hârtia de ambalaj pentru paste Lustucru (cu ouă proaspete)*.

Un zbârnâit formidabil răsună de la o vreme şi nu face decât să crească şi să se înfrumuseţeze. Şi, un al doilea elicopter se depune la vreo sută de metri de carcasa calcinată a primului.

Debarcă trei bărbaţi. Siluetele lor se îndreaptă spre noi. Merg în formaţie de triunghi, ca berzele.

---

* Reclamă televizată pentru paste făinoase franţuzeşti. (n. red.)

În frunte, un ins plăpând, îmbrăcat într-un costum negru, având pe cap o pălărie cu borurile răsucite în sus. Parcă ar fi un notar. Are părul alb şi pe nas ochelari în montură de aur.

E urmat de alţi doi, la fel costumaţi şi ei. Unul poartă o pălărie dintr-un fetru imperial verde, iar celălalt o gambetă din pai negru cu panglică în pătrate, foarte americănească. Amândoi au ochelari negri de agenţi secreţi.

Cei trei pătrund în salon. Se lasă o tăcere de catedrală timp de treizeci de secundă, ***after*** care, tipul cu părul alb începe să cuvânteze. Zaza e cea care-i dă replica.

În toiul pălăvrăgelii, percep un suspin. Leşină Pinaud. Zdrobit de emoţii, bietul ţap! Béru bagă şi el de seamă şi începe să bocească.

– Pinuche al nostru e groggy! se lamentează el. Nu vezi că a mierlit-o? Niciodată nu i-a mers bine ceasul. L-a lăsat sistemul bascular, mi s-a plâns el mie.

Tace şi începe iar să vorbească. Dar numai pentru a spune: „Dumnezeule mare". Şi rămâne cu gura căscată. Îi urmăresc direcţia privirii, ceea ce o conduce pe a mea către unul dintre însoţitorii ***big boss***-ului. E vorba de cel care poartă o pălărie de pai negru. La rândul meu, şi eu sunt gata să leşin. Şi, dacă v-aş spune cine este acest individ, sunt convins că aorta voastră ar sări în sus.

V-aş lăsa să ghiciţi, dar după douăsprezece secole v-aş găsi în acelaşi loc. Să vă spun? Ţineţi neapărat? Insistaţi? În acest caz îi dau drumul.

Dar, mai înainte, trebuie să schimb capitolul, ca să-mi aerisesc puţin meningele.

Cine mă iubeşte, mă urmează, cum spunea un cunoscut de-al meu.

Se deplasa întotdeauna singur.

CAPITOLUL XI

Însoţitorul marelui patron. Omul cu gambeta din pai negru cu panglica în carouri e Hector!

Aţi citit bine, aţi înţeles cum trebuie? Cu ochii voştri de cârtiţă şi creierul de moluscă? Eu am scris corect: Hector, vărul meu. Ex-conţopistul ajuns detectiv privat graţie primitoarei agenţii a lui Pinuche. Nu-i de mirare că bravul nostru ramolit a leşinat când l-a recunoscut. Îmi disimulez surpriza cât pot mai bine. De altfel, acum nimeni nu se mai ocupă de mine. Temnicerii noştri turuie în mare viteză. Stai şi te întrebi cum de reuşesc să se înţeleagă! Cât despre Hector, el se apropie inocent de mine. Îşi saltă ochelarii negri şi-mi distilează o privire complice. La fel de inocent, trece în spatele scaunului meu. Simt o uşoară vibraţie a legăturilor şi apoi ele se desprind ca prin miracol. Îmi recuperez libertatea de mişcare.

– Nu clinti, Toto! îmi suflă Hector.

Cu aceeaşi discreţie se ocupă şi de Béru. Membrii bandei sunt agitaţi. Şefului cel mare i-a rămas în gât că a cheltuit o

groază de bani, şi-a sacrificat oamenii şi un elicopter ca să facă fâs pe linia de sosire. După câte cred că înţeleg, e supărat foc pe Werner şi pe pilot că n-au fost în stare să descopere a doua jumătate a formulei. Fiindcă patronul celeilalte reţele, Arthuro, o avea asupra lui, ea nu se putea volatiliza...

Pe o masă joasă din fundul camerei se află trei revolvere şi mitraliera de care s-a folosit pilotul ca să-i ia prin surprindere pe asediatori. Îl văd pe isteţul şi frumosul Hector (e înţolit la comandă într-un costum de mătase) îndreptându-se în direcţia aceea.

Ne face un semn mic mie şi lui Béru. Apoi, trece la acţiune. Cu amândouă mâinile apucă revolverele şi ni le aruncă. Pe al meu, eu îl prind din zbor. Béru îl ratează pe al lui, dar se grăbeşte să-l recupereze. Ceilalţi rămân uluiţi când ne văd brusc în picioare şi înarmaţi. N-au timp să reacţioneze. Hector le fredonează: „Coboară-mă că am ameţeli" la mitralieră. Tipul, care fusese mai adineauri îmbrăcat în impermeabilul imaculat, a făcut bine că şi l-a scos, fiindcă i s-ar fi umplut de pete. Cade fulgerat. Pilotul e gata să tragă în Hector, dar San-Antonio a obţinut trei medalii de aur la concursul internaţional de tir din Etang-la-Ville. O pralină i se înfige în ţeastă şi omul nu se mai ţine de glume.

– Mâinile sus! urlu eu. Repede! Repede băieţi, e urgent!!!

Elsa îşi ridică braţele. Şi boss-ul ei, idem. Cealaltă găgăuţă cu pălăria din fetru imperial lucios probabil că nu înţelege franţuzeşte, ceea ce-i este fatal. De unde concluzia

că ***first in the world*** e cultura franceză. Béru îi dedică vreo şase plumbi în burtă.

Tipul strigă: „Jawohl" şi dă fuga să-şi reţină un loc la Sfântul Petru, fiindcă aşa cum evoluează lucrurile s-ar putea să nu mai ajungă pentru toată lumea.

Acum parcă s-au mai limpezit treburile. Ajutat de Gras o leg pe Elsa şi pe bătrân de scaunele eliberate de noi.

– Asta s-ar putea numi o spectaculoasă răsturnare de situaţii, rostesc eu, ştergându-mi sudoarea de pe nobila mea faţă. N-ai vrea să-mi explici, Hector, cum se face că...

Ne lămureşte cu un zâmbet orgolios pe buze. A devenit bărbat, nu glumă, Totor, de când e poliţist amator. Arbitrul eleganţei, moartea femeilor şi băiatul cel mai curajos din lume şi împrejurimile ei.

– Simplu, spune el, scoţând o ţigară din buzunar. Sosesc din ultima mea anchetă şi aflu că ai dispărut împreună cu Pinaud şi Bérurier. Soţia acestuia din urmă îmi explică, ţâfnoasă, că şi-a dat afară osânzosul cu o valiză de ţoale. Anchetez. Aflu că toţi, mai mult sau mai puţin, sunteţi angrenaţi în afacerea Fouassa şi mă duc la pensionar acasă. Aici găsesc uşile deschise vraişte, casa goală şi un Saint-Bernard urlând a mort în grădină. Cotrobăi bine prin casă, dar nu dau peste nici unul dintre voi. Dar descopăr valiza Grasului. I-o dau javrei s-o miroasă şi-i zic: „Caută! Caută!" Derutat de duhoare, mă conduce mai întâi la closet, dar îşi corectează eroarea grosolană şi o ia în direcţia străzii... Eu, după el. Parcurge vreo sută de metri şi se opreşte în faţa unei case de piatră.

„Mă pregătesc să sun, dar mai înainte, obicei vechi de pe vremea când eram funcţionar, trag cu urechea.

„Îl aud pe domnul Chibaldouk..."

Îl arată pe boss.

– ...vorbind în germană cu ăstălalt.

Îl indică pe mortul cu pălăria din fetru imperial.

– ...Şi pe urmă sună telefonul. Răspunde în franceză chiar domnul Chibaldouk. Din convorbirea lui rezultă că „toată lumea a fost tranportată în Germania". Când n-ai caşcaval ras în loc de creier, traduci „toată lumea" prin: San-Antonio, Pinaud, Bérurier, Foaussa, nu?

– *Yes*, vere, eşti un as, continuă...

Chibaldouk se agită. Fulmineză, face spume, strigă, scârţâie ca o giruetă ruginită. Vărul Hector se apropie de el.

– Te-am cam tras pe sfoară, nepoate, îi zice, răsucindu-i binevoitor nasul între degetul mare şi arătător.

Totor ăsta e dat naibii!

– Ascultându-ţi convorbirea, am aflat că aşteptai un specialist în decodificări, pe care intenţionai să-l iei cu dumneata în Germania. Tipul trebuia să sosească dintr-o clipă în alta şi era un anume Kébelhognard care ţi-l trimitea. Şi atunci, ştii ce-am făcut, hai, piele bolnavă de erizipel? L-am pândit pe individul în chestiune, pe nume Morzana, după câte am înţeles.

„A coborât dintr-un taxi. În vreme ce-şi achita cursa, l-am întrebat dacă el e, mi-a răspuns că da şi atunci l-am informat că eu îl aşteptam şi că aveam o treabă în casa din faţă. L-am dus frumuşel în locuinţa lui Fouassa..."

La râsul lui Hector se asociază reuşitul organ bérurian.

– Mai e şi acum acolo. L-am pocnit şi l-am legat în spălătorie. După care i-am subtilizat actele ca să pot trece drept el.

„Iată cum v-am putut recupera, mieluşeilor."

Îmi petrec două degete nonşalante între gulerul cămăşii şi gât.

– Fără să mă laud, cred că am intervenit la momentul oportun, nu?

Pinaud, care-şi deschide în fine ochii, ne roagă timid să-l eliberăm. Vrea să se asigure că nu-i mort şi că tot ce se petrece e aievea!

– Şi ce facem acum? întreabă Grasu. Eu aş ciuguli câte ceva, voi nu?

– Recuperăm planurile pe care domnul trebuie că le are asupra lui, rostesc eu arătându-l pe Chibaldouk...

Boss-ul sare în sus şi se jură că nu are asupra lui jumătatea de formulă, etc.

Dar eu ştiu că o are. Dacă Arthuro o adusese pe a lui pentru a fi în măsură să stabilească o potrivire între cele două foi, Chibaldouk, care n-are spumă de săpun şi nici hârtie de ambalaj în loc de creier, şi-a luat precis aceeaşi precauţie. În afacerea asta totul a fost realizat pe bază de hârtie carbon...

Îl percheziţionez pe domnul şi în dublura portofelului descopăr o foaie de carte îndoită în patru. Pe o latură e zdrenţuită. Trebuie că a fost separată de cealaltă jumătate cu un

cuţit care tăia prost. Ceea ce-i imprimat pe ea nu-mi spune nimic. Asta-i treaba serviciilor noastre specializate.

– Acum, le zic eu, să vedem cum ajungem în Berlinul de Vest.

– Dar nu mai avem pilot! se bâlbâie Pinuche.

Pălesc. Obiecţiunea e importantă. Cei doi tipi care pilotau aparatele zac la picioarele noastre într-o stare foarte jalnică.

– Fiţi atenţi, băieţi, ne zice Hector, ştiţi cât sunt eu de pasionat pentru mecanică! Tot timpul zborului m-am uitat cum proceda băiatul şi sunt în măsură să conduc şi un elicopter, fără să mă laud. Singurul lucru care-mi ridică probleme e cum să-i determin poziţia.

– Nu-ţi bate capul, îl întrerup, în armată am fost navigator. La drum! A început să mi se facă dor de ţară!

– Şi cu ei ce facem? mă întreabă Béru arătându-mi-i pe Elsa şi pe Chibaldouk.

– Îi lăsăm aici. N-am obiceiul să-i execut pe prizonieri.

– După tot ce-a făcut muierea asta! se indignează Grasu.

– Tocmai, o să aibă timp berechet de meditaţie! Până o să vină cineva să-i pescuiască din acest colţ uitat, o să-i crească ciuperci sub tălpi, nu-i aşa, îngeraşule?

Mă aplec şi o sărut. Elsa e lichefiată. Nu mai are nici puterea să protesteze.

– Frumoasă tipesa, apreciază Hector. Dacă am fi avut timp, nu m-aş fi dat în lături...

– Virtutea unei prizoniere e la fel de sacră ca şi viaţa ei! mă îndignez eu.

– La drum!

==========

Tangajul e cam puternic şi uneori carburatorul parcă ar vrea să divorţeze de cutia de viteze, dar trebuie să recunosc totuşi că Hector se descurcă destul de convenabil.

– Ai zice că a manevrat un plafonier toată viaţă, îl admiră Bérurier.

– Se spune palonier! rectific eu.

– Zici cum ştii! protestează bosumflat Grasu.

Pentru a-şi masca nemulţumirea ia un hebdomadar franţuzesc care zace pe jos în carlingă. Hector îl lămureşte că ziarul îi aparţine. Îl cumpărase înainte de plecare. Bérurier începe să-l frunzărească. Deodată îl auzim vociferând. Îl întrebăm care ar fi cauza, iar el ne arată un anunţ la rubrica matrimoniale. Citesc cu voce tare:

Damă trecută de treizeci de ani, în curs de divorţ, dar care detestă singurătatea, s-ar recăsători cu un băiat de cel mult douăzeci şi cinci de ani, cu situaţie materială bună, dacă e posibil. Scrieţi la ziar pentru Berthe Poilfout.

– Şi ce-i cu asta? mă mir eu, care-i cauza că ai început să mugeşti?

– Dar e vorba de Berthe, nevastă-mea! geme Béru făcând

să-i sară patru nasturi de la pantaloni. Numele ei de fată e Poilfout! Ah, ticăloasa, nu-şi pierde vremea! A şi instruit o insistenţă de divorţ şi acum îşi caută un porumbel. Să avem pardon, nu se şterge la nas cu mâneca: douăzeci şi cinci de anişori! Madam are nevoie de un mieluşel de lapte! În ziua în care am cărat geamantul ăsta de osânză la oficiul stării civile, mai bine m-aş fi făcut papă.

– Ia-o domol, îl îndemn eu. Şi aşa aparatul e prea încărcat. Dacă trebuie să mai ducă şi furiile tale, o să se prăbuşească!

CAPITOLUL XII

– Domnilor, aceasta este una dintre cele mai fructuoase lovituri din analele poliţiei. Să neutralizezi două reţele atât de periculoase ca cea a lui Arthuro şi Chibaldouk, e o izbândă frumoasă. Pinaud, am plăcerea să te anunţ că ai fost reangajat în cadrele poliţiei pentru o durată nelimitată.

Mai e nevoie să precizez că ne aflăm în biroul Bătrânului şi că el e cel care-i dă cu gura?

Ramolitu izbucneşte în lacrimi, aflând vestea cea bună. Reîncadrat! El! Un an de remuşcări şi de regrete se risipeşte. Pinuche era născut să fie poliţist. Trebuia să moară poliţist. Pensionarea e bună pentru generali. Hector, care participă la întrevedere, face o mutră lungă.

– Frumos, dacă înţeleg bine, agenţia îmi cade mie în cârcă?

– Va fi pe mâini bune, afirmă Pinuche. Şi, pe urmă, am să te ajut şi eu după orele de serviciu.

– Cum se face că Bérurier nu-i cu voi? se întreabă Bătrânu. Fiindcă a avut atâta de suferit, mi-ar fi plăcut să se bucure şi el de onoruri.

– E în plin divorţ, şefu'!

Strămoşul îşi ridică sprâncenele a mirare.

– El?

– Balena lui vrea s-o ia de la zero! asta-i viaţa. Béru a fost prea răbdător, într-o zi trebuia să plesnească buba...

– Bietul băiat, să sperăm că va trece cu bine prin aceste clipe grele...

Netezeşte jumătatea de formulă întinsă dinaintea lui pe mapă.

– Păcat că n-aţi putut pune mâna şi pe a doua jumătate, oftează patronul. Nu-mi plac foiletoanele care nu se termină. Dar, mă rog, faptul că posedăm o parte a ei ne demonstrează că formula e inutilizabilă şi ăsta-i esenţialul. Domnilor...

Se ridică în picioare cu mâinile întinse. Îi strângem vreo zece degete şi ne evacuăm în cârciumioara de peste drum, cu vaga speranţă că-l vom descoperi acolo pe Bérurier. Dar nu-l găsim.

– Ai o mutră, bodogăneşte Hector. Nu s-ar zice că ai fost felicitat de Bătrânu!

– Nu-mi plac anchetele care se termină cu atâtea semne de întrebare neelucidate, vere. Ştii bine: sunt pentru treburile duse până la capăt.

– Şi unde găseşti tu, mă rog, atâtea semne de întrebare? se înfurie Totor.

– Primo, unde se află cealaltă jumătate a formulei?

– Ah, asta da, recunosc...

– Bun, şi acum aş vrea să aflu şi alte chestiuni: locul unde şi-a ascuns Simmon formula; de ce s-a sinucis; unde şi-a pitit banii moş Fouassa (în ciuda tuturor investigaţiilor, nu s-a găsit nimic) şi, în fine, de ce reţeaua Chibaldouk l-a considerat vinovat după moartea cumetrei Renard...

– În total patru semne de întrebare, surâde Hector. Sunt în măsură să-ţi risipesc din capul locului două.

– Ce?

– Membrii reţelei Chibaldouk ştiau de culpabilitatea lui Fouassa, fiindcă îl supravegheau din casa aflată peste drum. L-au văzut asasinându-şi guvernanta, vere!

– Eşti sigur?

– Chiar Chibaldouk mi-a spus-o în timpul călătoriei...

– Aşa! Deci, au mai rămas doar trei semne de întrebare.

– O clipă, copoiule!

Iese din cârciumă şi, prin fereastră, îl văd îndreptându-se spre maşina lui, o Lancia Zagato, oprită la intrare. Ia o cutie de carton şi se întoarce. Desface sforicica şi deschide lateralele cutiei.

– Ia aruncă-ţi un ochi, inimioaro!

Mă uit. E plină cu bancnote de cincizeci de mii de franci. O adevărată orgie!

– Milioanele lui moş Fouassa! mă bâlbâi eu.

– ***Yes, Baby***! Le-am descoperit în pivniţă când l-am ascuns pe individul care venea la Chibaldouk. Se aflau într-un dulăpior vechi, suspendat de tavan. Nostim, nu?

– De ce nu le-ai predat?

Hector închide precipitat elementele care constituie capacul.

– Cui să le predau, ia spune, Toto? Sunt bani oculţi, proveniţi din nişte reţele distruse.

– Hector! tun eu.

– Gura! ripostează frumosul Hector. Aceşti bani aparţin Agenţiei Pinaud. Dacă vrei şi tu o parte din plăcintă, în calitate de rudă, nu ţi-aş refuza-o!

– Sunt poliţist în exerciţiul funcţiunii şi propunerea ta te-ar putea costa scump, cât de văr mi-ai fi!

– Foarte bine, am să împart atunci cu Pinaud.

– Nu-i cu putinţă, se lamentează Pinaud, şi eu am redevenit poliţist!

– În acest caz, pachetul e al meu. Tocmai aveam de gând să-mi schimb Lancia cu un Maserati... Eu nu-s plătit de stat, domnilor, şi din afacerea asta n-am încasat nimic. Hazardul îmi scoate în cale o avere şi voi aţi vrea să-i dau cu piciorul? Asta, nu!

Mă gândesc că, de fapt, punctul lui de vedere stă în picioare. Rău, dar stă în picioare.

– Dă-ne măcar o parte pentru operele de binefacere ale poliţiei, suspin eu.

Hector mă aprobă.

– S-a făcut. Am să vărs imediat partea care voi considera eu că vă revine...

Comandăm băuturi princiare, pentru a ne sărbători

întoarcerea şi reîncadrarea lui Pinaud. O umbră în tablou, gigantică: absenţa Grasului.

– Nu l-ai zărit pe Béru? o întreb pe bărmăniţă.

– Nu, domnule comisar.

– Ce nevoie ai de Béru? exclamă o voce pe care aş recunoaşte-o dintr-o mie.

Şi Béru îşi face apariţia. E ras, primenit şi, dacă vreţi o să mă credeţi, miroase frumos.

Un zâmbet larg ca o porţie de bostan îi despică faţada.

– S-ar părea că-ţi prieşte divorţul, îl admir eu.

– Nu mai divorţăm! Totul s-a aranjat.

– Ce zici!?

– Închipuie-ţi că eu am răspuns la anunţul Berthei. L-am pus pe ospătarul meu să copieze scrisoarea ca să nu-mi recunoască greşelile de ortografie şi ca poză am pus-o în plic pe cea a campionului la atletism, în maieu. Dacă ai fi văzut-o cum a venit la întâlnirea pe care i-am dat-o! O glastră de muşcate în chip de pălărie şi o toaletă că nici regina Julienas n-are aşa ceva! Cârlionţată! Îşi pusese corsetul de zile mari. Ciorapi de lux şi escarpeni cu toc ascuţit, că una peste alta semăna cu un cioban din Landes. Eu m-am ascuns în spatele ziarului *France-Soir*. O văd cum se uită în jurul ei ca să-l descopere pe frumosul telegenic. Ce vreţi, ăsta-i păcatul ei, bărbaţii. Altele au darul băuturii, al cititului, al cafelei tari sau al cinematografului. Berthe a mea are temperament. E o persoană dintotdeauna fascinată de amor, asta-i situaţia! Pe scurt, după ce-a trecut în revistă fiecare consumator, uite că

se îndreaptă spre mine. Las ziarul jos. Oh! biata căpriță! E gata să leşine ca o fetişoară care a întâlnit un sindic la o margine de pădure. A fost obligată să se aşeze. I-am comandat un lichior ca să-şi vină în fire. „Berthe, îi zic, eu am fost ăla care a răspuns la anunţ. Iartă-mă că ţi-am produs un frison fals, dar moral, sunt la fel de frumos ca tipul din poza pe care am pus-o în scrisoarea trucată. Amorul nu-i o marfă s-o găseşti pe tarabe şi în rafturile magazinelor... Dacă ai vrea, am putea să ne reluăm viaţa comunală."

Două lacrimi enorme se rostogolesc pe faţa tumefiată a lui Béru.

– A zis da, conchide el. Întâlnirea asta, băieţi, nici nu vă daţi seama cum a fost!

– Şi s-au împăcat, au fost foarte fericiţi şi au făcut mulţi copii, încheie eu. Sărmane Iona*! Şi ţie balena îţi ţine loc de garsonieră ultraconfortabilă.

Pinaud plânge. Îşi strânge în braţe coechipierul.

– Şi eu am o veste să-ţi anunţ, se bâlbâie Timidu. Am fost reîncadrat!

Demonstraţie gălăgioasă a lui Béru. Imediat face cinste cu un vin de butuc. Hector e din ce în ce mai posac, în ciuda milioanelor lui.

– Omul trăieşte înconjurat de o sensibilitate răsuflată, declară el, şi grăbeşte spre propria lui pierzanie!

---

* *Iona(s)* – profet din vremurile biblice, el a petrecut trezi zile şi trei nopţi în pântecele unei balene, care l-a scuipat în cetatea mesopotamiană Ninive. Simbol al renaşterii. (n. red.)

Dar aceste gânduri sumbre nu adumbresc bucuria celor doi fârtaţi.

– Nu trebuie să întârzii, îşi aminteşte brusc Grasu, am întâlnire cu dentistul ca să-mi repaveze impasul.

Îşi cască gura şi ne arată câţiva colţi care se clatină.

– Am lăsat în aventura asta destule oscioare. Am să fac o notă de cheltuieli, ca de obicei. Nu-i corect, domnule comisar?

Scoate un pacheţel din buzunar, îl desface şi ne arată mândru doi molari, trei canini şi un incisiv.

– Ăsta-i materialul meu din camping, pe care am avut ideea să-l recuperez la timp. Îţi dai seama ce deşeuri a produs proteza mea dentară?

Şi face inventarul:

– Doi polari, trei căţei şi un decisiv! e cam mult pentru o singură sufragerie, nu? Reţineţi că am să-mi refac complet dantura. Nu mai vreau decisivi, am remarcat că nu servesc la mare lucru. Numai căţei şi polari o să-mi ajungă...

Vorbeşte, vorbeşte, iar eu, San-Antonio, omul care înlocuieşte Astra, în loc să-l ascult şi să mă hlizesc, mă uit la ambalajul dinţilor lui. E o foaie imprimată care-mi spune ceva. O iau, o netezesc şi emit cel mai frumos muget care a ieşit vreodată din coardele vocale ale unui leu normal alcătuit.

– Béru, de unde-ai luat-o pe asta?

– Din pădure, de la nemţălăi!

– Cum?

– Cât timp ei se băteau! Pinuche şi cu mine eram legaţi

de copaci cu lanţuri. Îmi scuipam dinţii şi-mi ştergeam sângele, zicându-mi că ar fi fost păcat să prăpădesc un porţelan aşa de frumos. Lângă mine era o servietă din piele. Am deschis-o şi am luat o foaie de hârtie ca să-mi adun dinţii. Şi pe urmă... Hei! Unde alergi aşa cu hârtia mea!

Mă întorc înainte de a ieşi pe uşă, în drum spre Bătrânu.

– Hei, Hector! N-a mai rămas decât un singur semn de întrebare pe portmantou, îi strig mai înainte de a mă eclipsa.

Au trecut opt zile.

Am întâlnire cu o pisicuţă frumoasă ai cărei ochi albaştri sunt de un verde extraordinar. Lucrează în zona Gării de Est, cred. E o copilă cum nu mai găseşti alta, cu trupe aeropurtate dinainte şi un motor flotant dinapoi.

N-a împlinit încă douăzeci de ani, are un surâs pentru care Gibbs ar plăti o avere şi un aer provocator ce merge drept la inima bărbaţilor, înainte de se răspândi în regiuni mai secrete.

Bea o ţuiculiţă, după care se uită la ceas şi mă anunţă că mama ei dă o petrecere şi că nu-mi poate acorda decât o oră. O întreb dacă n-ar vrea să mi-o consacre într-un hotel. Dacă timpul n-ar fi fost presant, ar fi făcut ceva nazuri. Dar când el bate la uşă, damele ştiu să-şi amâne fasoanele. Pentru un pelerinaj la izvoare, o pilotez până la ***Hôtel du Danube et***

du Calvados Réunis. Cumpăr dreptul de a folosi o cameră şi dama de la casă apasă pe o sonerie pentru a fi preluaţi în grija băiatului de serviciu.

Care nu-i altul decât Firmin.

– Ia te uită, domnul co...

Casc ochii la el şi-şi pune lacăt la aparatul pe care tocmai îl declanşase. Fără să mai sufle o vorbuliţă (nu-i el omul), ne conduce într-o cameră cu tapet din creton, reprezentând floricele mici de câmp. Încăperea e curată, bideul bate în corai. Dar ochiul infailibil al lui Firmin reperează un pachet de Gitanes uitat pe policioara chiuvetei. Îl apucă urgent şi-l bagă în buzunar.

– Poftiţi, vă rog, asta-i, spune el pe un ton să ai două aşa.

Mai că nu ne urează succes în dragoste.

Şi se retrage.

Un nu ştiu ce bizar îmi zgândăre subconştientul. Nu mă uit la fata care a şi trecut la dezbrăcare. Rochia i se despică precum o păstaie de fasole, sutienul zboară pe o speteză, slipul sub masă, jartierele plesnesc pe pulpele ei tari şi ciorapii fără dungă alunecă de-a lungul picioarelor frumos modelate, dar aproape că nu bag de seamă.

– Ce aveţi de gând? Nu vă faceţi comod? se miră puştoaica, la curent probabil cu îndrumătorul unei cocote perfecte.

– Iartă-mă, comoaro, am uitat să gresez laba băiatului, începe fără mine, mă întorc imediat.

Şi alerg pe coridor după Firmin.

Îl găsesc într-o cameră învecinată. Şi-a aprins o ţigară şi visează privindu-şi aspiratorul care bâzâie.

– Aşa-i, domnule comisar, cât de poliţist ai fi, nu înseamnă că nu mai eşti bărbat, mă şicanează el. Felicitări, e o bucăţică fainã. Când n-o s-o mai vreţi, să n-o aruncaţi, mai poate fi de folos...

Îşi pune capăt spiritelor.

– Ascultă, Firmin, adineauri ai făcut un gest care mi-a dat de gândit...

– Zău?

– Ai înşfăcat un pachet de ţigări de pe policioara chiuvetei.

– Ah! nu mai rămăseseră decât două!

– Puţin îmi pasă, nu asta mă interesează... Vreau să-ţi scormoneşti bine amintirile. N-ai luat cumva vreun obiect din camera lui Simmon între momentul în care el a părăsit-o şi momentul în care s-a întors?

Valetul se gândeşte.

– Să-mi spui chiar dacă e vorba de ceva extrem de lipsit de importanţă!

– Ia te uită, aşa-i, nu-mi mai aminteam. Am pus mâna pe o carte poliţistă.

– Povesteşte...

– Era pe noptieră. N-am crezut că se va întoarce aşa de repede. În timpul zilei fac pauze şi...

Asta-mi trebuia, dragul de el!

– ...Atunci i-am împrumutat cărticica.

– Şi pe urmă?

– Staţi aşa, da! Era vorba de un roman de spionaj de Paul Kenny, pasionant: o poveste cu un crocodil care a mâncat un canibal care mâncase un explorator, care mâncase un document secret... Ajunsesem la pagina 48, vedeţi că-mi funcţionează memoria? La paragraful doi, acolo unde tipul de la Interpol deschide burta crocodilului. În clipa aceea, ciuma de madam Renard mi-a căzut în spate. Mi-a confiscat cartea, strigând cât o ţinea gura că ce fac eu e un scandal!

– Şi pe urmă?

– Când s-a întors Simmon, a ieşit imediat din cameră şi m-a întrebat dacă nu cumva am văzut cartea care era pe noptieră.

– Mulţumesc, Doamne, fac eu. Şi ce-ai răspuns?

– Că nu. Puteam să recunosc o dată ce nu mai aveam cartea? Dacă i-aş fi cerut-o babei, ar fi trebuit să-i explic că am luat-o de la un client şi ar fi profitat de ocazie să mă dea pe uşă afară!

– Ce-a zis Simmon?

– Nimic. A închis uşa.

Ştia să se stăpânească. În realitate, fără să-şi fi dat seama, Firmin îl condamnase la moarte. Spionul înţelesese că pierderea documentului însemna pierderea lui. A crezut că-i fusese furat şi a preferat să-şi curme zilele pentru a evita tortura...

– Parcă v-aţi fi întristat, remarcă Firmin.

– Nu, dimpotrivă.

Bătrâna a citit cartea, sau Fouassa...

Când au ajuns într-un anume loc au dat peste faimoasa

foaie pe care era imprimată formula. Textul nu l-au putut pricepe, dar cum au intervenit băieţii ambelor reţele, meningele lor au intrat în funcţiune. S-au dumirit...

O rup la fugă pe scară în jos. Vocea lui Firmin mă ajunge din urmă:

– Domnule comisar?

– Da.

– Păi... şi persoana din camera 16?

– Spune-i că se poate îmbrăca, am altceva mai bun de făcut!

==========

– Acest gust al perfecţiunii constituie forţa şi clasa dumitale, dragă San-Antonio. Ai ştiut să elucidezi complet acest caz, să-i rezolvi până şi aspectele cele mai misterioase...

Vorbeşte scuturându-mi energic mâna.

– Bravo, bravo! Şi iar bravo! Cât mă mai gândesc eu la ce mi-ai spus, să-i mulţumeşti vărului dumitale pentru donaţia făcută în beneficiul poliţiei.

– Cât a vărsat? mă informez eu.

– O mie două sute de franci.

– Noi?

– Nu, vechi, dar gestul contează, conchide Bătrânul. Fiecare cât îl ţine punga!

SFÂRŞIT

Atenţiune!

Acesta este un eveniment!

Cel mai copios San-Antonio de la „Comedia umană" a lui Balzac încoace!

Vacarmul, pe care-l auzi dinspre stradă, îl produc Metro Goldwin şi Paramount. S-au luat la bătaie care să fie prima deţinătoare a drepturilor de autor.

După ce vei citi opera, n-ai să mai poţi dormi până la următoarea conferinţă de presă a preşedintelui.

Ai să tremuri tot şi n-ai să uiţi niciodată această operă magistrală, respectiv excepţională. Cumpărând această carte, crede-mă, nu faci o cheltuială ci o investiţie.

Dacă o laşi moştenire urmaşilor tăi, poţi s-o mierleşti cu capul sus: în această lume va rămâne o urmă care să-ţi marcheze trecerea.